

NOTITIE van C 5.

Betr.: "Weggejaagde" Roemenen.

OD Roemeense
out in best.

0136
Volg-
1 DEC. 1948
ACD/50647

n.a.v. gerucht dat diploma Roemenen van Financien door BZ Zandten zijn teruggezonden relatie L.P. mededeling.

De Chef Protocol, Mr Visser, heeft op 24-11-1948 verklaard, dat er geen moeilijkheden geweest zijn met de leden van de Roemeense Legatie in Den Haag.

Wanneer er sprake is van een "massale" uittocht, zal dit in verband staan met de leden van de Roemeense Economische Missie, welke begin October naar hun land zijn teruggekeerd, omdat hun taak volbracht was.

De Missie leden waren:

1. Zoltan Gyali, President der Missie, visum verlenging tot 9-10-1948. (retour visum voor België op 9-9-1948 geweigerd).
2. Ing. Iosif Nitescu, dienstpas 905, visum tot 20-10-1948.
3. Mr Susin Micu) dienstpashouders. Retour visum voor België
4. Gardos Aurel) op 9-9-1948 geweigerd.
5. Ing. Stefanescu Cornel, houder dienstpas 797. Op 13-10-1948 visumverlenging tot 25-10-1948 geweigerd.

26-11-1948.

C 5.

B.
D.A./I.067/W.150

817/136

Voligno.

9 NOV. 1948

ACD/ 49/30

De renseignements recueillis, il résulte que M. NECULCEA, Chargé d'Affaires de Roumanie à La Haye, serait un intellectuel professant des idées assez avancées.

A exercé les fonctions d'Attaché culturel près la Légation de Roumanie à Paris.

Aurait eu des contacts répétés avec M. Vasile MARZA, ancien Chargé d'Affaires de Roumanie à Bruxelles, communiste de vieille date, actuellement Ministre roumain de la Santé Publique.

N'y aurait-il pas possibilité de nous faire parvenir l'identité complète ainsi que la photo de l'intéressé?

Le 25 octobre 1948.-

03/136

Notitie KB

UITGEBOKT

Op 29-12-'48 is aan Spil een brief verzonden, nummer 49130, als antwoord op zijn brief D.A./1-D.67/W.150.

KB, 29-12-'48

Volano.

18 OCT. 1948

47700.

NOTITIE ACD II

Betr. : Persoon Roemeense Legatie.

Van betrouwbare zijde wordt gemeld;
dat op Donderdag 14 October 1948 te omstreeks 19.30
uur een manspersoon de Roemeense Legatie verliet.
Signalement : Lang 1.75 m., leeftijd ongeveer 35 jaar,
droeg bruine jas, waaronder lichtgrijs zomerpak, bruine
schoenen. Hij was in het bezit van een bruinlederen acte-
tas en een koffertje (40x30).

Voornoemd persoon begaf zich met de z.g.
"Blauwe Tram" naar Scheveningen, alwaar hij het Kurhaus
Hotel betrad. Hij was hier kennelijk inwonend. De portier
kende slechts een zekere MATTHIAS van de Roemeense Legatie.

van Polsho

18 October 1948.

Notitie C

C

B

Mr. van Brakel van B.Z. deelt mij telefonisch mede,
dat door H.M. Gezant in Boekarest verzocht is een visum te ver-
lenen aan de Roemeense diplomatieke koeriers Romeo PUTANU en
en Livin GHOMS. Hij vraagt wat bij de C.V.D. omtrent deze
personen bekend is.

Heb hem medegedeelt, dat ze hier onbekend zijn.

Nadere gegevens van de Afd. Adriaanse van B.Z. zullen volgen.

23.8.1948

C 5

Volana.
3 SEP. 1948
ACD/ 45401

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN.

's-Gravenhage, 15 Maart 1949.

No. 44574.

Onderwerp: M. de GROOT-MARINETAI-TAIFAS en
Eugen DRAGUTESCU.

G E H E I M.

LIJGEBORKT

thi 50884

Hiermede heb ik de eer U mijn schrijven No. 44574
d.d. 23-9-1948 in herinnering te brengen, betreffende de in margine
genoemde personen.

Ik moge U verzoeken de afloening hiervan wel te
willen doen bespoedigen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
A M S T E R D A M.

44574.

GEHEIM.XXXX
XXXX
UITGEBOKT

M. de GROOT-MARINETAI-TAIFAS en
Eugen DRAGUTESCU.

Van betrouwbare zijde werd mijn aandacht gevestigd op de volgende personen, waarschijnlijk beiden van Roemeense nationaliteit, welke in contact zouden staan met de Roemeense Legatie te 's-Gravenhage.

1. Mevrouw Margarete de GROOT MARINETAI-TAIFAS, wonende Dusartstraat 40 III te Uwent. Nadere personalia onbekend.
2. Eugen DRAGUTESCU, student in de schilderskunst, vermoelijk studerende aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam. Nader adres en personalia onbekend.

Ik moge U verzoeken, mij in kennis te doen stellen van de antecedenten van bovengenoemde personen, waarbij mijn belangstelling in het bijzonder uitgaat naar hun eventuele politieke activiteit en hun relaties.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,

Namens deze, §.

L.L. van Laere.

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

53125

G.M.

21 Augustus 1948

Litt O 48 Geheim persoonlijk/GrVD 615
Bijlagen: 1

Onderwerp: Roemeense legatie.

60.33125

39075

In aansluiting op het U bij mijn brief Litt U 26 Geheim persoonlijk/GrVD 297 dd. 23-6-1948 toegezonden rapport betreffende Roemeense zaakgelastigde, doe ik U hierbij toekomen afschrift van een rapport, opgemaakt door S, betrekking hebbende op deze aangelegenheid.

C.S.

AAN:

Hoofd C.V.D.
t.a.v. de heer L. Pot.

VEILIGHEIDS RAPPORT.
BERICHT.

No.

Datum van bericht: 16 Augustus 1948.
Rapporten: R.T.V.
Vanwie is het bericht afkomstig: Ispas.
Betrouwbaarheid van de berichtgever: vermoedelijk betrouwbaar.
Betrouwbaarheid van het bericht: gedeeltelijk gecontroleerd.
Welke actie's zijn ondernomen: geen.

Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT. (vervolg op bericht Gr.V.D. 297 d.d. 11 Juni 1948).

1. Pragano is ongeveer 3 weken geleden naar Engeland vertrokken, doel onbekend.
(Volgens opgave van het visa-bureau van de Britse Ambassade is Pragano geheten:
PRAGER, Sigmund, g boren 5 Januari 1907 te Boekarest, wonende Binnen-
singel 6, Deventer, tijdelijk verblijf te 's-Gravenhage, Pomonaplein 27.
Was in Juli 1947 in het bezit van een Ned. statenlozen paspoort No.
5540 uitgegeven te 's-Gravenhage op 22 October 1946.
Daarentegen in Juli 1948 in het bezit van een Roemeens paspoort no.
021570 uitgegeven door het Roemeense consulaat in Nederland d.d. 17 A-
pril 1948 te 's-Gravenhage.
Hij gaf als beroep op leraar in Esperanto en heeft beweerd in 1947
aangezocht te zijn als leider van het Roemeense programma van de B.B.C.
Zijn Roemeens paspoort is geldig tot 17 April 1948, terwijl zich daar-
in bevindt een Ned. weder inreisvisum geldig tot 17 Maart 1949.)
2. Dezer dagen zal een Roemeense Handelsmissie van 8 à 10 personen
naar Nederland komen.
3. De nieuwe secretaresse op de Roemeense Legatie is Mlle. BOEDERU, het
is niet bekend of zij naast haar secretaresse-taak nog andere werkzaam-
heden verricht.
4. Op 23 Augustus a.s. zal er een cocktail-party plaats vinden op de
Roemeense Legatie; dit zou zijn ter ere van de op til zijnde annexatie
van Roemenie door Rusland.
5. Op 13 Augustus is een Roemeens koerier vertrokken die voordien uit Parijs
op Schiphol was gearriveerd. (Zie veiligheidsrapport Alexandre M. Jurim.)
6. De vrouw van de directeur van Philips in Roemenië, die thans in Ne-
derland vertoeft, heeft Tepes beloofd er voor te zullen zorgen dat in-
dien Tepes terug zou moeten naar Roemenië hij in Nederland kan blijven.
7. De ouders van mevrouw Landweer (beide Roemenen) zijn op het ogenblik
in Nederland, en vertoeven ten huize van Mevrouw Landweer.
8. Dragutescu uit Amsterdam komt tegenwoordig regelmatig op de Roemeen-
se Legatie; het is niet bekend wat hij daar doet.

PD 8004

T mef. Elena BOERIU
2e Secret. Binnenvakantieweg 9.

CVD

ZEER GEHEIM

28-1-47

Uit doorgaans goed geïnformeerde bron vernam ik dat de ROEMEENSCHÉ
gezant alhier zich bezig houdt met illegale joodsche émigratie.
Ik meen het onderstaande onder Uw aandacht te moeten brengen

K

Aan het Hoofd CVD

Alhier

Aanteekening 1/d Hoordaa

Op tijdstip van dit bericht is M. Basile STOÏCA Gezant -

In O.D. Rom. vert. 9/5/47 S.

ADAMIU

Ter recapitulatie diene:

- a. De Secr.-Generaal van B.Z. heeft in 1945 de tijdelijke vestiging van Adamiu tot niet officieel Consul-Generaal van Roemenie in een soort particuliere briefwisseling geregeld. Bij B.Z. is geen correspondentie over deze aangelegenheid te vinden;
- b. Bij de Rijks Vreemdelingendienst is Adamiu niet ingeschreven, zodat men daar aanneemt, dat hij of in het bezit is van diplomatieke papieren of in overtreding in Nederland verbleef (geen vestigingsvergunning enz.)
- c. Het Hoofd van het Bevolkingsregister heeft A. gedwongen om zich op 1.6.47 te laten inschrijven, nadat ik hem op de aanwezigheid van die persoon attent gemaakt had. De gegevens zijn:
Aurelian ADAMIU, geb. te Jassy (Roem.) 18.12.1899, Orth. Kath, zijn echtgenote Venturia ADAMOVICI, geb. te Focsani (Roem.) 16.8.1916, beide nog niet afgeschreven van het adres Raphaelplein 5 te Amsterdam, in het bezit van een dipl. pas, kregen distributiebescheiden via Roemeens Gezantschap in den Haag.

Vermoedelijk verblijven nog 2 Roemeense vrouwen aan dat adres, zodat de Bev. A`dam zal laten nagaan wanneer en waarheen de familie A. vertrokken is. Zal mij schriftelijk bericht worden,
den Haag, 30 September 1947.

C 5

Aan: C-

Aanvulling bericht
ADAMIU en STOICA

Ter nadere toelichting verklaarde Dr. Stuyt, dat Adamiu ongeveer 14 Augustus j.l. afscheid van hem nam. Enige dagen later, omstreeks 20.8.47 toen Stuyt met verlof was, heeft Adamiu het boek van Kraf Chenko gebracht. Zegsman is er niet zeker van, dat Adamiu naar de U.S.A. vertrok. Uit zijn belangstelling voor Spaans zou af te leiden zijn, dat hij naar een van de Zuid-Amerikaanse Staten uitweek.

Adamiu had zeer goede connecties met een Amsterdamse bank-instelling, waar hij zelfs over een aparte kamer beschikte. Deze bank heeft tijdens de bezetting Roemeense fondsen die aan dat rijk toebehoorden ten behoeve van Adamiu uit handen van de moffen weten te houden.

Stuyt acht het zeer waarschijnlijk, dat de directie van die bank precies over de plannen van Adamiu ingelicht is.

Naam bank onbekend.

den Haag, 3.10.47.

C 5

Hogendoorn van ~~C~~^D zal via zijn bankrelaties informeren.

Notitie van C 5.
S. PRAGER PRAGANO.
ACD:

- naam op kaart brengen
- opbergen in OD "Roemeense
Ve t. in Ned."

B.S. 136

Vol. 367/73
14 JUNI 1948
ACD/ *3/5/48*

Dr. Stuyt van BZ deelt telefonisch mede:

Door het Roemeense Gezantschap alhier is de erkenning en toelating gevraagd van S. PRAGER-PRAGANO als tijdelijk Gezantschaps-secretaris.

Volgens bekomen inlichtingen verblijft deze vreemdeling (vermoedelijk Roemeen) sinds 1931 in Nederland, terwijl hij vanaf 1936 is ingeschreven te Deventer.

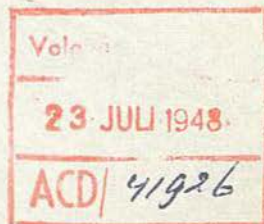
Ik verzoek U mij, ter voorlichting van mijn Ministerie, met de antecedenten van Prager in kennis te stellen, in het bijzonder met zijn politieke oriënting.

den Haag, 29-5-1948.

zie stuk 30338 inv PD 6555.

NOTITIE van C 5
voor OD Roemeense Vert. in Nederland.

OD.
156

Op verzoek van BZ heeft de C.V.D. zich laten inlichten over PRAGER-FRAGANO, die als tijdelijk Gezantschaps-secretaris verbonden is aan het Roemeense Gezantschap alhier.

Uit de brief ACD 38338 (opgeborgen in PD Prager) van de C.v.P. Deventer blijkt, dat Sigmund PRAGER sinds 31-3-1936 in die gemeente stond ingeschreven.

Tot voor kort is niet gebleken, dat PRAGER zich met politiek inliet.

19-7-1948.

C 5.

NOTITIE ACD.

Betr: NECULCEA.

Volgno.	OPGELEGD
23 JULI 1948	
ACD	41956

Volgens betrouwbare niet nader te controleren bron zijn de personalia van bovengenoemde, volgens ^{zvr}eigen opgave:

- X | Mihail NECULCEA
geb 17-12-04 te Wenen
- III | zoon van Eugen NECULCEA en Nicolina geb STATESCU
afgestudeerd en gepromoveerd in de hogere wiskunde.

ACD, 23 Juli 48.

M
Noyon.

41698/1229

Notitie e.

Volgno.

19 JUL 1948

ACD 41250

ORG 5186

(K)

e

Uit betrouwbare bron vernam ik dat Victor NICOLAU, die ~~vou~~urier
is voor de Roemeense diplomatieke post, de speciale taak heeft
om aan Ana PAUKER te rapporteeren over het personeel van de
Roemeense legaties.

16-7-48 1324

LP

COMMANDANT
DER
KONINKLIJKE MARECHAUSSEE

's-GRAVENHAGE, 8 Juli 1948

Raamweg No. 4
Telefoon No. 183885

14 JULI 1948

40095

~~xxxxx~~ Afdeling Sectie 2,

Bureau

Notk Litt U 48 Geheim/GrVD 615

Bijl.: 1

Onderwerp:

Traian Tepes.

Onder verwijzing naar mijn brief Litt U 26 Geheim persoonlijk/GrVD 297 dd. 23 Juni 1948, doe ik U hierbij een rapport toekomen, betreffende grenspassage van Traian Tepes als diplomatiek koerier.

- Ik vestig speciaal de aandacht op het navolgende:
- 1e. de vermoedelijke inhoud van de als koeriersbagage vervoerde stukken, waarvan het grootste pakket zeker geen diplomatieke stukken inhield, terwijl de verzegelde enveloppe volgens inlichtingen van ons contact te 's-Gravenhage o.m. geld inhield;
 - 2e. Tepes is geen koerier, doch employé van het Roemeense Gezantschap alhier.

Ik moge U verzoeken een en ander met het Ministerie van Buitenlandse Zaken op te willen nemen en hierbij tevens de aandacht er op te willen vestigen, dat de reeds enige maanden geleden toegezegde handleiding, betreffende het diplomatieke grensverkeer, ons tot op heden niet bereikte.

Daar het mij bekend is, dat Uwerzijds hierover regelmatig contact wordt onderhouden met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, zal mijnerzijds geen enkele actie worden ondernomen.

De Generaal-majoer,
Commandant der Koninklijke marechaussee,
o/l De Luitenant-kolonel,
Chef van de Staf,
W. Kist.

typ:HL
coll:k

AAN:

Hoofd C.V.D.

Veiligheidsrapport (bericht) G e h e i m

1948-605 p. 1
Engel

G.V.D. Nr. 65/'48

Datum van bericht:

4 Juli 1948

Rapporteur:

Zie ondertekening.

Van wie is bericht afkomstig:

Telmededeling. Eigen waarneming

Betrouwbaarheid van het bericht:

Betrouwbaar.

Welke actie's zijn ondernomen:

Zie inhoud rapport.

Met welke instantie's wordt samengewerkt:

idem.

B e r i c h t:

Ter voldoening aan de telefonisch gegeven opdracht door- en ter bevestiging van het telefonisch gesprek met één der officieren van de U.o.h Sectie, wordt hiermede het navolgende bericht:

Op 4 Juli 1948 (Zondagavond) reisde per D-trein N e d e r - l a n d binnen:

(K) 2x

TRAIAN T E P E S

geboren 17 Juni 1909 (zulks volgens eigen opgave), Koerier bij de Roemeense Legatie te ' s G r a v e n h a g e, wonende te ' s G r a v e n h a g e, Bezuidenhout No. 9 (zulks volgens eigen opgave.)

Hij was in het bezit van een Roemeens Paspoort de Ser- vicui (dienstpaspoort, g e e n diplomatiek.) Nr. 261 afgegeven in in B u d a p e s t, 9 Januari 1947, voorzien van een Neder- lands visum in 1947 afgegeven voor de reis naar N e d e r - l a n d. Momenteel was het paspoort voorzien van een visum afgegeven op het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Za- ken te ' s G r a v e n h a g e, d.d. 3-7-'48 voor het verlaten en weder betreden van het Rijk gedurende drie maanden. Bd. 3-7-'48 was hij, via doorlaatpost R o o s e n d a a l (station uitgereisd.

Hij was in het bezit van een oude lederen actetasch waarin zich bevond:

- a. een pak ter grootte van 20 x 40 cm; enigzins rond van vorm, gewikkeld in bruin papier, omwonden met goed kwaliteit touw en verzegeld, namelijk voorzien van lakzegel van de Roemeense Legatie in B r u s s e l. Bedoelde T e p e s verklaard n i e t te weten wat zich in bedoeld pak bevond. Zoo aan te voelen was daar echter, hetzij herencostuumstof, hetzij dames japon- of mantelstof verpakt. Het gewicht was enige kg.
- b. een tros bananen, ongeveer 12 stuks.
- c. een pakje inhoudende bonbons.
- d. een boekwerkje, zijnde een romannetje in het Frans ge- drukt.

In zijn binnenzak van zijn colbertjas had hij een witte, eveneens verzegelde enveloppe, eveneens voorzien van een lak- stempel van de Roemeense Legatie in B r u s s e l. De brief had een grootte van ongeveer 12 x 15 cm. Zoo aan te voelen waren er enige administratieve stukken in verpakt. De moge- lijkheid is ook niet uitgesloten dat er bankpapier in aanwe- zig was. De brief was geadresseerd aan de Roemeense Legatie te ' s G r a v e n h a g e. Ook hieromtrent verklaarde T e - p e s niet te weten wat de inhoud was. De verzegelde stukken stonden vermeld op een z.g.n. geleidebrief afgegeven door de Roemeense Legatie voornoemd en bestemd voor de Legatie in ' s G r a v e n h a g e.

Bedoelde T e p e s sprak gebrekkig Frans. Verder alleen de Roemeense taal. Bij de door mij ingestelde controle was ook aanwezig de le Opperwachtmeester der Belgische Rijkswacht genaamd B o c k l a n d die de controle voor Belgische zijde verrichtte. Hij is door mij en genoemde Opperw. aan de kleding gevisiteerd. Hij maakte hiertegen geen bezwaar. Er werden geen feiten geconstateerd die aanleiding gaven tot verder optreden terwijl

terwijl door mij geen aanwijzingen geconstateerd konden worden die wezen op deviezensmokkel of de verboden in- of vervoer van geschriften.

Bedoelde persoon verklaarde sinds Februari 1947 werkzaam te zijn aan de Roemeense Legatie te ' s G r a v e n h a g e. Hij was gehuwd en had twee kinderen. Hij maakte geen gunstige indruk.

Vorenstaande is summier telefonisch door mij reeds doorgegeven.

073

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 8 Juli 1948.

No. 40065.

Uw No.: 60679.

d.: 15-6-1948.

G E H E I M.

UITGEBREID

Hiermede heb ik de eer U te berichten dat ik met belangstelling heb kennis genomen van de inhoud van Uw nevenvermeld schrijven.

Ik moge U in verband hiermede verzoeken, mij te berichten, of de chauffeur Sever HÅLDAN ons land verlaten heeft. Mocht zulks niet het geval zijn, dan zal ik gaarne vernemen, welk beroep hij thans uitoefent en waar hij woont.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Hoogedelgestr. Heer Mr. J. Visser
Directeur van het Kabinet en
Chef Afd. Protocol
van het Ministerie van Buitenl. Zaken
Plein 23
's-GR A V E N H A G E.

L. Pot.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

ADELING

No. 60679.

'S-GRAVENHAGE, de 15 Juni 1948.

Ik heb de eer U mede te delen, dat de Heer Sever Håldan, chauffeur van de voormalige Gezant van Roemenië hier ter stede, met ingang van 1 Juni jl. de Dienst van het Roemeense Gezantschap heeft verlaten.

De Chef van het Kabinet van de Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Nisser

BZ mapen waarheen
en herdep. - adres.
65 - 21/6 48

Aan het Ministerie van
Algemene Zaken.
p/a Javastraat 68
's-Gravenhage.

WP.

VERZELD

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

AFDELING

No. 54817.

Volgno. 30380
18 JUNI 1948
Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

'S-GRAVENHAGE, de 18 JUNI 1948.

B
C

Ik heb de eer U mede te delen, dat Mej. Elena Boeriu benoemd is tot Tweede Secretaresse aan het Gezantschap van Roemenië hier ter stede. Mej. Boeriu heeft haar intrek genomen Bezuidenhoutseweg 9.

14

DE CHEF VAN HET KABINET
van de Minister van
Buitenlandse Zaken,

J. Nieuwe

Aan het Ministerie voor Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
Den Haag.

No. 39075.

's-Gravenhage, 8 Juli 1948.

Uw No.: Litt U 26 Geheim/GrVD 297.

d.d.: 23-6-1948.

Onderwerp: Roemeens zaakgelastigde.

G E H E I M.

UITGEBOKT

In punt 2 van het mij, bij Uw in margine vermeld schrijven, toegezonden rapport is sprake van een nieuwe secretaresse op het Roemeense Gezantschap te 's-Gravenhage.

Ik zou het ten zeerste op prijs stellen indien U moeite zoudt willen doen, Uw bron de naam van de bedoelde secretaresse te vragen, zo mogelijk met mededeling van haar Werkzaamheden.

*Beantwoordt in 44574
punt 3.*

4

M.C.

Aan de Kon. Marechaussee.

33125

G.M.

23 Juni 1948

Litt U 26 Geheim persoonlijk/
GrVD 297

Bijlagen: 1

Onderwerp:
Roemeens zaakgelastigde.

NK

Volgno.

26 JUNI 1948

ACC/ 390-15

33125 no

In aansluiting op het U bij mijn brief Litt U 26 Geheim persoonlijk/GrVD 297 dd. 24-5-1948 toegezonden rapport betreffende de gedragingen van de Roemeense zaakgelastigde te 's-Gravenhage, doe ik U hierbij toekomen afschrift van een rapport, opgemaakt door Y, betrekking hebbende op deze aangelegenheid.

G.M.

AAN:

Hoofd C.V.D.
t.a.v. de Heer L. Pot.

No. Gr.V.D. 297.

Datum van bericht: 11 Juni 1948.
Rapporteur: R.J.W.
Vanwie is bericht afkomstig: Ispas.
Betrouwbaarheid van berichtgever: vermoedelijk betrouwbaar.
Betrouwbaarheid van het bericht: gedeeltelijk gecontroleerd.
Welke actie's zijn ondernomen: geen.

Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT. (Met aan het slot een advies van de rapporteur omtrent de verdere behandeling

(vervolg op bericht Gr.V.D. 297 d.d. 12 Mei 1948).

1. (zie punt 4 vorige bericht). De Italiaan die Ispas gefotografeerd heeft, werkt bij de carróseriefabriek D. Nagel, Hooikade 22, Den Haag. De Heer Nagel heeft bij het eerste onderzoek verklaard dat er nergens in den Haag een Italiaan in het carrosseriebedrijf werkzaam was. Zijn naam is: Rosso, Enrico Fuslagio, geb. 7-6-1910 te Valerio, wonende Lange Houtstraat 18, 's-Gravenhage.
Voor de oorlog werkte Rosso ook aldazr en is tijdens de oorlog ondergedoken geweest.
2. Op het Roemeense gezantschap is een nieuwe secretaresse aangekomen. Zij reisde over Zwitserland, Frankrijk en België naar Nederland. Zij werd in Zwitserland zo gevaarlijk geacht, dat zij steeds onder controle was in Zwitserland. In Parijs is zij \pm 10 dagen gebleven. Zij heeft medegedeeld, dat er binnenkort nog ander personeel voor het Gezantschap uit Roemenie komt. Zij zou haar visum voor Nederland op ongebruikelijke snelle wijze hebben gekregen.
3. De Franse Regering schijnt pertinent geweigerd te hebben om aan Madame Neculee (vrouw van de zaakgelastigde) een visum voor Frankrijk te verstrekken. Kan dit verband houden met de in het rapport van 20 April genoemde Delvedair, die chef van de Franse Informatie Dienst in den Haag was en op eigenaardige manier ontslagen werd?
4. Tepes (punt 3 vorige rapport) verricht thans hand en spandiensten voor zijn communistische meesters. Hij strooide het praatje rond dat er een telegram uit Roemenie gekomen was, waarbij Praguno ontslagen werd. Praguno werkt echter nog steeds op het gezantschap. Indien de werkster, (Roemeense, en vriendinnetje van Haldan) de bureaux schoonmaakt, ziet hij steeds nauwlettend toe, zodat zij niet in staat is om ergens van op de hoogte komen.
5. ADVIES.
Verzoeken: 1. Mededeling of de gemelde inlichtingen op waarheid berusten;
2. " of er ten opzichte van in de rapporten gemelde vreemdelinge, enige actie is genomen of genomen wordt.
3. Nadere richtlijnen voor verder onderzoek te verstrekken.

Verder conform vorige rapporten.

G.M.

24 Mei 1948

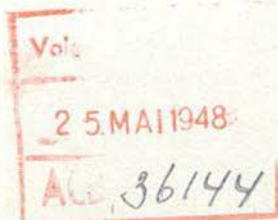
ca. 33115

Litt U 26 Geheim persoonlijk
GrVD 297

Bijlagen : 1

Onderwerp:

Gedragingen Roemeense
zaakgelastigde.

34163

In aansluiting op het U bij mijn
brief Litt U 26 Geheim persoonlijk/
GrVD 297 dd. 23-4-1948 toegezonden
rapport, betreffende de gedragingen van
de Roemeense zaakgelastigde te
's-Gravenhage, doe ik U hierbij toekomen
afschrift van een rapport, betrekking
hebbende op deze aangelegenheid.

G.M.

AAN:

Hoofd C.V.D.,
t.a.v. de Heer L. Pot.,

's-GRAVENHAGE.

Datum van bericht: 12 Mei 1948.
Rapporteur: R. J. W.
Van wie is het bericht afkomstig: Ispas.
Betrouwbaarheid van de berichtgever: vermoedelijk betrouwbaar.
Betrouwbaarheid van het bericht: gedeeltelijk gecontroleerd.
Welke actie's zijn ondernomen: geen.

Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT. (Vervolg op bericht Gr.V.D. 297 d.d. 12 April 1948.)

1. Het telefoonnummer van Pragano te Deventer is 3198 (telefoonnummer 3198 staat ten name van SCHNEIDER ADELAAR, K. Brinkgreverweg 5, Deventer) (Punt 3 vorige rapport).
2. De koerier die voor Pragano werkt is een oud internationaal voetballer (Nederlander), waarvan de naam nog wordt uitgezocht. (punt 10 van het vorige rapport).
3. TEPES, (punt 2 vorige rapport) is overgegaan naar het communistische kamp, waarschijnlijk om den broede. Ispas heeft met hem gebroken, evenals Haldan. Haldan is uit het gebouw van de Roemeense legatie gezet, waar hij nog woonde, op last van Neculce (de zaakgelastigde). In hoeverre Tepes Niculce heeft ingelicht over de actie's van Ispas en Haldan, is niet bekend.
4. ISPAS is echter kort geleden gefotografeerd op het Plein door een Italiaan, die vroeger een carrosseriewerkplaats had bij het Hotel des Indes. Deze Italiaan was in het gezelschap van een Hollander en maakte gebruik van een auto, nummer H-51668. ISPAS heeft deze Italiaan ter verantwoording geroepen, doch deze bewaarde slechts de auto van ISPAS te fotograferen (Nieuwe Amerikaanse wagen). (Het nummer H-51668 waarvoor geen rijvergunning is afgegeven staat ten name van de in 1942 overleden broeder van de oud-internationale voetballer (zie boven?) PELLIKAAN uit Tilburg).
5. Over deze PELLIKAAN zijn reeds bij de G.V.D. verschillende gegevens aanwezig, terwijl het rapporteur bekend is, dat PELLIKAAN, in officiers uniform aanwezig was (zonder uitgenodigd te zijn) op een diner ter ere van de Commissie-Generaal voor Ned.-Oost-Indië.
De gegevens van/zijn: /hem
PELLIKAAN, Hendrikus Adrianus, geboren te Leerdam d.d. 10-11-1910, gehuwd, Nederlander, wonende te Tilburg, Pelgrimsweg 41. In het bezit van auto N-76648. Was aanvankelijk bouwkundig tekenaar, doch na de bevrijding is hem een aannemersbedrijf van een N.S.B.-er toegewezen.
6. Geregeld komen 3 personen van Roemeense nationaliteit van Amsterdam naar de Roemeense Zaakgelastigde in Den Haag met de auto nr. H.Z. 3461. Deze auto staat ten name van N.V. Rotterdamse Automobielen Verkoop en Reparatie onderneming RAVERO, Gedempte Botersloot 60-64 Rotterdam.
7. Ispas tracht contact te krijgen met een vrouw die op de Roemeense legatie werkzaam is en volgens hem "goed" zou zijn.
8. Verschillende nog niet uitgewerkte gegevens uit dit rapport zullen nog nader worden nagegaan.
9. ADVIES. Conform het vorige rapport. Een Roemeense tolk is thans beschikbaar.

C.V.D.

Bureau B.

Onderwerp:

"Onderhoud M.J.de Bruin"
te Utrecht.

Op 18 Februari 1948, omstreeks elf uur en dertig minuten, heb ik mij aan het perceel Oude Gracht 230a te Utrecht vervoegd, voor een onderhoud met de Heer M.J.de Bruin, voorheen werkzaam bij de C.V.D., thans houdende een informatie- en incassobureau te Utrecht.

Dit onderhoud hield verband, ~~naar aanleiding van~~^{met} een bezoek door de Bruin gebracht aan de Heer Rosenberg aan de Javastraat 68 op 16 Februari j.l..

Een zuster van de Bruin, die aan de Oude Gracht te Utrecht in dit perceel een dameszaak drijft, deelde mede, dat de Heer de Bruin naar Den Haag was. Zij verzocht mij in de namiddag terug te komen. Zij zou dan inmiddels de Bruin opbellen en hem mede delen, dat er bezoek voor hem was.

Plm.14.30 uur heb ik mij nogmaals aan de Oude Gracht vervoegd. De zuster van de Bruin deelde mij toen mede, dat zij vergeten had om op te bellen. Zij liet mij in haar woonkamer en belde daarna de Bruin aan zijn woning aan de Orleansstraat 15 te Utrecht op. Naar dit gesprek te horen, viel dit opbellen aan zijn woning niet in goede aarde.

In het perceel Oude Gracht 230a is geen spoor van een Informatie- en Incasso-bureau te bekennen. In de woonkamer van zijn zuster placht de Bruin zijn bezoekers te ontvangen.

Op verzoek van De Bruin heb ik mij daarna aan zijn woning Orleansstraat 15 vervoegd.

Bij deze ontmoeting gaf de Bruin zijn ontevredenheid te kennen, omtrent de behandeling die hij na zijn terugkeer uit Engeland door autoriteiten in Nederland had ondervonden.

Vervolgens deelde hij mede, dat hij van de gehele C.V.D., uitgezonderd de Heer Grabbendam en Van Laere, niets moest hebben en dat hij van die dienst moest "kotsen", omdat zij in contact staat met politiekorpsen als

Via Aex
doorgronden
aan hoofd C.
18-5-48
P3II

Amsterdam, Rotterdam en Utrecht.

Op mijn vraag, waarom hij dan een bezoek aan de Javastraat had gebracht, gaf hij het volgende relaas:

"In de namiddag van 6 Febr. 1948 heb ik in het Hotel des Pays-Bas te Utrecht een onderhoud gehad met mij twee onbekende heren, waarbij de een zich voorstelde als Van Vliet en de andere als Beekenkamp of Beekenhuis.

Deze heren maakten op mij de indruk heren van "standing" te zijn.

Zij verzochten mij, voor een rond bedrag, de woon- of verblijfplaatsen op te sporen van de voormalige zaakgelastigde Dr. G. Pordea, voorheen verblijvende in de Roemeense-legatie aan de Buitenrustweg te 's-Gravenhage.

Op dit verzoek ben ik ingegaan en vroeg hun een kwart van het bedrag als "voorschot" op mijn girorekening te storten. Een paar dagen later vond ik in mijn postbox een brief van hen, inhoudende f. 250.--.

Ik ben Maandag, 9 Febr. d.a.v. voor deze zaak op onderzoek naar Den Haag gegaan.

Ik heb mij aldaar om hulp tot Pater Monchen, verbonden aan de hofhouding, gewend, met verzoek mij in deze voort te willen helpen.

Deze deelde mij mede, dat wij thans geen Roemeense legatie meer hadden, doch dat er alhier een zaakgelastigde verblijf hield, dit in verband met de gewijzigde omstandigheden in Roemenië.

Vervolgens heb ik mijn onderzoek voortgezet in de richting van het kasteel Oud-Wassenaar, hotel des Indes, en het hotel De Witte Brug. In dit hotel heeft Dr. Pordea in het laatst van 1947 privé verblijf gehouden. Hij zou thans verblijf houden in Biarritz (Zuid Frankrijk).

Vervolgens ben ik doorgedrongen tot Buitenlandse Zaken en in het huis van de Roemeense Legatie aan de Buitenrustweg te Den Haag.

Toen voornoemde heren verleden week mij telefonisch om uitslag vroegen, heb ik hun mijn bevindingen medege-deeld. Zij antwoordden hierop, heel "interessant", en vroegen mij verder uit te zoeken, met welke personen Dr. Pordea relaties onderhield.

Door de mededeling van Pater Monchen, dat wij hier geen Roemeense legatie meer hadden, in verband met de in Roemenie gewijzigde politieke omstandigheden, doch dat slechts de zaakgelastigde "Michel Neculcea" in het huis aan de Buitenrustweg verblijf hield, ben ik wakker geschud.

Daar voornoemde heren, stap voor stap met mij verder willen gaan, ben ik overtuigd, dat deze heren politieke doeleinden nastreven.

Het vorenstaande heeft geleid, dat ik mij tot de CVD heb gewend en met de Heer Rosenberg gesproken heb.

Inmiddels heb ik uitgevonden, dat een zekere Mevrouw de Jonge (vermoedelijk een vrouw van een Nederlandse officier die zich in Ned. Indië bevindt), welke thans te Parijs verblijf houdt, omgang met Dr. Pordea heeft gehad.

Ik neem echter het standpunt in, dat ik de CVD niet nalooop, doch dat de CVD maar bij mij moet komen als deze interesse in de zaak heeft."

Op mijn mededeling, dat ik interesse had voor zijn opdrachtgevers, antwoordde de Bruin, dat hij geloofde dat de namen van beide heren gefingeerd waren, dat hij hun woon- of /plaatsen niet wist en dat hij geen signalement van hen kon opgeven of nader kon aanduiden.

Op de vraag of het voor mij mogelijk was, om bij een volgende ontmoeting door hem met beide heren, hun op een afstand te observeren, gaf hij een afwijzend antwoord.

Hij deelde mede, dat hij dit niet kon arrangeren, omdat genoemde heren hem op onverwachte tijdstippen opbelden.

Wel trachtte de Bruin steeds belangstelling op te wekken voor de relaties van Dr. Pordea, die hij veronderstelde te vinden.

De Bruin deelde mede, dat Dr. Pordea koningsgezind is. Hij bood verschillende malen aan, om de namen van eventuele relaties van Dr. Pordea die hij vond eerst in handen te geven van de C.V.D., alvorens hij deze doorgaf aan zijn opdrachtgevers.

Tijdens het onderhoud, toen het gesprek over Mevr. de Jonge liep, liet de Bruin zich ontvallen, dat hij zich bij zijn onderzoek "vergaloppeerd" en de zaak "geforceerd" had. (woordelijk door de Bruin uitgedrukt).

/verblijf

Mij waarschijnlijk
rekenend
1915 Dorsan

Hij wenste echter hierop niet verder in te gaan. De Bruin vroeg of wij de identiteit van Mevr. de Jonge konden vaststellen, daar dit voor de C.V.D. gemakkelijker ging dan voor hem.

Het is niet uitgesloten, dat de Bruin met zijn onderzoek is vastgelopen of wel met de naam van de C.V.D. heeft gewerkt.

Volgens zijn eigen mededeling, laat hij bij zijn bezoeken op verschillende plaatsen, als reclame een vloeiblad achter, waarop vermeld staat het adres van zijn informatiebureau en dat hij bij de C.V.D. werkzaam is geweest.

Daar de Bruin niet duidelijk aangeeft wat hij beoogt, is met hem niets definitiefs afgesproken, doch wel dat ik hem over een of twee dagen zou terugbellen.

Een artikel uit de Nieuwe Courant van 18 December 1947 gaat hierbij.

's-Gravenhage, 19 Februari 1948.

6.

M.

Onderwerp: Onderhoud M.J. de Bruin te Utrecht.

In verband met met het onderhoud met M.J. de Bruin te Utrecht, is een verder onderzoek ingesteld naar de identiteit van de door hem genoemde personen woonachtig te Blaricum.

Gebleken is, dat te Blaricum woonachtig zijn:

1. EDUARD VAN VLIET, geboren 9 April 1888 te Amsterdam, Nederlandsche Nationaliteit, Godsdienst Ned. Herv., van beroep commissionair in effecten, wonende te Blaricum, Noorseweg 13A.
2. HERMANUS THEODORUS FREDERIK BEEKHUIS, geboren 9 October 1873 te Rauwerderhem (Fr), Nederlandse Nationaliteit, Godsdienst Ned. Herv., van beroep gepensionneerd arts, wonende te Blaricum, Prof. van Reeslaan 7.

Van Vliet voornoemd, woont sedert 1941 te Blaricum. Hij staat aldaar als zakenman zeer gunstig bekend. In verband met zijn beroep vertoeft hij veel op de beurs en voor zaken te Amsterdam.

Van Vliet is politiek niet links georiënteerd. Zo hij niet behoort tot de rechtse groeperingen, wordt van hem verondersteld, dat hij de rechtse groeperingen benadert.

Voor zover bekend is, heeft van Vliet nimmer grote belangstelling voor politieke aangelegenheden aan de dag gelegd.

Beekhuis voornoemd, woont sedert een groot aantal jaren in Blaricum. Hij is een stille oude man, die geen praktijk meer uitoefent. Hoewel hij politiek rechts georiënteerd is, bemoeit hij zich weinig met politiek.

Hij heeft een zoon genaamd, Petrus Beekhuis, van 41 jaar oud, die geestelijk niet normaal is.

Hoewel van Vliet en Beekhuis voornoemd, vrij dicht bij elkander wonen, hebben zij geen omgang met elkaar. In Blaricum zijn zij nooit in elkanders gezelschap gezien. Ook is nooit gebleken, dat een zeker contact tussen hen bestond.

Volgens de Burgemeester van BLARICUM en andere personen, die van Vliet en Beekhuis van dichtbij kennen, moet het uitgesloten worden geacht, dat van Vliet en Beekhuis zich met dergelijke praktijken zouden bezighouden.

Daar van Vliet en Beekhuis vrij dicht bij elkander te Blaricum wonen en geen andere personen met dezelfde aldaar woonachtig zijn, ligt het voor de hand, dat diegene, die belang in Dr. Pordea stelt, ter plaatse bekend moet zijn.

Nu naar alle waarschijnlijkheid kan worden aangenomen dat van Vliet en Beekhuis voornoemd, niet in deze betrokken zijn, rijst de vraag of De Bruin, die wél in de omgeving Blaricum bekend is, niet in eigenbelang twee gefingeerde namen als opdrachtgevers heeft genoemd.

Het vreemde in het gehele verhaal van de Bruin is, dat hij geen signalement van zijn opdrachtgevers kan of wil

wil opgeven, met wie hij destijds in het hotel des Pays-Bas te Utrecht een onderhoud heeft gehad.

Wel trachtte de Bruin tijdens het onderhoud, hetwelk dezerzijds met hem heeft plaats gehad, de belangstelling op te wekken voor de relaties van Dr. Pordea, die hij eventueel bij zijn onderzoek zou vinden.

Het onderzoek naar de persoon van de door De Bruin genoemde Mevrouw de Jonge, heeft geen resultaat opgeleverd.

Uit de kartotheek van het Ministerie van Oorlog bleek, dat een groot aantal officieren, genaamd de Jonge of de Jong, in Ned. Indie verblijven. Uit de aantekeningen op hun registratiekaart bleek niet, dat een hunner te 's-Gravenhage of omgeving woonachtig was, of wel, dat de echtgenote van een hunner domicilie had te 's-Gravenhage of in Parijs verbleef.

In Laren (bij Blaricum) werd gevonden: ADAM VAN VLIET, geboren 17 Mei 1902 te Assendelft, van beroep architect, wonende te Laren. Veldhuislaan 16.

Deze van Vliet was lid van de N.S.B. en vertoefde gedurende de oorlog enige tijd in Oost-Europa. Hij is terzake gearresteerd en geïnterneerd geweest.

Van Vliet is verbonden aan het Ministerie van Wederopbouw en verblijft doorlopend te Nijmegen.

Hij vertoeft slechts zelden te Laren. Deze Van Vliet heeft ook geen omgang met Beekhuis of een persoon met na-genoeg gelijke naam.

Van Vliet met thans zeven dagen principale hechtenis ondergaan, wegens in staat van dronkenschap een motorrijtuig besturen te Nijmegen.

Bij de laatste verkiezingen zijn te Blaricum plm. 300 stemmen en te Laren plm. 500 stemmen op de communistische partij uitgebracht.

In verband hiermede is het moeilijk na te gaan, welke personen te Blaricum, met gebruikmaking van de namen van Van Vliet en Beekhuis, belangstelling hebben voor Dr. Pordea en zijn relaties alhier.

Gesloten te 's-Gravenhage, 1 Mei 1948.

ONDERWERP:

" Basile S t o i c a "

Naar aanleiding van een interview van de "Nieuwe Courant" met Dr. G. Perdea, de Roemeense zaakgelastigde in Nederland, in het Hotel de Wittebrug te 's-Gravenhage, voor diens vertrek naar Frankrijk, is het volgende artikel geplaatst in de Nieuwe Courant van 18 December 1947.

"Onverkwikkelijke affaire". "Wie betaalt de schulden?" Dr. G. Perdea die tijdens de afwezigheid van de Roemeense Gezant Stoica als zaakgelastigde in Nederland is opgetreden heeft de order van Anna Pauker, de Roemeense Minister van Buitenlandse Zaken (zij was jaren lang, omdat zij communiste was, in de gevangenis gezeten) om naar Boekarest terug te keren, niet opgevolgd.

Hij heeft thans de wijk naar Frankrijk genomen. Voor zijn vertrek hadden wij een onderhoud met hem in Hotel de Wittebrug, waar hij zijn intrek had genomen. Ook al zou hij teen nog officieel vertegenwoordiger van Roemenie in Nederland geweest zijn, dan zou ons gesprek niet plaats gevonden hebben in het enorme legatiegebouw aan de Buitenrustweg daar geen voldoende brandstoffen aanwezig waren en het kapitaal kost om een dergelijk huis te bewonen. Men vraagt zich trouwens wel verbaast af hoe de vertegenwoordiger van een verarmd land als Roemenie er toe gekomen zijn een dergelijk huis te huren, dat men wel tot een der grootste legatiegebouwen in onze stad mag rekenen.

We kregen dan ook niet de indruk, dat de nieuwe zaakgelastigde M. Neculcea, een dergelijke staat zal voeren.

Dat Dr. Perdea niet naar zijn land is teruggegaan, verwondert ons niet. Volgens zijn zeggen is hij een neef van Maniu, hetgeen op het oogenblik nu niet bepaald een introductie bij Anna Pauker is.

Maar bovendien vragen wij ons af of Maniu zelfberg trots op zijn neefje zou zijn. De Heer Perdea ging namelijk van het standpunt uit, dat aangezien hij gedurende zeven maanden geen geld uit Roemenie ontving, hij hier overal schulden kon maken. Het is begrijpelijk, dat de Heer Perdea er weinig voor voelde zijn privévermogen aan te spreken, doch er zijn schulden en schulden.

Dech afgezien van het feit, dat men op de thans vertrokken zaakgelastigde critiek kan uitoefenen, krijgt men toch een eigenaardige indruk van de regeling van de Roemeense diplomatieke dienst, die zijn gezanten zonder geld in het buitenland laat zitten (in Londen speelde zich het zelfde af), waardoor er schulden gemaakt worden, hetgeen de goed-will welke Roemenie in de Westerse landen zeer zeker nodig heeft, niet ten goede komt."

Wij de laatste alinea van dit artikel werd hieraan toegevoegd:

"Wat de Roemeense gezant Basile Stoica betreft, deze zou kortgeleden enige dagen in ons land vertoefd hebben.

Hij heeft echter geen bezoek aan Buitenlandse Zaken gebracht".

Deze mededeling kwam echter niet gedaan door Dr. Perdea, doch kwam uit een andere bron.

Kort na het onderhoud met Dr. Perdea, deelde een onbekend gebleven abonné van de Nieuwe Courant telefonisch aan

aan de redactie van de Nieuwe Courant te Den Haag mede, dat hij zoo juist te 's-Gravenhage de Reemeense Gezant Basile Steica had ontmoet, die enkele dagen alhier zou verblijven, waarvan verondersteld werd, dat deze zich in Reemenie zou bevinden. De berichtgever opperde de veronderstelling, dat het blad misschien hierbij geïnterseerd was.

/naam

Hoewel de berichtgever driemaal naar zijn/is gevraagd en door hem werd geneemd, is zijn naam echter niet verstaan.

De redactie van de Nieuwe Courant, heeft na ontvangst van deze mededeling, de Chef van het Protokel van Buitenlandse Zaken opgebeld en geïnformeerd of het juist was, dat de Reemeense Gezant Steica zich thans in Nederland bevond. Van die zijde werd echter medegedeeld, dat dit niet bekend was en dat de Gezant geen bezoek aan Buitenlandse Zaken had gebracht.

Het vorenstaande heeft tot opname van het artikel, omtrent de Heer Steica, geleid in het nummer van 18 December j.l.

De naam van de berichtgever is bij de redactie van de Nieuwe Courant niet bekend.

's-Gravenhage, 7 December 1943. -6-

G.M.

C 80

23 April 1948

27.APR.1948

Litt U 26 Geheim persoonlijk/
GrVD 297

(K) R

ACD/34/63

Onderwerp:

Gedragingen van Roemeense Gezant.

Bijlagen: div.

*33523 in co. 33/25
14/2*

In aansluiting op de U bij/mijn brief Litt U 26 Geheim persoonlijk/GrVD 297 dd. 16-4-1948, toegezonden rapporten betreffende de gedragingen van de Roemeense Gezant te 's-Gravenhage, doe ik U hierbij toekomen afschrift van een rapport, opgemaakt door S met 3 bijlagen, betrekking hebbende op deze aangelegenheid.

C.S.

hw

N:

Hoofd C.V.D.,
t.a.v. de Heer L. Pot.,

Javastraat 68
'S-GRAVENHAGE.

Datum van bericht: 20 April 1948.

Rapporteur: R.J.W.

Van wie is het bericht afkomstig: Ispas en Haldan.

Betrouwbaarheid van de berichtgever: vermoedelijk betrouwbaar.

Betrouwbaarheid van het bericht: niet gecontroleerd.

Welke actie's zijn ondernomen: geen.

Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT. (vervolg op bericht Gr.V.D. 297 d.d. 12 April 1948).

1. De vrouw van de Peruaanse gezant is Roemeense. Vandaar de vriendschap tussen haar en de Roemeense Zaakgelastigde en diens vrouw.
2. Ondanks herhaald aadringen van Ispas en Haldan, heeft Tepes nog geen resultaat geboekt. Hij heeft steeds uitvluchten, en men krijgt de indruk dat hij of te bang is om iets te doen, of van twee wallen tracht te eten. Hij wordt nader bekeken.
3. "Pragan" vermeld in vorige rapporten heet "FRAGANO" en woont in Deventer, (dus niet in Duitsland). Hij heeft geen diplomatieke status, en heeft tijdens de oorlog voor de Duitsers gewerkt. Hij verdient f. 600.-- per maand.
4. In Amsterdam bestaat een Internationaale Communistische Groep, waar behalve Roemenen ook andere landslieden lid van zijn.
5. Tot deze groep, die in een vrouwelijke en een mannelijke afdeling georganiseerd is, behoren de volgende Roemenen:
 - a. Neculee en echtgenote (Roemeens Zaakgelastigde, Den Haag)
 - b. Eugen Dragutescu, student in de schilderkunst, adres in A'dam niet bekend.
 - c. Pragano adres: Deventer.
 - d. Margareta de Groot Marinetai-Taifas Susertstr. 40 III Amsterdam-Zuid.
6. Andere bekende namen uit deze groep zijn:
 - a. Delvedair (of dergelijk klinkende naam) Fransman, vroeger werkzaam op Franse Ambassade, doch aldaar minder eervol ontslagen.
 - b. Sonariani, thans weer in het buitenland, die tijdens het schaaktournooi hier was als verslaggever, doch kwam in werkelijkheid de zaak in Amsterdam controleren.
 - c. Verschoor (Amsterdam. (niet zeker).
7. Als bijlage A en B twee brieven van Mevr. de Groot en Dragutescu aan Zaakgelastigde Neculee, die volgens Haldan hadden moeten worden vernietigd en in code gesteld zijn. Zij zouden allerlei inlichtingen moeten bevatten (Haldan, die nog in de Roemeense legatie woont, hoewel hij is ontslagen wist deze brieven te bemachtigen).
8. In een der brieven heeft men het over paspoorten die aangekomen zijn; hiermede wordt echter bedoeld de aankomst in Amsterdam van Sonarianu.

9. Als bijlage C. de begroting voor 1948-1949 van de Roemeense Legatie.
10. Deze z.g. gecodeerde brieven worden door FRAGANO ontcijferd, nadat zij de legatie per koerier bereikt hebben.
11. Ispas en Haldan zullen verschillende gegevens nog nader nagaan en met-tertijd rapporteren.
12. advies.
 - a. Nadere inlichtingen in te winnen over ^{de} in dit, en vorige rapporten genoemde personen;
 - b. Betrouwbaarheid van Ispas en Haldan, zo mogelijk nagaan.
 - c. Resultaten afwachten van nadere onderzoeking van Ispas en Haldan.
 - d. Zo mogelijk gebruik maken van Roemeens-Nederlandse tolk, daar Haldan slechts Roemeens spreekt, en Ispas dus alles voor hem in gebroken Frans moet ver-talen.
 - e. geen enkel verband te doen opnemen met contacten zonder overleg met rapporteur.

BIJLAGEN.

1. brief van Mevr. de Groot aan Neculee (gecodeerd?)
2. brief van Dragustescu aan Neculee (gecodeerd?)
3. begroting 1948-1949 Roemeens gezantschap (zie punt 9)

Dhr. Pot,

In aansluiting op mijn notitie bij 33125 het volgende :

- 1- De Marechaussee schijnt zich thans ook enigszins onbehagelijk te gaan voelen ten opzichte van "de Communist die geen Communist is", TEPES (zie punt 2 van stuk 34163).
- 2- Tevens dringt het tot ze door dat het bezwaarlijk is, dat de berichten uit het Roemeens in het Frans en dan nog eens in het Nederlands vertaald worden. De rapporteur stelt voor nu ook nog een tolk in te schakelen. Wij krijgen dan de volgende weg: Van TEPES naar HALDAN en ISPAS, een TOLK, de RAPPORTEUR. D.w.z. dat, behalve de ingewijden bij Marechaussee en CVD, niet minder dan 5 personen van deze "hyper geheime" zaak volkomen op de hoogte zijn (afgezien nog van enige echtvriendinnen). Het lijkt rijkelijk veel en de "security" is ver te zoeken.
- 3- HALDAN is ongeveer 13 jaar chauffeur geweest bij de vroegere Koningsgezinde Roemeense Gezant en bij de regime-wisseling ontslagen. Desondanks woont hij nog steeds (maanden later) in de Roemeense Legatie en zou gelegenheid hebben de inhoud van de prullemand te stunten. Heeft hij dus toegang tot het bureau of de werkkamers ? Het lijkt te mooi om waar te zijn.
- 4- Bekijken wij de aldus verkregen papieren eens nader.
 - a) Het valt op, dat de briefkaart, geschreven door DRAGUTESCU (bijlage B bij 34163), geschreven is met dezelfde inkt als de daarop (vermoedelijk door de Mar.) gekladderde aantekening. (Waarom schrijven zij op "originele" stukken?)
Ik wens niemand onverdiend verdacht te maken, maar automatisch komt de gedachte op, dat deze briefkaart niet "echt" is. Tracht de "rapporteur R.J.W." zich wellicht interessant te maken en is deze kaart mogelijk in zijn opdracht geschreven?
 - b) De "begroting" (bijlage C) is blijkbaar als kladje bedoeld en zit wel erg eenvoudig in elkaar. Waarom op een kladje een officieel stempel? Moet de echtheid soms "bewezen" worden? Het ligt er wat erg dik op. Ik kan niet aannemen, dat de huidige Roemeense Zaakgelastigde zo'n gebrek aan "security-mindedness" heeft, dat hij werkelijke stukken van belang in de prullemand gooit - "net niet genoeg verkreukeld om onleesbaar te zijn".
- 5- In het bericht omtrent de "Internationale Communistische Groep" te Amsterdam staan voldoende namen en adressen om op verder te werken. (Susartstraat moet ongetwijfeld zijn Dusartstraat).
Het inwinnen van inlichtingen onzerzijds over deze lieden, lijkt mij echter voorshands niet juist. Ik veronderstel, dat de Marechaussee daarmee (hopelijk op discrete wijze) bezig is, en een onderzoek van twee kanten zou op ongewenste wijze de aandacht op de gehele affaire kunnen vestigen.
- 6- Ik krijg hoe langer hoe meer de overtuiging, dat deze gehele affaire is "opgezet", hetzij door TEPES c.s. (al of niet in samenwerking met de "rapporteur"), hetzij door de Roemeense Zaakgelastigde zelf. Het eerste lijkt mij het waarschijnlijkst. Het lijkt mij zeer gewenst Van Heeckeren in een mondeling onderhoud - en natuurlijk zo courtois mogelijk en met vermindering van alle gevoeligheden - op deze mogelijkheid te wijzen. De CVD zal zich m.i. van elke actie moeten onthouden. Het geheel zal vermoedelijk een daverende grap blijken te zijn, waarbij wij niet tot de lachers zullen behoren.

4.5.48

Capo

G.M.

16 April 1948

Wet

7 APR. 1948

ALD/33523

Es. 33125

eyr

Litt U 26 Geheim persoonlijk/GrVD 297
Bijlagen: 2
Onderwerp:
Gedragingen van Roemeense Gezant.

Te Uwer informatie doe ik U
hierbij toekomen afschriften van 2 rappor-
ten, opgemaakt door S., betrekking
hebbende op de gedragingen van de
Roemeense Gezant te 's-Gravenhage.

Indien in deze aangelegenheid
nieuwe gegevens te mijner kennis worden
gebracht, zullen U deze worden toegezonden.

C.S.

hw

AAN:

Hoofd C.V.D.,
t.a.v. de Heer L. Pot.,

's-GRAVENHAGE.

No. 92.V.D.-297

(16)

Datum van bericht: 3 April 1948.
Rapporteur: R.J.W.
Van wie is het bericht afkomstig: contact. (Vlad Dragomir Roemeen Oud Arnh.weg. 67 Zaist)
Betrouwbaarheid van de bericht-
gever: volgens inlichtingen goed.
Betrouwbaarheid van het bericht: niet gecontroleerd.
Welke acties zijn ondernomen: getracht wordt nader contact te leggen.
Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT.

Vlak voor Pasen zijn de Peruaanse gezant en de Roemeense gezant met echtge-
noten naar Brussel gegaan met de auto van de Peruaanse gezant.

2. De chauffeur van de Peruaanse gezant is een Roemeen, die \pm 13 jaar chauffeur was bij de voormalige koningsgezinde Roemeense gezant alhier, doch heeft bij de regeringswisseling in Roemenie zijn ontslag gekregen. Zijn naam is Swer Haldan en hij spreekt slechts Roemeens.
3. Op de terugtocht naar de Roemeense gezant vanuit Brussel een zwaar verzegeld pakket mede hetwelk ongewoon zwaar was, gezien zijn afmetingen (gewicht \pm 35 kg.).
4. De chauffeur zag kans om zeer voorzichtig een blik in het pakket te werpen en constateerde dat zich daarin explosieve stoffen bevonden, verpakt in doosjes met opschrift. (Pistool amunition Caliber 7.65)
5. Een lid van het personeel van het Roemeense Gezantschap, Traian Tepes, geheten, die voor communist doorgaat, doch zulks niet is, heeft bevestigd dat dit pakket thans op de Roemeense ambassade in Den Haag is, en heeft het vermoeden uitgesproken, dat zeer binnenkort de inhoud van dit pakket, buiten de Legatie gedistribueerd zal worden.

ADVIES.

Rapporteur zal in contact gebracht worden met Haldan en Tepes, en trachten nadere inlichtingen te krijgen.

No. Gr.V.D. 297.

Datum van bericht: 12 April 1948. (5) E
Rapporteur: R.J.W.
Van wie is het bericht afkomstig: rapporteur.
Betrouwbaarheid van de berichtgever:
Betrouwbaarheid van het bericht:
Welke actie's zijn ondernomen: geen.

Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT. (vervolg op bericht Gr.V.D. 297 d.d. 3 April 1948).

1. Rapporteur is door contact uit vorig rapport in verbinding gebracht met "EMIL ISPAS", Roemenen, geboren 26-6-1910 te Miraslu, wonende Javastraat 66, Den Haag, telefoon 115495, p/a J.H.v. Santen, beroep chauffeur bij het Venezolaanse Gezantschap.
2. ISPAS die vlot Frans spreekt, doch geen Nederlands, is tegelijkertijd met SWER HALDAN ontslagen, door middel van een telegram uit Roemenië. Op 22 April a.s. loopt zijn Roemeense paspoort af en hij heeft een verzoek ingediend om in het bezit van een Ned. Vreemdelingen paspoort te worden gesteld.
3. ISPAS en TEPES zijn goede vrienden en daar TEPES slechts Roemeens spreekt, zullen de rapporten van TEPES via ISPAS worden overgebracht.
4. TEPES heeft een onderzoek ingesteld naar het pakket met patronen, maar heeft het niet meer kunnen vinden. Het schijnt vrij kort na aankomst op het gezantschap weer door iemand verwijderd te zijn.
5. Hiervoor komt in aanmerking "FRAGAN" nadere gegevens ontbreken nog, die reeds ± 15 jaar in Nederland is, en werkzaam is op de Roemeense Legatie. Hij is een belangrijk communist, en woont niet in Nederland, doch in Duitsland, en reist heen en weer.
6. Alle bijzonderheden van veiligheidsbelang, die voorkomen op de Roemeense Legatie, zullen voortaan door TEPES gemeld worden.

Notitie
van Gf
aan K.B.

00136

Leden van de Roemeense Legatie, die gedurende
de laatste maanden zijn aangekomen en
vertrokken.

hch
●

AANGEKOMEN:

NECULCEA, Michel, Zaakgelastigde te Den Haag.

SOCOR, Matei, Dir.-Gen.v.d.Roem. Radio-Omroep-Mij-en.

SOCOR-COHN, Reiza, Mevr., Echtgenote SOCOR, Matei.

GROSS, Ernest, Technisch leider Radio-Omroep-Mij-en.

VERTROKKEN:

STOIGA, Basile; teruggeroepen, lid Boerenpartij

PORDEA, Dr. Gustave, secretaris.

19-4-48

15-4-'48

LEGD

Versno.

16 APR. 1948

A.D/33467

Notitie KB

Bestemd voor C (Hr. van de Noordaa)

Onze relatie Clipper wenst zo nauwkeurig mogelijk te worden ingelicht omtrent de leden van de Roemeense Legatie in Den Haag, die in de laatste twee maanden zijn aangekomen, zowel als vertrokken.

Antwoord s.v.p. aan KB.

KONINKLIJKE MARECHAUSSEE.
STAF.

Volgno

12 APR 1948

ACD 33125

Datum van bericht: 3 April 1948.
Rapporteur: R.J.W.
Van wie is het bericht afkomstig: contact.
Betrouwbaarheid van de bericht-
gever: volgens inlichtingen goed.
Betrouwbaarheid van het bericht: niet gecontroleerd.
Welke actie's zijn ondernomen: getracht wordt nader contact te leggen.
Met welke instanties wordt samengewerkt: geen.

BERICHT.

1. Vlak voor Pasen zijn de Peruaanse gezant en de Roemeense gezant met echtgenoten naar Brussel gegaan met de auto van de Peruaanse gezant.
2. De chauffeur van de Peruaanse gezant is een Roemeen, die + 15 jaar chauffeur was bij de voormalige koningsgezinde Roemeense gezant alhier, doch heeft bij de regiemswisseling in Roemenie zijn ontslag gekregen. Zijn naam is Swer Haldan en hij spreekt slechts Roemeens.
3. Op de terugtocht nam de Roemeense gezant vanuit Brussel een zwaar verzegeld pakket mede hetwelk ongewoon zwaar was, gezien zijn afmetingen (gewicht +35 kg.).
4. De chauffeur zag kans om zeer voorzichtig een blik in het pakket te werpen en constateerde dat zich daarin explosieve stoffen bevonden, verpakt in doosjes met opschrift (Pistoolmunitie kaliber 7.65.)
5. Een lid van het personeel van het Roemeense Gezantschap, Traian Tepes, geheten, die voor communist doorgaat, doch zulks niet is, heeft bevestigd dat dit pakket thans op de Roemeense ambassade in Den Haag is, en heeft het vermoeden uitgesproken, dat zeer binnenkort de inhoud van dit pakket, buiten de Legatie gedistribueerd zal worden.

ADVIES.

Rapporteur zal in contact gebracht worden met Haldan en Tepes, en trachten nadere inlichtingen te krijgen.

3 B

Checking van de in dit O.C. voorkomende namen heeft onderstaand resultaat opgeleverd:

NK V. DRAGOMIR (het "contact" van de Marechaussee).

Staat bij ons te boek als chauffeur bij de Argentijnse Legatie te Den Haag. Niet met zekerheid bekend of hij daar nog is.

HALDAN - Staat bij ons nog steeds te boek als chauffeur bij de Roemeense Gezant. Schijnt dus thans chauffeur te zijn bij de Legatie van Peru.

TEPES - Staat bij ons inderdaad te boek als portier bij het Roemeense Gezantschap. Zou, volgens het G.V.D.-rapport bekend staan als communist. Als zodanig is het logisch dat hij ook onder het Anna Pauker-régime gehandhaaft is. Zou in werkelijkheid dus geen communist zijn en bereid zijn "berichten van veiligheidsbelang" via ISPAS aan de Mar. door te geven.

NK PRAGAN - komt bij ons niet voor.

ISPAS - Staat bij ons te boek als chauffeur bij de Roemeense Legatie. Schijnt dus thans chauffeur te zijn bij de Venezolaanse gezant.

Zijn vrouw, Maria ISPAS, staat bij ons te boek als bediende bij de Roemeense Gezant. Volgens een recent ontvangen bericht van B.Z. heeft zij begin April ontslag genomen als kokkin van de Gezant van Venezuela, waar zij ruim een jaar als zodanig is werkzaam geweest. Van haar overgang van het Roemeense Gezantschap naar de Venezolaanse Vertegenwoordiging hebben wij (zover mij uit een vluchtig onderzoek is kunnen blijken) nooit bericht gehad.

AANTEKENINGEN - Dragomir schijnt niet de minste bezwaren te hebben gemaakt de Marechaussee in onmiddellijk contact te brengen met zijn bron van inlichtingen, t.w. TEPES. Bovendien spelen ISPAS en HALDAN hierin ook een rol. Naar mijn smaak geven in deze zaak teveel mensen zich met veronachtzaming van de meest elementaire voorzichtigheid bloot. Ook de methode van de Marechaussee waarop zij deze berichten doorgeeft, is op zijn minst onvoorzichtig te noemen, hoezeer medewerking en vertrouwen door ons ook op prijs gesteld wordt.

Eventuele berichten van TEPES worden in het Roemeens doorgegeven aan ISPAS, door de laatste vertaald in het Frans en komen dan bij de Marechaussee, die weer in het Nederlands vertaald. Grote kans op verminking dus.

Indien deze zaak "fout" zit, zijn er 3 mogelijkheden, t.w.:

- 1 - bewuste "Irreführung" (de contacten zijn m.i. TE GEMAKKELIJK gelegd)
- 2 - een proefballonnetje van de Roemeense Vert. om te zien hoe wij reageren (is het "ontslag" van ISPAS en HALDAN wel "echt")
- 3 - een poging van ISPAS om zijn op korte termijn noodzakelijke Nederlandse vreemdelingenpas te verzekeren (deze 3e mogelijkheid sluit de beide eersten niet uit).

CONCLUSIE - Deze "contacten" lijken ogenschijnlijk te mooi om ze los te laten. Er zijn echter teveel vreemdelingen in gemoeid die allen à tout prix een bestaan moeten vinden in de vreemde, dus

vermoedelijk voor geld voor alles te vinden zullen zijn. Bovendien werken zij op niet minder (of werkten er tot voor kort) vier verschillende legaties, n.l. de Roemeense, Peruaanse, Argentijnse en Venezolaanse.

De Marechaussee zal m.i. onder het oog gebracht moeten worden, dat in elk geval deze zaak zeer voorzichtig behandeld zal moeten worden. In de eerste plaats reeds (aannemend dat TEPES c.s. ten opzichte van ons ter goeder trouw zijn) ter bescherming van de "contacten"; in de tweede plaats omdat het lang niet onmogelijk lijkt, dat hieruit door de Roemeense legatie een enorme "rel" geschopt kan worden. Het zal de Sovjets (Roemenie ligt per saldo achter het IJzeren Gordijn) lang niet onwelkom zijn om b.v. de Argentijnse legatie (Peron) aan de kaak te stellen, terwijl het "bewijs" hoezeer de Nederlandse "Geheime diensten" trachten te spionneren op de legaties van de Russische satellietstaten een méér dan welkome verkiezingsstunt voor de Communisten zou betekenen.

20.4.48

Handwritten signature or initials

[The following text is a mirror image of the main text, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. It is largely illegible due to the quality of the scan and the nature of the bleed-through.]

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING Kabinet en Protocol

No. 63945

'S-GRAVENHAGE, de 15 Juni 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling
van deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen, dat
de Heer M. Neculce, eertijds Tijdelijk Zaak-
gelastigde van Roemenië hier ter stede,
tot Gezant van Roemenië bij Harer Majesteits
Hof is benoemd en op 5 Juni j.l. zijn geloofs-
brief aan Hare Koninklijke Hoogheid de
Regentes heeft aangeboden.

W.K.

De Chef van het Kabinet van
de Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Visser

Opbergen in

O.D. „Roem. verb. in Ned.“

C 3/6 2

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
'S-GRAVENHAGE

UITTREKSEL

Voor OD 136 Naam Roemenie Vertegenwoordiging in Nederl.
Origineel in OD 306 Naam Hongaarse Vertegenwoordiging in Nederl.
Volgnr. Ag.nr. 31541 Aard van het stuk schrijven.
Afz. Hoofd Visadienst Datum 16 -3-48

Er werd een visum verleend door een Nederlands Consulair of Diplomatiek vertegenwoordiger aan;
Mircea Dimitriu, oud Roemeens Consul te Bern, zakenreis, visum verleend begin Maart '48, duur 1 week, Gezantschap Bern, begeeft zich naar 's Gravenhage, Drs. Th. Hillen, secretaris vakgroep Groothandel Medische en Pharmaceutische Artikelen.

Uitgetrokken door PR Afd./Sectie ACD 4 Datum 5-8-48
Op aanwijzing van ~~ACD~~ C V

'S-GRAVENHAGE, den 25ste Februari 1948.

AFDEELING Directie Administratieve Zaken
No. 19777

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
dezen brief dagteekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

MW

OD 136

C

1 - MRZ. 1948
ACD/30392

Ik heb de eer U hiernevens ter kennis-
neming te doen toekomen afschrift van een
van Hr.Ms.Ambassade te Brussel ontvangen
schrijven dd. 20 dezer inzake visumverlening
aan Tudor en Vera ANDRESCO, onder aanteke-
ning, dat ik mij voorstel aan de Ambassade
te laten weten, dat ik met de voorgestelde
visumverlening accoord ga.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN
voor deze

Het Hoofd der Directie:

[Notitie
Copie van dit schrijven in PA., Taesicht diplomaten
en vertalingen 3/3 48 Cs

Aan de Centrale Veiligheidsdienst
te 's-Gravenhage.

Pasp. (I.2) - 1751/571

Brussel, 20 Februari 1948.

Visum Tudor en Vera Andreesco

Ik heb de eer Uwer Excellentie hiernevens te doen
toekomen afschrift van een nota van de Roemeense Legatie alhier,
houdende een verzoek om een visum voor meerdere reizen voor
de Tijdelijk Zaakgelastigde en zijn echtgenote.

Aan de Heer en Mevrouw Andreesco heb ik een visum
voor één reis met geldigheidsduur van één week verstrekt,
aangezien het mij moeilijk voorkomt aan te Brussel geaccredi-
teerde diplomaten een visum te weigeren.

Ik stel mij voor aan diplomaten van landen achter
het ijzeren gordijn, mits zij hier ter stede geaccrediteerd
zijn in het vervolg, onder melding aan Uwe Excellentie, een
visum voor één week en één reis te verstrekken. Mocht zij
zich daarmee niet kunnen verenigen, dan zoude ik nauwkeurige
instructies ter zake op prijs stellen.

De Ambassadeur,

W. G. H. R. van Houten

Zijner Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken,
's Gravenhage

AMBASSADE DER NEDERLANDEN

A f s c h r i f t

Légation de Roumanie
en Belgique

Bruxelles, le 20.II.1948

379, Rue Washington

n° 269/7

La Légation de la République Populaire Roumaine présente ses compliments épressés à l'Ambassade des Pays-Bas et a l'honneur de La prier de vouloir bien apposer un visa diplomatique, pour la Hollande, valable pour plusieurs voyages aller et retour, sur les passeports diplomatiques n° 727/C et 728/C, appartenant à Monsieur TUDOR ANDRESCU, Conseiller de Légation, Chargé d'Affaires a.i. près notre Office Diplomatique, et à son épouse Madame VERA ANDRESCU.

Monsieur et Madame ANDRESCU se rendent aux Pays-Bas, en intérêt de service, comme courriers diplomatiques.

La Légation de la République Populaire Roumaine remercie d'avance l'Ambassade des Pays-Bas de son aimable obligeance.

AMBASSADE DES PAYS-BAS
20, Boul. du Régent - BRUXELLES

HB

MINISTERIE VAN JUSTITIE

AFDEELING POLITIE

's-GRAVENHAGE, 16 Februari 1948

BUREAU: Rijksvreemdelingendienst.

OPGELEED

MV No. 28563

Onderwerp: Dr. G. Pordea.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dit schrijven, Afdeling, Bureau, dagteekening en nummer te vermelden.

Bijlage(n):

Ⓚ ⊕ Co 29621

ACD/29621

∟ slechts In antwoord op Uw schrijven d.d. 9 Februari 1948 No. X. 29096, betreffende Dr. G. Pordea, heb ik de eer U te berichten, dat uit mijn administratie/blijkt, dat deze vreemdeling op 23 Juli 1946 door de Nederlandse Gezant te Boekarest, een diplomatiek visum en een bijbehorend laissez-passer werd verleend.

Het Hoofd van de Rijksvreemdelingendienst,
tevens Hoofd van de Visadienst,

J. Grevelink.

Aan: de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
te 's-GRAVENHAGE.

x 29096.

to.
GEHEIM

UITGEBOKT

9 Februari

8.

95215
OPGEHOUD

Dr.G.PORDEA.

Omstreeks half December j.l. verschenen in de Nederlandse bladen berichten omtrent het vertrek van de Roemeense Zaakgelastigde, Dr.G.PORDEA.

Volgens deze bladen zou Dr.G.PORDEA naar Frankrijk vertrekken.

Ik verzoek U mij wel te willen berichten of bij Uw dienst iets omtrent de huidige verblijfplaats van deze persoon bekend is en of hij inderdaad Nederland heeft verlaten.

Aan het Hoofd van de
RIJKSVREEMDELINGEDIENST.
Raamweg 47.
's-GR A V E N H A G E.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze

J.G.Crabbendam.

④ *AM*

00136

Volgno.

27 JAN 1948

ACD/28141

Aan : ACD (ter doorzending naar C)
Van : KB.

OPGELEGD 26-1-48.

Wij vernamen van *AM* Expresse het volgende:

AM A.C.
Michel MEGULCEA, Roemeens, charge d'affaires in Den Haag, komt uit Parijs, waar hij "Persraad" (Conseiller de presse) was. Hij is een ex-Wiskunde leraar en lid van de Roemeense Speciale Diensten.

Hij heeft zich in Roemenie speciaal bezig gehouden met het Roemeense Nationale Front en heeft

AM A.C.
gewerkt met Generaal GUDJU, die beschouwd wordt als een der chefs van de Roemeense Speciale Diensten in Frankrijk.

*reule aanvraag
29/1/48*

ROEMEEN.

Handwritten: & kinderen van de

Handwritten: (S) Va

Handwritten: VV

Handwritten: D

Aurelian ADAMTU, geboren 18 Dec. 1899 te Jassy in Roemenië, Godsdienst Orthodox, Consul-Generaal van Roemenië, gehuwd met Veturia Adamovici, geboren te Focsani in Roemenië; woont te Amsterdam met vrouw Raphaelplein 5 hs, gekomen van Boekarest. Volgens eigen opgave sinds Juli 1945 in Nederland. Heeft diplomatieke pas Serie C No.3
Geen Distributiestamkaart. Bonnen worden verstrekt door legatie in Den Haag.

Details auto's ROMMEENSE AMBASSADE

OD 136

- CD 275 Hudson, chassis 3193288, motor idem, details ontbreken
- CD 309 Dodge, bouwjaar 1946, chas. 253318, mot. D 24-253318,
6 cylinders.
- CD 263 Hudson, jaar ?, chas. 3178815, motor idem

UITTREKSEL

Voor OD. 136 Naam Roemeense Vertegenwoordiging in Nederl

Origineel in PD 243 Naam STOIKA

Volg nr. Ag. nr. 29383 Aard van het stuk

Afz. Datum 7 Jan '48

Naar aanleiding van een interview van de "Nieuwe Courant" met Dr. G. Pordea, de Roemeense zaakgelastigde in Nederland, in het Hotel de Wittebrug te 's-Gravenhage, voor diens vertrek naar Frankrijk, is het volgende artikel geplaatst in de Nieuwe Courant van 18 December 1947.

"Onverwikkelijke affaire". "Wie betaalt de schulden?" Dr. G. Pordea die tijdens de afwezigheid van de Roemeense Gezant Stoica als zaakgelastigde in Nederland is opgetreden heeft de order van Anna Pauker, de Roemeense Minister van Buitenlandse Zaken (zij had jaren lang, omdat zij zommuniste was, in de gevangenis gezeten) om naar Boekarest terug te keren, niet opgevolgd.

Hij heeft thans de wijk naar Frankrijk genomen. Voor zijn vertrek hadden wij een onderhoud met hem in Hotel de Wittebrug, waar hij zijn intrek had genomen. Ook al zou hij toen nog officieel vertegenwoordiger van Roemenie in Nederland geweest zijn, dan zou ons gesprek niet plaats gevonden hebben in het enorme legatiegebouw aan de Buitenrustweg daar geen voldoende brandstoffen aanwezig waren en het kapitalen kost om een dergelijk huis te bewonen. Men vraagt zich trouwens wel verbaast af hoe de vertegenwoordiger van een verarmd land als Roemenie er toe gekomen zijn een dergelijk huis te huren, dat men wel tot een der grootste legatiegebouwen in onze stad mag rekenen.

Wij kregen dan ook niet de indruk, dat de nieuwe zaakgelastigde M. Neculcea, een dergelijke staat zal voeren. Dat Dr. Pordea niet naar zijn land is teruggegaan, verwondert ons niet. Volgens zijn zeggen is hij een neef van Maniu, hetgeen op het oogenblik nu niet bepaald een introductie bij Anna Pauker is. Maar bovendien vragen wij ons af of Maniu zelf erg trots op zijn neefje zou zijn. De Heer Pordea ging namelijk van het standpunt uit, dat aangezien hij gedurende zeven maanden geen geld uit Roemenie ontving, hij hier overal schulden kon maken. Het is begrijpelijk, dat de Heer Pordea er weinig voor voelde zijn prive vermogen aan te spreken, doch er zijn schulden en schulden. Doch afgezien van het feit, dat men op de thans vertrokken zaakgelastigde critiek kan uitoefenen, krijgt men toch een eigenaardige indruk van de regeling van de Roemeense diplomatieke dienst, die zijn gezanten zonder geld in het buitenland laat zitten (in Londen speelde zich hetzelfde af), waardoor er schulden gemaakt worden, hetgeen de good-will welke Roemenie in de Westerse landen zeer zeker nodig heeft, niet ten goede komt." In de laatste alinea van dit artikel werd hieraan toegevoegd: "Wat de Roemeense gezant Basile Stoica betreft, deze zou kortgeleden enige dagen in ons land vertoefd hebben. Hij heeft echter geen bezoek aan Buitenlandse Zaken gebracht. Deze mededeling werd echter niet gedaan door Dr. Pordea, doch kwam uit een andere bron. Kort na het onderhoud met Dr. Pordea, deelde een onbekend gevezen abonne van de Nieuwe Courant telefonisch aan de redactie van de Nieuwe Courant te Den Haag mede, dat hij zo juist te 's-Gravenhage de Roemeense Gezant Basile Stoica had ontmoet, die enkele dagen alhier zou verblijven, waarvan verondersteld werd, dat deze zich in Roemenie zou bevinden. De berichtgever opperde de veronderstelling, dat het blad misschien hierbij geïnteresseerd was. Hoewel de berichtgever driemaal naar zijn naam is gevraagd en deze door hem werd genoemd, is zijn naam echter niet verstaan. De redactie van de Nieuwe Courant, heeft na ontvangst van deze mededeling, de Chef

Uitgetrokken door Afd./Sectie Datum Z.O.Z.

van het Protokol van Buitenlandse Zaken opgebeld en geïnformeerd of het juist was, dat de Roemeense Gezant Stoica zich thans in Nederland bevond. Van die zijn werd echter medegedeeld, dat dit niet bekend was en dat de Gezant geen bezoek aan Buitenlandse Zaken had gebracht.

Het vorenstaande heeft tot opname van het artikel, omtrent de Heer Stoica, geleid in het nummer van 18 December j.l.

De naam van de berichtgever is bij de redactie van de Nieuwe Courant niet bekend.

's-Gravenhage, 7 Januari 1948

-6-

Aan C 5
Van C 7.

OPGELEGD

Volgno.

13 JAN 1948

ACD/27420

Het volgende verhaal werd gedaan door iemand aan ~~van~~ tijdelijk zaakgelastigde van Roemenie dit zou hebben verteld.

Nadat Anna Pauker het in Roemenie te zeggen had gekregen, werd de Roemeense Zaakgelastigde teruggeroepen. Hij repatrieerde en er werd niets meer van, noch over hem, gehoord.

Degeen die als tijd. zaakgelastigde optrad, ontving geen geld uit Roemenie. Op zijn herhaalde telegrammen ontving hij uiteindelijk antwoord, waarin hem werd verteld, dat het weglaten van het woordje "stop" uit zijn telegrammen reeds een belangrijke besparing op zou leveren.

Teneinde raad verkocht hij de tapijten toebehorend aan de Ambassade.

Plotseling, zonder dat hij uit Roemenie hierover bericht zou hebben ontvangen, presenteerde zich iemand bij hem, als zijnde de nieuw aangewezen zaakgelastigde van Roemenie in Nederland. Toen de tijd. zaakgelastigde aan de nieuwe man mededeelde, dat hij de zaak graag zou overdragen maar dat deze er wel rekening mee moest houden, dat de kleden verkocht waren, werd hem toegevoegd, dat hij daar bij zijn terugkomst in Roemenie wel ernstige moeilijkheden over zou krijgen.

De, thans gewezen, tijdelijk zaakgelastigde ging naar zijn collega in België, die in zelfde omstandigheden verkeerde, vertelde dezewat aan hem overkomen was en raade deze aan eveneens de tapijten te verkopen.

Na afloop van deze transactie zouden beide collega's naar Parijs zijn gegaan om aldaar onder te duiken.

Bij de Roemeense zaakgelastigde in Engeland zou zich ook iemand hebben aangediend, als te zijn de nieuw benoemde gezant. Zonder nadere instructies uit Roemenie wilde de oorspronkelijke beheerder der Ambassade, die sterk meende te staan omdat hij nog pas kort geleden Koning Michael had gesproken, de zaken niet overdragen aan zijn "would be" opvolger en ontzegde deze het recht deze overdracht te eisen.

- - - -

Op 14 November 1947 werd door de Nederlandse Ambassade te Parijs een diplomatiek visum verleend aan:
Neculce Michel Cultureel Raad bij Roemeens Gezantschap te Parys.

- -

12-12-'47

Aan C

Zouden de Engelsen, indien't hun al niet lang geleden is, iets aan dese tip hebben?

15/12 '47

C5

Cyfer zegt, dat Pordea enige uren na binnenkomst van dit bericht verdwenen is. Kan huudolofen er nog iets aan doen?

De Roemeense Consul-Generaal te Amsterdam A.D. ADAMIU heeft op 15.8.47 van een kennis bij Buitenl. Zaken onofficieel afscheid genomen. Hij zeide even zijn hart te willen uitstorten. Geruimen tijd hadden de Russen van de Handelsmissie te Amsterdam hem laten volgen. Deze lieden zouden ook herhaaldelijk verzoeken tot hem gericht hebben om stukken uit t Roemeens in t Russisch te vertalen. A. had zich hieraan steeds weten te onttrekken door te zeggen, dat hij feitelijk niet competent was, omdat hij hun pogingen doorzag om, indien hij zich met vertalingen had ingelaten, te kunnen aantonen, dat hij in Nederland een officiële functie uitoefende. (A. is n.b. vermeld in t boekje "Corps Consulaire à Amsterdam.")

A. nam aan, dat de Rus. Handelsmissie nagenoeg geheel uit spionnen is samengesteld, die onder leiding staan van een vrouw. Met een Russin van die Missie, vermoedelijk de leidster, en een hoge Amsterdamse Politie-ambtenaar had A. in Amsterdam bij een particulier (naam onbekend) les gehad in het Spaans.

Toen de Roemeense Gezant Stoïca in Augustus aan A. verteld had, dat hij naar zijn land ontboden was, had A., hoewel hij de Gezant niet betrouwbaar achtte, Stoïca ontraden om terug te gaan. Stoïca was na aankomst in Boekarest dan ook spoorloos verdwenen. (Nog geen uitleg gekregen van Mr. Visser B.Z.).

Omdat A. verwachtte, dat hem een zelfde lot beschoren zou zijn, was hij naar de "overkant" vertrokken.

Ten afscheid bood hij mijn zegsman de Franse vertaling aan van het boek van Krav Chenko.

Noot:

- a. Ik zal diverse ambtenaren van BZ verzoeken ons in t vervolg zo spoedig te waarschuwen, zodra zij mochten bemerken dat een van hun buitenlandse relaties van Oostelijke Staten met soortgelijke plannen rondlopen.
In welke vorm kan ik dat verzoek inkleden en aan wie kan ik dit zeggen zonder dat er bij BZ roddelverhalen ontstaan?
- b. Welke punten kunnen aan de A'damse ID genoemd worden bij onze informatie naar de Spaanse-les geschiedenis?

29.9.47 - 35

Aan : C

*Door H.C. besproken met hoofd L.D.
A'dam - nog geen spoor indicatie
punt b.*

22/12 47 C5

21.2.1947

35

CONSULAIRE AMBTEBAREN VAN VREEMDE LANDEN, GEVESTIGD IN
NEDERLAND, NED. INDIE, SURINAME en CURACAO

ROEMENIE

AMSTERDAM (voor de prov. Noord.Holland, Groningen, Friesland en
Drente)

Adres: Rafaelplein 5

Tel.: 91922

Naam en voornamen:	Functie:	Adres:	Tel.:	Daar verblijf:
-----------------------	----------	--------	-------	----------------

ADAMIU	cons.-gen.	.	.	.
A.D.	1945			

12.2.1947.

Personeel ROEMEENSCHÉ Legatie te 's-Gravenhage.

Adres: Hôtel des Indes (tijdelijk)

Tel. : 115663

Naam en voornamen:	Functie:	Adres:	Tel.:	Duur verblijf:
STOICA Basile	Gezant	Hôtel des Indes	115663	1.10.46- <i>Aug. '47</i>
STOICA mevr.	echtg. gez.	Idem	Idem	1.10.46- ?
OANCEA Nicolas	secre.	Idem	Idem	1.10.46-
PORDEA Gustave	secre.	Idem	Idem	1.10.46- <i>verh. 2</i>
<i>PDSSO</i> TEIANU mevr. Eli- sabeth geb. Van Ree geb. te Weesp 9.12.18	echtg. secre. . N. TEIANU	.	.	13. 8.46-
GHEORGHIN Gheorghî	handelsraad chef Roem. Hand.ag.sch. in Ned. en Belgie	.	.	29. 7.46-
ISPAS E.	knecht	.	.	17. 1.47-
ISPAS mevr.	echtg. E. Ispas	.	.	17. 1.46-

15 AUG. 1957

NIET INVULLEN

AANVRAAG FOTOCOPIEERWERK

door Afd.

acc/ archief.

Nr.

22419

Dat.

Omschrijving originelen

*Kept Co nos.
1/2. actie Roemeense delegatie*

Orig. (terug) ontvangen

(dat.)

(handtekening)

Aanwijzingen inzake oplage

35 stuks.

Copieën ontvangen

Aantal te copieëren zijden

een.

Aantal copieën van elk

(dat.)

(handtekening)

GEEN HAAST

SPOED

HEDEN

UITERLIJK VOOR

Speciale aanwijzingen aanvrager

N.B. Elke bladzijde van elk aangeboden **ORIGINEEL** wordt voorzien van een nummer, tenzij aanvrager **HIER** uitdrukkelijk anders verzoekt

Aanvrager

Baerendauk

Goedgekeurd

acc/ archief (Functie)

(Functie)

15/10 '57

(Datum)

Baerendauk

(Handtekening)

(Datum)

(Handtekening)

Actie. Roemeense Delegatie

Gevraagd in de navolgende PD's o.

340456	357714
350743	358543
351370	358551
351884	359460
352900	-360028
353676	360491
353706	361503
353929	361652
353930	361776
354598	362250
354661	362945
355629	362946
355643	366380
356103	367626
356497	367954
356867	370130.
357666	
357396	

14/0 1957 van ACDO voortaan
ter berging in P.D.O

aco/ank
P.

RAPPORT

Aan: ACD-A

Van: CKR

Hierbij doe ik U ter agendering toekomen:

een rapport met bijlage(n)

afkomstig van: KB/H

betreffende:

Chandelarij van met de Roemeense
Legatie over de jaren 1948 en 1949

Na afk. bon agendering te zenden aan:

" " " afdoen en opbergen in: AB Roemeense Legatie

09 136

Afd: PW d.d. 29.7.57 Handtekening:

Doorhalen wat niet van toepassing is.
D.107 (2500, 11-2-'57)

Gegevens van TSEPES per 6 Sept 49

- 1^e Bylage 1. De Verschillende door Tsepes mondeling vermelde gegevens.
- " 2. De verschillende adressen waaraan het tijdschrift "The Congress" is gezonden, naast de officiële adreslijst. U bij rapport per 25 Augustus toegezonden.
3. Tijdschrift nieuws uit Roemenie waar by speciaal de aandacht wordt gevestigd op de op blz 2 aangeestreepte passage.
(Dit tijdschrift of Nieuwsbulletin, is een vertaling uit Roemeense couranten, en is opgesteld door Pragano.
4. Artikel uit de Roemeense pers, waarvan geen vertaling is gemaakt omdat het onvertaald te begrijpen is.
5. Een stencil uitgezond door de heer Pragano privé.

2e Uit de gesprekken met Tsepes kwam vast te staan, dat de Roemeense legatie, in alle moeilijke gevallen advies vraagt aan de Russen, die dan zeer behulpzaam zijn.

Nicolae (voormalig gezant) had regelmatig telefonischen ~~mondeling~~ persoonlijk contact met de Russische ambassade, en ging daar ook s'avonds vaak heen.

Andreïscu (voormalig attaché) had ook regelmatig contact.

Luca (tegenwoordig attaché, thans met verlof in Roemenie) heeft reeds 2x bij de Russen gewaakt, kerst / Madame Luca in afwezigheid van Luca ten minste 1x maal met ze gekelelonoord heeft.

Pragano staat, voorzover bekend niet in contact met de Russen.

3e Andreïscu schijnt nog steeds in Nederland te zijn, en wel in hotel Terminus te Den Haag (zie rapport 16 Aug).

4^e Het zou de positie van Tsepes zeer verstevigen indien de Roemeense dienstbode Lucretia Moldovan verdween van de Legatie. Hierdoor zou Tsepes minder kans lopen om met vakantie gestuurd te worden (om daarna niet meer terug te komen)

Hiertoe zou enige pressie moeten worden uitgeoefend op Haldan, van oorspr. Roemeense Nationaliteit, thans chef de bureau bij de legatie van Peru, daar hij met Lucretia Moldovan officieus verhoudt is.

Hij heeft Ned. Vreemdelingen paspoort, en zou na enig dreigen met uitwijzing wel geneigd zijn om Lucretia bij de Roemeense Legatie weg te halen. Gaarne spoedig uw zienswijze hierop.

KRM.

Enkele punten uit de bespreking van
dinsdag 6 September.

Bylage 1

1. Maandag 5 Sept. is op de legatie een brief ontvangen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, onder bekend door de Secretaris-Generaal. In de brief wordt verzocht geen drukwerken o. d. (voornamelijk propagandaverticaal) meer aan ~~het~~ de Minister persoonlijk te zenden. ^{agano} Het aan naar aanleiding daarvan tegemoet ^{Tsepes} opgemerkt hebben dat het zenden van drukwerken aan het adres van de Minister een grote stonpmiteit van de legatie is geweest en een belediging was aan het adres van de Minister. Hij vond het gehele geval beschamend voor de legatie en hun land.
2. Op 27 Aug. te 18 uur is uit Brussel op de legatie aangekomen, Claudia Barbu, legatie-secretarisse (waar communistisch geïntereerd.) Had geen bagage ⁱⁿ zich.
28 Aug. te 23¹⁵ uur heeft Claudia Barbu Andreiescu op de legatie ontvangen. Verbleef op de legatie van Andreiescu ca 15 minuten. Cl. Barbu heeft getracht de concierge ^{Tsepes} hierbuiten te handlen. Hij werd naar zijn kamers gestuurd, hoorde toch de bel en stak daarop zijn hoofd buiten het raam. Barbu merkte tegemoet de concierge op dat er niets van belang was.
29 Aug. 17³⁰ uur. Andreiescu opnieuw gedurende ca 5 minuten door Barbu op de legatie ontvangen. Te 18 uur is Herr. Barbu weer naar Brussel vertrokken. Bagage: Een verzegeld pakje inhoudende Roemeense tijdschriften.

2) 3. 30 Aug. Bezoek van Ciciricof, de Russische consul aan de legatie. Onderhoud met mevr. Kuc.

4. 31 Aug. Praagva bericht door Krij. de Ros.

5. 2 Sept. Visum aangevraagd van Waldmann Kamer Ester, houdster van Oostenrijks paspoort. (Waaruit vermoedelijk reeds langere tijd in Nederland). Het paspoort werd aangeboden door eenen Hattinger, vermoedelijk ook Oostenrijker en firmant van een te Belft gevestigd centrale-venneringsbedrijf, genaamd Saverna. Deze firma onderhoudt de centr. verov. van de legatie.

6. 4 Sept. te 18 uur is per trein aangekomen eenen Susin (Suzin) ter behartiging van commerciële belangen. Susin is functionaris van een Roemeens Staatsmagazijn (vermoedelijk warenhuis).

5 Sept. te 14 uur, onderhoud ter legatie tussen Alfred van Ham van de firma Emil de Ray te Amsterdam en Susin. Telefoongesprek tussen Susin en de firma Emil de Ray.

Telegrafisch visum aangevraagd ten behoeve van Timen Reenk van het Oost-West Syndicaat te Amsterdam, op aanbeveling van Susin.

7. 2 Sept. Paket met 7 tijdschriften verzonden aan Marius Valkhof, Courbetstraat 38, Amsterdam. Deze zou per brief tijdschriften aangevraagd hebben.

3) Algemeens

Herr. Luca heeft sedert het vertrek van haar man naar Boekarest de legatie verlaten. Zij kwam een paar maanden een filmvoorstelling op de Russische legatie in Boekarest. Zij gaf haar gewaagde pogingen. Tegenvoor het personeel handte op zich aan. Haar man aan een een gezegt hebben dat zij eenig moechen zijn en dat er geen geld is voor meinne kleeren. Zij moech afkomstig zijn uit Bessarabië en spreekt perfect Russisch. Uit een een door haar getoonde foto een zekeren zijn dat haar vader orthodox priester (pope) is. Bij het spreken van de Russen, zij een bij deze tegenvoor gaan zijn. Zijzelf en haar broer eenden in tegenovergestelde richting (naar Jassy) vertrokken zijn.

Pragano een zeer bevriend zijn met zekere Putko van het Internationale Hof van Justitie. Pragano een jood zijn. Voor zijn betrouwbaarheid wordt niet ingestaan.

Luca een tijdens de Russische veldtocht in Tsjecho-Slowakije tot zijn communistische overtuiging gekomen zijn. Hij een onderluitenant geweest zijn in het Roemeense leger. Hij heeft ^{Tsjepes} Tsjaanbevalen veel communistische lectuur te lezen. In de westersche landen een binnenkort een grote crisis uitbreken in de volksdemocratieën daarenbinnen een het steeds beter worden.

Andreiescu moet journalist geweest zijn. Hij is het laatst maandag waas 8 dagen op de legatie geweest. Nimmerdelij is hij niet naar Roemenië vertrokken.

4) Het interieur van de legatie even in de laatste
tijd veel veranderd zijn. Bij Pander moet voor
een bedrag van 1000000 beduidend zijn.

De Russische legatie-secretaris de klan-
die Baron heeft in den Haag een paar schoone
gekochten instrumenten achtergelaten van de
koop van een tweede paar. Een bontmantel
wenscht zij niet te bezitten, deel zijn voor de
kapitalisten.

Tijdschrift
THE CONGRESS

Bijlage 2

of THE INTELLECTUALS OF THE RUMANIAN

Alfred-van Doorn	Volteriusstraat 256 h 1	Amsterdam 7
W Putta (grote vriend v Pragana)	Valkenboschlaan 162	Hoyon
De Louw	Asterstraat 86	" "
Associatie Nederland U.R.S.S.	Buglewegstraat 97	Rotterdam
Critisch Bulletin	Prinsengracht 26	Hoyon
Nederlands Genootschap	Oranjestraat 7	Hoyon
De Verhaide Prinsengracht	60	Hoyon
Mademoiselle Adèle Zohiet	Voerdam 16	Ropendrecht
Biblioteca Universitatii	Sinijokerstraat 13	Nijmegen
De Ironic Amsterdammer	Frederiksplein 22-24	Amsterdam
Dr L. J. P. Konkhart. Van-ser	Aastraat 70	Hoyon
Biblioteca Frederic Palot		Hoyon
Aliante Francez	Noordeerstationsstraat 57	Groningen
Aliante Francez	Heereengracht 451	Amsterdam
Biblioteca vrom Zeeland		Middelburg
Muzenberc-Willemsse	Prinsengracht 1105	Amsterdam Centrum
Fred Schannenberc	Transvaalstraat 93A	Amsterdam Oost
Jon Harken	Loopende Diep 20	Groningen
A. G. Kouen	Marka Polostrat 945	Amsterdam
F. Van Rosmalen	Nannensestraat 14	Scheveningen
Paul Seyrat	Eoaspstraat 46	Amsterdam Zuid
Pres Associatie N. Z.	Voorburgwal 61	Amsterdam
Benna Z. Stokvis	Posteinde 25	Amsterdam Centrum

aan hen is tijdschrift gekundt beide de gewone adressen,
die reeds gerapporteerd zijn.

Mr.S.PRAGANO
Barentszstraat 19
D e n H a a g

Bylage 5

's-Gravenhage, 27 Augustus 1949

AAN
de Departementen der Maatschappij
tot Nut van 't Algemeen

Mijne Heren,

In het vorige seizoen heb ik voor een aantal Departementen, in de Nederlandse taal, een lezing met lichtbeelden mogen houden, onder de titel: "ROEMENIË, HET LAND WAAR HET OOSTEN HET WESTEN ONTMOET".

In deze lezing heb ik een algemeen beeld gegeven over een land en een volk, die hier weinig bekend zijn.

Van verschillende kanten mocht ik vernemen, dat er ook belangstelling bestond voor de aspecten van het huidige Roemenië. Ik ben daarom besloten, om desgewenst in een nieuwe lezing een vergelijking te maken tussen de vroegere Roemeense samenleving en de toestanden die het tegenwoordige Roemenië karakteriseren.

De titel van deze nieuwe lezing luidt:

"HET OUDE EN HET HUIDIGE ROEMENIË"

Bij beide voordrachten zal ik gebruik maken van een uitgelezen collectie lichtbeelden en desgewenst van grammofoonplaten met karakteristieke Roemeense muziek.

De condities zijn voor de Departementen die mij anders dan als Hoofdbestuursspreker uitnodigen: f 50,-, waarbij de reiskosten voor mijn rekening blijven.

Hoogachtend,

S. Pravano

Steller:

Aantekeningen, behorende bij:

Nr

Opgelegd in

Achtereenvolgens
naar:

Bijgevoegde Retroacten:

Kwestie Andreiescu.

- 1° ± 23 Augustus 1949 kwam het bericht dat smiddags om 1¹⁵ uur de russen VETROU (kanselier) en CICIRIZOV (consul) verschenen z^on op de Roemeense Legatie onspraken met LUCA.
Om 1.30 is Andreiescu verschenen. Er is toen een tot ± 5 uur vergaderd.
Na B₃ hun vertrek zagen de Russen er vrg opgewonden uit.
Na afloop heeft Andreiescu nog 5 minuten met LUCA gepraat.
- 2° Van tevoren is nadat NICULCE (gezant) is terug geroepen is ANDREIESCU vervangen door LUCA.
ANDREIESCU, vertelde eerst dat hij terug zou gaan naar Roemenie. Itz nam na de komst van LUCA. z^on intrek in Hotel Terminus.
- 3° ANDREIESCU heeft onder het mom van een onbelangrijke bondschap TJEPES laten komen om hem uit te horen over het contact tussen LUCA en de Russen.
- 4° Op 27 Aug. kwam uit Brussel de Roemeense Claudia BARBU (Legatie secretaresse).
Op 28 Aug te ± 2315 heeft zy ± 15 minuten ANDREIESCU ontvangen. Zy trachtte dit geheim te houden voor de concierge TJEPES.
Op 29 Aug ± 17.30 ophield onderhoud BARBU-ANDREIESCU duur. ca. 5 minuten.
Om ± 10.00 is Claudia BARBU weer naar Brussel vertrokken.
Op 30 Aug. bezoekt CICIRIZOV (Rus. consul) mevr. LUCA.
(LUCA zelf was intussen met verlof vertrokken.)

5^e Thuis blijkt dat de Roemeense gezant te Brussel (levens waarnemer voor Nederland) naar Boekarest is vertrokken in verband met de kwestie ANDREI ESCU

6^e Op 14 Sept. is uit Brussel een koerier gekomen die rechtstreeks naar Madame LUCA is gegaan.

Kort daarna verscheen op de Roemeense Legatie VETROV (Kanselier bij de Russen) ingezelschap van zijn vrouw (Waarschijnlijk ter camouflage. is deze vrouw medegekomen). Bezoek van 12 tot 12.30 uur.

Daarna is ANDREI ESCU bij Mme LUCA geweest 4 tot 4½ uur.

Toen heeft Mme LUCA, die Russisch spreekt de Russische ambassade opgebeld.

Om 6 uur is VETROV opnieuw 40 minuten bij Mme LUCA geweest.

Daarna heeft Mme LUCA een brief geschreven, en deze is weer medegenomen door de koerier naar Brussel.

7^e Onder lessen gaat PRAGANO met ANDREI ESCU in hotel. Terminus schaakspelen en beklaagt ANDREI ESCU zich tegenover TEPES dat hem de sleutel van de code is afgenomen en dat het er de schijn van heeft dat men hem niet meer vertrouwd.

8^e Morgen ochtend komt volledige levens beschrijving van ANDREI ESCU, ondertussen kan reeds gezegd worden dat ANDREI ESCU slechts brood-communist is en zeker geen idealist of doorgewinterde partij ganger.

Gegevens afkomstig van TSEPES per 16 Augustus
(via ISPAS).

- 1^e Andreiescu en echtgenote zijn teruggeroepen naar Roemenie willen echter niet gaan, wonen thans in Hotel Terminus in den Haag.
- 2^e Op 13/8/49 omg. 11½ uur is Nitulescu (tegenwoordige gezant) uit Brussel gearriveerd.
Hij bracht mede GHEORGHE LUCA en echtgenote, die bestemd zijn om het echtpaar Andreiescu op te volgen, waarschijnlijk in de rang van zaakgeleestigde.
- 3^e Als bagage onder diplomatiek zegel bracht Nitulescu mede een pakket, waarschijnlijk inhoudende 3 films. (verder geen gegevens)
4. Op 10/8/49 is uit Parijs gekomen de Roemeen FIRU (diplomatiek) onmiddellijk na aankomst op de Legatie heeft hij telefonisch gesproken met TILBURE 2040. Er zou gesproken zijn over de aankoop van een AAP? Eengroek zou 60 dollar kosten en een kleine 45 dollar F
5. Op 23 Augustus a.s. is er een leest (of receptie) op de Roemeense Legatie nadere bijzonderheden volgen nog.
6. Wederom enige dossiers ontvangen. Deze zijn gelobcopieerd, en zullen met de vertaling worden toegezonden.
7. Op 15/8/49 om 11 uur heeft NITULESCU een bezoek gebracht aan de Zwitserse legatie, om 12 uur aan de Legatie van Tsechoslowakije. Op 16/8/49 te 11 uur zou hij een bezoek afgeven bij de delegatie van Israël.

F. Dit moet waarschijnlijk zijn 2046 t.n.v. Animalia. H.v. Dijk
vogel en dieren handel, woonkijf Koninkse weg 97. 1

pentru eşecul și

ROMANIA-LIBERA I. 9
UN MARE MEETING

LA AMSTERDAM I. 9. 4

80.000 DE CETĂȚENI

**ȘI-AU EXPRIMAT SOLIDARITATEA
CU LUPTA POPOARELOR
DIN INDONEZIA**

HAGA, 31 (Agerpres).—TASS transmite:

La Amsterdam a avut loc un meeting organizat de ziarul VAARHEID la care au luat parte circa 80.000 de muncitori, țărani și intelectuali. Acest meeting s'a transformat într-o puternică demonstrație a unității celor ce muncesc în lupta pentru pace, democrație și progres. Vagenaar reprezentantul Partidului Comunist olandez, a cerut oamenilor muncii să intensifice lupta pentru pace și împotriva atățătorilor la război.

Participanții la meeting au adoptat o rezoluție în care exprimă solidaritatea oamenilor muncii din Olanda cu lupta pentru independență a popoarelor din Indonezia. Ei au cerut rechemarea tuturor trupelor olandeze și și-au exprimat solidaritatea cu durerea poporului indonezian pentru uciderea criminală a conducătorilor lui Amir Sharifoeddin, Soeripno și alții. Participanții la meeting au chemat poporul să consolideze unitatea sa în lupta împotriva cōtropitorilor imperialiști.

Inst. Mille Nr. 5-7-2. Telefon 2.

By lege 4.

(A)

[Holland - Haldan] (Joo)

Gegevens van Traian Tsepes per 2 Augustus 1949

A² Naar aanleiding van de toegezonden opmerkingen.

pont 1² Oorspronkelijk werkten c.m. Tsepes, Ispas en Haldan op de Roemeense legatie. Ispas en Haldan werden op last van Min.v. Buit.Zaken in Roemenië ontslagen.

Ispas werd chauffeur bij Venezolaanse Legatie
Haldan " " " Peruaanse "

Met Ispas is regelmatig contact onderhouden door rapporteur, terwijl met Haldan geen nadier contact werd opgenomen aangezien Ispas zulks ontwaarde daar Haldan het niet zo erg nauw zou nemen met de waarheid en er nog al eens rustig op los zou fantaseren.

Ispas hield nog regelmatig contact met Tsepes en het zag er naar uit (verleden jaar) dat rapporteur via Ispas & Tsepes als inlichtingen bron zou kunnen aanboren.

↓ Hoewel Tsepes geen communist was, was hij door het ontslag van zijn 2 collega's zo in de put, dat hij, ook in verband met het feit dat zijn kinderen nog in Roemenië zijn, zijn mond stijf dicht hield over de gebeurtenissen op de Roemeense legatie. Juist toen hij wat toeschietelijker zou gaan worden kreeg hij opdracht van de Roemeense gezant om enkele portretten van de Roemeense

4 → Koning te verbranden. Dit deed hij niet, doch gaf deze portretten ter bewaring aan een te Zeist woonachtige vriend. Dit kwam Haldan ter ore, die hierover een brief schreef aan het communistische Roemeense Ministerie van Buitenlandse Zaken. Via zijn gezant werd Tsepes ter verantwoording geroepen. Hij wist op dat ogenblik niet van welke kant de aanval was gekomen en verbrak het contact met al zijn vrienden dus ook met Ispas. Dit werd door Ispas opgevat als een totaal overlopen naar de communistische kant. Toen Tsepes er uit indetijk af bleef kwam wie hem had aangegeven (Haldan) knoopte hij weer zijn vriendschappelijke betrekkingen aan met Ispas, zoner echter enige informatie over de Roemeense Legatie te spuien. Wel was het ^{de Haldan} rapporteur mogelijk zo nu en dan enkele dingen via Ispas bij Tsepes te verifiëren. Toen Ispas op het punt stond om voor langere tijd naar het buitenland te vertrekken, zag Tsepes zijn laatste toevertrek uit zijn gezichts kring vertrekken, en was het hem via Ispas voorgehouden lokaas, bij eventuele terugreizen een verblijfsvergunning voor Nederland te krijgen, voldoende om hem (tot zijn huidige activiteit te) (bewegen) te bewegen informatie te verstrekken. ←

Rapporteur ~~P~~ realiseert zich echter dat het geheel een cleargestoken kaart zou kunnen zijn, hoewel voor de goede beoordeling van Tsepes 2 dingen pleiten. nl.

- a. de volledige betrouwbaarheid van Tsepes, die per slot van rekening toch niet naar het buitenland vertrokken is, en die regelmatig met Tsepes omgaat en hem controleert.
- b. het feit, dat Tsepes niet van het kaliber is om in staat te zijn met goed gevolg clubbel spel te spelen. Hij is hiertoe veel te dom.

Tsepes spreekt slechts een enkel woord Fransch, zodat voor de gesprekken met hem, en voor de vertalingen en betrouwbare, niet nader te noemen tolk is ingeschakeld.

punt 2. Zie bylage.

punt 3. Zie bylage.

punt 4. Het is bijna onmogelijk om aan de code te komen, daar alle belangrijke papieren in de brandkast met letterslot zijn opgeborgen.

Tsepes blijft echter actief op dit punt. De code wordt behandeld door de gezant zelf of soms door Andreiescu.

Het aantal telegrammen varieert van nul tot twee à drie per week zijn worden op het hoofdpostkantoor aangeboden, dat naar hand de rekening aan de Reemense Legatie zendt.

B. Zijn schriftelijke rapporten zijn hier in origineel en vertaling bijgevoegd.

C. Mondeling inlichtingen

1st Een onbekende heer is met Auto. HZ. 23105 aan de legatie geweest en heeft gesproken met de kanselier (1/2 uur).

2st De in vorig rapport vermelde Herr. Dussen + echtgenoot zijn vertrokken na 2 dagen op de legatie te hebben geleefd. Zij werden door 2 Fransch sprekende personen afgehandeld.

3. De vorige gezant in Nederland (Nicolae) zou een baan post in STOCKHOLM krijgen, maar hij is nog steeds in Roemenië.
4. Over de politieke instelling van de verschillende ^{op de legatie} personen is niet veel te vertellen, daar ze (althans voor de vorm) alle vrij communist zijn. PRAGAN werd beschreven als iemand die het uitsluitend om het geld te doen, en is zeker geen die-hard communist.
5. Mej. Vos was altijd een vreemde figuur. Zij is zowel voor de Franse ambassade (Service d'information) (Monsieur Belvedair) werkzaam geweest als voor de Roemeense legatie. Nicolae en Belvedair waren vrienden.
6. Mlle. Boeriu is naar Roemenië teruggegaan om onbekende reden. Zij sprak Frans en Engels en Roemeens.
7. Hierbij enige Roemeense kranten knippels die van belang zouden kunnen zijn. (Niet vertaald, omdat ze wel te begrijpen zijn)
8. Wegens vacantie van de folk zal pas over 14 dagen weer contact worden opgenomen met Tsepes.

OLANDA ^{Romenia}

HAGA, 21. (Agerpres). — TASS transmite că Parlamentul olandez a ratificat pactul Atlanticului cu 65 de voturi pentru și 7 contra. Numeroși deputați s'au abținut dela vot.

Înainte de a se trece la vot, a luat cuvântul secretarul partidului comunist olandez, Paul de Groot. El a arătat că cercurile conducătoare din Olanda d'ocaceastă țară pe calea pierii: Pactul Atlanticului este un pericol pentru pace și civilizație.

Oamenii muncii din Olanda doresc o prietenie strânsă cu popoarele Uniunii Sovietice. Ei nu vor permite transformarea Olandei într-o bază militară agresivă anglo-americană.

*

HAGA, 21 (Agerpres). — După cum transmite TASS, Comitetul Central al Partidului Comunist olandez a dat publicității o rezoluție de protest împotriva ratificării de către Parlamentul olandez a pactului agresiv al Atlanticului de Nord.

Rezoluția de protest ^{Universul. 22-8} ₄₉

a C. C. al Partidului Comunist olandez împotriva ratificării de către parlamentul olandez a pactului Atlantic

Haga 21 (Agerpres). — După cum transmite TASS, Comitetul Central al Partidului Comunist olandez a dat publicității o rezoluție de protest împotriva ratificării de către Parlamentul olandez a pactului agresiv al Atlanticului de Nord.

Cercurile conducătoare din Olanda, subliniază rezoluția, au trecut fățiș la pregătirea unui război împotriva Uniunii Sovietice. Acum, mai mult decât oricând este necesară unitatea oamenilor muncii pentru dejucarea planurilor ațâțătorilor la război.

Viato, capitalei din 28-7-49
ÎN CÂTEVA RÂNDURI

Indonezia

HAGA, 28 (Agerpres). — După cum transmite TASS, agenția ANP anunță că în prezent luptele dintre olandezi și indonezieni se desfășoară nu numai în Java și Sumatra, ci și în celelalte insule. În ultima vreme mișcarea de rezistență a populației din Borneo a luat amploare. Astfel, indonezienii au atacat în

numeroase rânduri pozițiile olandeze din sudul acestei insule.

★

HAGA, 28 (Agerpres). — După cum transmite TASS, ziarul DE VAARHEID anunță că autoritățile coloniale olandeze au înființat în Java numeroase lagăre de concentrare pentru patrioții indonezieni.

Astfel, de exemplu, peste 6.000 membri ai mișcării naționale de eliberare se află închiși într'un lagăr din districtul Chichapa. Deținuții trăiesc în condiții mizerabile, fiind supuși foamei și bolilor.

2079
OLANDA
Viato, capitalei

HAGA, 21 (Agerpres). — După cum transmite TASS, Comitetul Central al Partidului Comunist olandez a dat publicității o rezoluție de protest împotriva ratificării de către Parlamentul olandez a pactului agresiv al Atlanticului de Nord.

Cercurile conducătoare din Olanda, subliniază rezoluția, au trecut fățiș la pregătirea unui război împotriva Uniunii Sovietice. Acum, mai mult decât oricând este necesară unitatea oamenilor muncii pentru deșurarea planurilor atâțătorilor la război.

Secretarul Partidului Comunist olandez, Paul de Groot a declarat în Parlament:

„Sub preslunea monopolștilor americani, a continuat de Groot, cercurile conducătoare olandeze vor să transforme țara într'un cap de pod împotriva Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară.

Noi îi avertizăm pe toți atâțătorii la război că oamenii muncii din Olanda nu vor lupta împotriva Uniunii Sovietice și se vor împotrivi cu energie acestor planuri agresive.

Oamenii muncii din Olanda doresc o prietenie strânsă cu popoarele Uniunii Sovietice. Ei nu vor permite transformarea Olandei într'o bază militară agresivă anglo-americană”.

★
HAGA 21 (Agerpres). — După cum transmite TASS, Comitetul Central al Partidului Comunist Olandez a dat publicității o rezoluție de protest împotriva ratificării de către Parlamentul olandez a pactului agresiv al Atlanticului de Nord. Cercurile conducătoare din Olanda, subliniază rezoluția, au trecut fățiș la pregătirea unui război împotriva Uniunii Sovietice. Acum, mai mult decât oricând este necesară unitatea oamenilor muncii pentru deșurarea planurilor atâțătorilor la război.

Scînteia 22-7-49
NOI ÎI AVERTIZĂM PE TOȚI ATĂȚĂTORII LA RĂZBOI CĂ OAMENII MUNCII DIN OLANDA NU VOR LUPȚA ÎMPOTRIVA UNIUNII SOVIETICE ȘI SE VOR ÎMPOTRIVI CU ENERGIE ACESTOR PLANURI AGRESIVE.

Oamenii muncii din Olanda doresc o prietenie strânsă cu popoarele Uniunii Sovietice. Ei nu vor permite transformarea Olandei într'o bază militară agresivă anglo-americană”

Scînteia 22-7-49
Pactul agresiv al Atlanticului

întâmpină o puternică opoziție din partea popoarelor

ÎN OLANDA

HAGA 21 (Agerpres). — TASS transmite că Parlamentul olandez a ratificat pactul Atlanticului, cu 65 de voturi pentru și 7 contra. Numeroși deputați s'au abținut dela vot.

Înainte de a se trece la vot, a luat cuvântul fruntașul Partidului Comunist Olandez, Paul de Groot. El a arătat că cercurile conducătoare din Olanda duc această țară pe calea pierii, Pactul Atlanticului este un pericol pentru pace și civilizație.

„Sub presiunea monopolștilor americani, a continuat de Groot, cercurile conducătoare olandeze vor să transforme țara într'un cap de pod împotriva Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară.

Persoane Diplomate care a Facut vizita la ministru

- 27-7. ora 11 Ministru Ungariei
" " " 12 Ambasadorul Angliei
" ~~11~~ " 23⁵ Ministru Poloniei
24 " " 12⁴⁵ Insarcinatul cu Afaceri Cehoslovac
11 " 18¹⁵ Ministru Ley Romina plecat la Brusel unde locuieste
4-8 soseste ministru de la Brusel cu masina

28-7 de la Roset, vizitat pe de la Pragon

30-7 de la Gutman vizitat pe de la Pragon

30-7 Ley Londra a telefonat sa o ducă curierul legati la Brusel
pentru ca curierii care se gaseau la Londra nu mai se intorc pe la
Haga si se intorc la Brusel

1-8. ora 7³⁰ Plecat la Brusel cu curierul de la Consilier Andreiescu
curierul era compus din 4 pachete sigilate care continau
1 pachet cu 23 poștoaste cu Ambleru Regala

1 " " reviste statistice

1 " " Acte justificative de cheltuielile Legatiei

1 " " cu Buletinul Olander A.W.P. si Ziarul Economische-
Verlichting intars ora 18 nu am avut sa o ducă
nimic de alta cu care plecase se vedea greseli

2-8. ora 6¹⁰ Consilierul Petru de la Legatia Sovietica a vizitat
pe de la Consilier Andreiescu la Ley Romina a stat 1-ora

Persoanele care a lucrat la legatie

1	Soara de Vos	300	traduceri Buletine
2	Amul Trăiolel Pop	200	
3	" " Sigismund Pragon	400-500	
	bons Strecker	150	

Persoane din Romania care a lucrat la Legatie

1	Mihail Neculca ministru		
2	Elena Boeriu Secretara cl II		
3	Traian Tepeș Portor	350-	
4	Cornelia Tepeș Bucătoria	150-	
5	Lucretia Moldovan Gupincosă	100	

Actiunile personal al Legatiei

1	Stelian Nitulescu ministru cu locuinta la Bruxelles		
2	Tudor Andricescu Consilier în sarcina cu Afaceri. Recent Bucuresti		
3	Sigismund Pragona Secretar provizoriu nui numit		
4	Traian Tepeș Portor		
5	Cornelia Tepeș Bucătoria		
6	Lucretia Moldovan Gupincosă		

Bez. hwt. 255. Persoane care a cerut viza pentru Romania

1. Peter Johan Nicolaas George. 27-7 Facut cerere pentru viza
2. Johannes Jongkind. Sofer Firmai Emit de Rai Amsterdams

Persoane care a primit viza pentru Romania

1. Emit de Rai vint viza 23 VII - 49
2. Ben. S. S. Ponlie vint viza 28-7-49

Diplomaten, die de Minister bezocht hebben.

- 27-7 11 uur de Minister van Hongarije
 " - " 12 " de Ambassadeur van Engeland
 " - " 23⁵ " de Minister van Polen
 28- " 12⁴⁵ " de Zaakgelastigde van Tsjechoslowakije
 " - " 18¹⁵ " is de Minister van Roemenië naar Brussel
 vertrokken, waar hij woont.
 4-8 komt de Minister per auto uit Brussel aan.

28-7 de heer Roseti bezoekt de heer Pragan

30-7 de heer Gutman bezoekt de heer Pragan

30-7 De handense legatie heeft opgebeld dat de
 koerier van de legatie naar Brussel moet
 gaan, omdat de koeriers, die te handen
 vertoeven niet meer over den Haag, maar
 over Brussel keruffaan.

1-8 7³⁰ uur De kanselier Andreïscu en de koerier naar
 Brussel vertrokken.

De koerier had 4 versegelde pakjes bij zich,
 inhoudende:

1 pakje	13 paspoorten met koninklijk embleem
1 "	Statistische tijdschriften
1 "	bewijsstukken (kasstukken) betref-
fende uitgaaven ten behoeve v. de legatie
1 "	bulletins A.N.P. en Economische Voor-
lichting.

Tenue te 18 uur. Ik heb niet gezien of
er iets meegebracht is. De tas, waarmee de
zij vertrokken waren zag er uit als leeg.

2-8

6¹⁰ uur de kanselier Oetrov van de Sovjet-
Legatie bezocht de kanselier Andreïescu.
Hij verbleef 1 uur.

↓
Orlov?

Personen, die op de legatie gewerkt hebben.

- 1 Hej. de Vos fl. 300 ^{fl.}/_{m.} verhalen van berichten
- 2 de hr. Froidel Pop fl. 200 ^{fl.}/_{m.}
- 3 " " Sigmund Pragan fl. 400-500 ^{fl.}/_{m.}
- Lous Streicker fl. 150 ^{fl.}/_{m.}

Personen uit Roemenië, die op de legatie gewerkt hebben.

- 1 Mihail Neculce Minister
- 2 Elena Boeriu Secretaresse II: klas
- 3 Traian Tepes Portier fl. 350 ^{fl.}/_{m.}
- 4 Cornelia Tepes Kokkin fl. 150 ^{fl.}/_{m.}
- 5 Lucretia Moldovan Huishoudster 100

Tegenwoordig personeel van de legatie

- 1 Helian Vitulescu Minister met woonplaats Brussel
- 2 Tudor Andreiescu, Canselier Zaakgelastigde Recend (onleesbaar) Boekarest.
- 3 Sigmund Pragano, voorlopig Secretaris niet benoemd
- 4 Traian Tepes, portier
- 5 Cornelia Tepes, kokkin
- 6 Lucretia Moldovan, huishoudster.

Personen, die een visum voor Roemenië gevraagd hebben.

1. Peter, Johan Nicolaas George. B2 hout 255.
27-7 aangevraagd

2. Johannes Jongkind, chauffeur Firma
Emil de Rai, Amsterdam

Personen, die een visum voor Roemenië verkregen hebben.

1. Emil de Rai, visum verkregen 23 VII - 49

2. Bem. S. D. Pontie, visum verkregen 28-7-49

1. 8

Franse Legatie

2 jongelieden 1 blond bruin (man) colbert
1 ewarte broek laarzen.

[signalement van 2 jonge kerels, die bij
verjissing bij de Roem. Legatie terecht waren
gekomen om dienst te nemen in het
vreemdelingenlegioen.]

Naar aanleiding van de toegezonden stukken wilde ik de volgende opmerkingen maken.

1. De positie waarin zegsman verkeert is mij niet geheel duidelijk. Ongeveer een jaar geleden zijn we ook met hem in contact gekomen, maar hebben het toen beëindigd omdat we het niet vertrouwden. In hoeverre is zijn positie gewijzigd? Wat is zijn taak? Met wie werkt hij? Welke zijn zijn beweegredenen om weer aan te komen?
2. Daarnaast wil ik allereerst een beschrijving hebben van het gehele personeel van de legatie. Namen, woonplaatsen, functies, financiële toestand, relaties.
3. Het is de moeite waard om te weten wie de bezoekers zijn. (De betekenis is niet heel groot. Zouden het slechte lieden zijn, dan kwamen ze niet op de legatie).
4. Het is van belang zo veel mogelijk over de code te weten. Een halve bladzijde zegt niets. Is het mogelijk meer van dergelijke stukken in handen te krijgen. Wie behandelt de code? Waar wordt de code opgeborgen? Hoeveel telegrammen worden er verzonden?

Het geheel is zeer zeker de moeite waard. Om de zaak echter naar waarde te kunnen appreciëren lijkt het me raadzaam met het bovenstaande rekening te houden.

Geachte Heer Legas

Hierbij de gegevens van vorige
week van de Romeinse Legatie.

In verband met grote dracht heb
ik de zaak niet uit laten typen
daar U toch maar een klein
deel der gegevens gebruiken zult.

~~ty/w~~

Emmanuel Abraham de Raay
Mou. 0-4-08 Haalen

A'dam. Titiaanstr. A'dam - 7.

3 maand Beerys Press Zone
Pst

Dec 47. 15/11 - 15/4 '48.

3 weken idem ~~15/Nov '47~~. 15/11 - 6/12

idem 3 weken. 19/11 - 6/12 '47

— verwalting hier B3.

LÉGATION DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE
DE ROUMANIE AUX PAYS-BAS

LA HAYE, le 23 juillet 1949

No. 2797

*Copies + copies
bit ton B.*

La Légation de la République Populaire Roumaine présente ses compliments pressés à la Légation d'Autriche et a l'honneur de La prier de bien vouloir accorder un visa de transit à Monsieur Tudor Andreescu, Conseiller auprès de cette Légation et à son épouse, Madame Vera Andreescu, possesseurs des passeports diplomatiques Nos 204 et 205 ci-joints qui désirent traverser l'Autriche en voyage pour la Roumanie.

La Légation de la R.P. R. remercie d'avance la Légation d'Autriche de Son extrême obligeance et saisit cette occasion pour Lui renouveler les assurances de sa haute considération.

A la Légation d'Autriche

La Haye.

MINISTERUL
AFACERILOR STRĂINE

P. R.
Nr. 7552/1949

B

Confidential

*A se solone
hin
Bucuresti
ni
Collozy*

DOMNULE MINISTRU,

Avem onoare a vă informa că dirijorul K.Hartvelt,
Duindoornlaan 19, Bentvald (Haarlem) a propus Soc. Române de
Radiodifuziune să dirijeze două concerte, având ca soliste pe
Monique Haas și violonista Renate Zwaardemaker.

Vă rugăm să binevoiți a lua informațiuni și a ne comunica
părerea Dv. referitor la venirea în țară a acestor artiști.

DIRECTORUL PRESEI SI
RELATIILOR CULTURALE

Cristina Luca
Cristina Luca

Prim Consilier de Legație

SEFUL SERVICIULUI

Ion Avram

DOMNIEI SALE

DOMNULUI MINISTRU MIHAI NECULCE
LEGATIA R. P. R.

H A G A

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

47105 P.R.

Intrare Nr 2398
2 febr. 1949

Domnule Ministru,

Revenind la adresa noastră Nr.3560/56, cu privire la materialul propagandistic trimis, avem onoare a vă ruga să binevoiți a ne trimite lunar un raport care să conțină următoarele puncte:

1) Confirmarea primirii materialului trimis în luna respectivă, (presă, publicații, cărți, fotografii, filme, etc.)

2) Dacă materialul primit corespunde necesităților Dvs. comunicându-ne totodată observațiunile asupra acestui material, precum și propuneri de ceea ce vă poate folosi.

3) Condițiunile tehnice în care a sosit materialul (dacă ambalajul este bun, dacă materialul ajunge în stare bună).

4) Unde a fost difuzat materialul (lista cu ~~adrese~~ ^{nume})

5) Ce metode de difuzare s'au folosit, cum este primit materialul și rezultatele obținute prin difuzare.

Totodată vă rugăm să binevoiți a ne comunica, adresele agențiilor de presă sau instituțiile care ar fi dispuse să primească presa românească, care în urma indicațiilor Dv. ar urma să fie trimisă prin intermediul Dvs. sau direct de M.A.E.

Directorul Presei și
Relațiilor Culturale

Cristina Luca
Cristina Luca

Prim Consilier de Legație

Seful Serviciului

Christina

Domniei-Sale
Domnului Ministru Mihai Niculce
Legația R.P.R.

H A G A

D

Jury. Lu N: 148 dnu 7/Mar. 1946
Se va prelungi. gratuit 3 luni.
conf. dz. Teleg. Min. Externe N: 28095/946

Domnule Consul General,

Subsemnatul Isachie STEPANENKO posesorul pasaportului român N° 6/94I Seria 263275, eliberat de Consulatul General al României la Amsterdam, și imatriculat în registrele Consulatului sub N°24/94I Cl.5a pe I94I/42, conf. cer. de imatric. N°92/94I, am onoarea a vă ruga să binevoiți, a dispune să se prelungească valabilitatea pasaportului meu pentru durata de 3 luni, adică până la semnarea tratatelor de pace, când se va decide în privința naționalității mele.

Considerând că sunt șomer, vă rog a-mi prelungi gratuit valabilitatea pasaportului meu.

Tot odată comunic că sunt născut la 1899, 14 Febr. la Ismail, și că locuiesc în Olanda din anul 1927, fiind plecat din țară din anul 1925. Sunt căsătorit cu o olandeză Wietske Van Drimmelen, născută la Rotterdam la 6 Oct. 1903 și am un copil Gheorghe, născut la Rotterdam în 1936.

Primiți vă rog Domnule Consul General respectuoasele mele salutări.

Zéist. Str. Norweg N°13

J. Stepanenko

*Wil Willem 1803. Maria
Bosch, d. Stam RD 4386*

- 1 W.N. Bos, Amsterdam,
≡ ontvangt Roemeense lectuur. Jul.49
- 2 STEPANENKO, Zeist, Isachie. Str. Norweg No. 13
≡ communistisch gezind. 14.2.99 geb. te Ismail.
≡ afkomstig uit Besarabie, thans Roemeen.
≡ Trachtte de Russ. nat. te verkrijgen. Jul.49
≡ *geb.* Gehuwd met Wiebske VAN DRIMMELEN, geb. te R'd. 6.10.03
3 Toepes, Trajan Gheorghe STEPANENKO, geb. R'd. '30
portier
- 4 HOK, Louis *Wil L. Hoks (3)*
≡ Bezoekt Roemenie. Visumverlenging 21.7.49
- 5 FRÖDBERG, Roemeense Jood, thans Nederlander
≡ pro Amerikaans. Doet regelmatig zaken op Roemenie.
Jul.49 *Komt wel van de Fröberg lid Keurmannsch.
Stuurme Ridder bij mij RND*
- 6 BERMAN, Rotterdam
≡ Drijft handel op Roemenie, Reist voor commerciële
belangen via Oostenrijk. Autonummer H 36793. Jul.49
*Jul. Berman, d. d. R'd. des 900
Buk " C.F. en als Tubr. Jk.*
- 7 Mevr. DUSSEN. waarschijnlijk Francaise.
≡ Gast van de Roemeense Legatie. Had Frans commun.
lectuur bij zich Jul.49
- 8 Emiel de Raaij, damrak 53, Amsterdam-C.
≡ drijft handel op Roemenie. Jul.49
h. visum Middelburg Jul. 49
- 9 B. AINSTEIN, Bedrijfsleider, afd. Vulmateriaal
≡ bij de fa. Emiel de Raaij,
Middelburgsestr. 41, Schev. bezocht de Roemeense
Legatie voor handelsaangelegenheden. Jul.49
- 10 HARTVELD, K. Diindoornlaan 19 Bentveld (Haarlem)
≡ wil concerten voor de Roemeense Radio
- // Monique HAAS, concertsoliste
≡ idem.
- 12 Renate ZWAARDEMAKER, violiste *ren*
≡ idem. Jul 47.
- 13 PETER, Johan Nicolaas George *Komt wel Jan Teth van de Regentiaal.*
≡ heeft visum aangevraagd voor Roemenie. *Bez. Videnhout 255
aan Haag
en pol del*

- 14 JONGKIND, Johannes, *Hein de man die aan volder
als de naam J. de man*
≡ Chauffeur bij de fa. Emiel de Raaij, Amsterdam
≡ Visum aangevr. voor Roemenie. Jul.47.
- 15 S.D. PONLIE, heeft visum gekregen voor Roemenie
≡ Jul. 49.

Gegevens afkomstig van TSEPES per 25 Augustus 1949

- 1ste Bijlage 1. De adressen waaraan regelmatig Roemeense lectuur wordt gezonden
- " 2. Tydschrift Romanian Review, met inliggende adres lijst
 - " 3. " The Congress
 - " 4. " Nieuws uit Roemenië
 - " 5a+b. Kronen La Roumanie Nouvelle.
 - " 6. Nederlandse gegevens die regelmatig naar Roemenië worden gezonden (+ maandelijks statistiek van de in- en uitvoer van Nederland, met bijvoegsel.)
 - " 7. Spoed bozdschap van Tsepes ontvangen via Ispas met vertaling.
 - " 8. Vertrouwelijke brief van 12 Juni '49, van de gezant aan Anna Pascher met vertaling. (N° 1089)
 - " 9. Idem d.d. 12 Juni '49 (N° 1090).
 - " 10. Rapporten van Tsepes over de bezoekers tot en met 25 Augustus 1949 met vertaling.
 - " 11. Lijst met personen die onverminderd geïnviteerd werden voor het feest op 23 Aug.
- 2de a. De volgende personen vroegen visa voor Roemenië aan doch kregen ze niet
VERKERK	- LISA.
KERKOVEN	- ELISABETA.
TITIOMA	- SAJMAN.
MOSES	- DAN
- b. Visum werd verstrekt aan:
ESTER WEIDMAN-HAMMER (oostenrijkse pas 191213.) Nieuws Plankeys 4 Del Pt.
LUIS MOK. (25/8/49) te Adem
- 3de De journalist v. d. Laan van de Waarheid schreef de artikelen in de pers over de 23 Augustus viering op de Roemeense Legatie.
- 4de a. Op 5/8/49 bezoekt Bubenak - Gustav de Legatie om een visum te krijgen.
b. Op onbekend datum bracht een vertegenwoordiger van de N.V. Ned. Nikkel Mij. Amsterdam een bezoek aan de Legatie.
- 5de Post van de Legatie ontvangen: ^{19/8} Fabrick Elandt. Helperwestsingel 33/35 Helpomen Groningen
^{19/8} Firma Boers en Zoon Grote Wittenburgerstr. 164 Adem
^{3/8} Koninklijke. Dep de Presa Utrecht posta 010 ???
- 6de De Vroeger. Gezant Niculee had vrg regelmatig contact met een Italiaan werkzaam op het Consulaat van de Dominicaanse Repub.

Bylage 1

Oudenbossche Courant
Markt 54
OUDENBOSCH

Alliance Française, Comité Local
Spaarnelaan 8
HAARLEM

Het Vrije Volk
Hekelveld 15
AMS'ERDAM

Monsieur le Dr. L. J. P. Konkhart
van der Aastraat 70
LA HAYE

Alliance Française, Comité Local
Noorderstationsstraat 57
GRONINGEN

Culemborgsche Courant
Tollensstraat 24
CULEMBORG

Monsieur F. van Rosmalen
Namensestraat 14
SCHEVENINGEN

Alliance Française, Comité Local
Heerengracht 451
AMSTERDAM

Deldensch Weekblad
Nieuwstraat 5
DELLEN

Monsieur Eugeniu Dragutescu
Lijnbaangracht 325
AMSTERDAM

Deventer Dagblad
Assenstraat 8
DEVENTER

Diemer Courant
Ouderkerklaan 15
DIEMEN

Monsieur Lolle Smit
Ruychrocklaan 220
DEN HAAG

Financieel Dagblad
N. Z. Voorburgwal 287
AMSTERDAM

Frisia
Hoofdstraat 222
GROUW

Monsieur K. Landwehr
Stadhoudersplein 21
DEN HAAG

Nieuwe Utrechtsche Dagblad
Oude Gracht 172-176
UTRECHT

Halfwegsche Courant
Kerkhoflaan 52
HALFWEG

Monsieur Gerber Wagenaar
Roemer Visscherstraat 4
AMSTERDAM

Nieuwe Schiedamsche Courant
Broersvest 8 A
SCHIEDAM

Zuider Express
Bosstraat 162
BREDA

Monsieur W. J. Andriessen
Koninginnegracht 40
DEN HAAG

Nieuwsblad van het Noorden
Ged. Zuiderdiep
GRONINGEN

De Volkskrant
N. Z. Voorburgwal 345
AMSTERDAM

Monsieur K. Voorink
Benoordenhoutseweg 264
DEN HAAG

De Nieuwe Dag
N. Z. Voorburgwal 65-73
AMSTERDAM

Haagsche Courant
Wagenstraat 37
DEN HAAG

Monsieur le Dr. J. Schouten
Dr. Kuiperstraat 3
DEN HAAG

Nieuwe Rotterdamsche Courant
Witte de Withstraat 73
ROTTERDAM

Provinciale Bibliotheek van Zeeland
MIDDELBURG

Monsieur H. W. Tillanus
Statenlaan 125
DEN HAAG

Nieuwe Rotterdamsche Courant
Parkstraat 25
DEN HAAG

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhout 30
DEN HAAG

Monsieur le Dr. P. Zandt
Stationsstraat 84
DEN HAAG

Nederlandsch Genootschap
voor Internationale Zaken
Oranjestraat 7
DEN HAAG

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Financiën
Kneuterdijk 22
DEN HAAG

Monsieur G. A. H. Bodenhausen
Neuhuyskade 1
DEN HAAG

Regionale Dagbladpers
Grote Marktstraat 6
DEN HAAG

Aan het Ministerie van Landbouw
Afd. Documentatie
Oostduinlaan 2
DEN HAAG

Persbureau Ligl
N. Z. Voorburgwal 61
AMSTERDAM

Centraal Bureau voor de Statistiek
Bibliotheek
DEN HAAG

Persassociatie
N. Z. Voorburgwal 61
AMSTERDAM

Persbureau Lingl
N.Z. Voorburgwal 61
AMSTERDAM

Persbureau „Bensa”
O. Z. Achterburgwal 215
AMSTERDAM

Monsieur le Dr. E. A. Plate
Laan van Leeuwenstein 1
VOORBURG (Z.-H.)

De Nieuwe Dag
N. Z. Voorburgwal 65
AMSTERDAM

Alliance Française, Comité Local
Beursgebouw
ROTTERDAM

Monsieur M. A. Adriaanse
Directeur des Affaires Administr.
Ministerie van Buitenlandse Zaken
DEN HAAG

Monsieur L. F. Carrière
Ministerie van Buitenlandse Zaken
DEN HAAG

Monsieur M. Visser
Service Intérieur
Ministerie van Buitenlandse Zaken
DEN HAAG

Baarnsche Courant
Laanstraat 58
BAARN

Barneveldsche Courant
Dijkje 9
BARNEVELD

De Noordwijker
Voorstraat 51-53
NOORDWIJK

Bornsche Courant
Stationsstraat 48
BORNE

Bibliotheek Nederl. Econ. Hogeschool
Hooflaan 70
ROTTERDAM

Alliance Française, Comité Local
Albertus Perkstraat 29
HILVERSUM

Alliance Française, Comité Local
Kempenheem
EINDHOVEN

Redactie Economische Voorlichting
J. P. Coenstraat 20
DEN HAAG

Nederlands Genootschap
voor Internationale Zaken
Oranjestraat 7
DEN HAAG

Bibliotheek R.K. Leergangen
Bosseweg 95
TILBURG

Nieuw Volendam
Giekstraat 1
VOLENDAM

Scheveningsche Courant
Keizerstraat 112
SCHEVENINGEN

Het Nieuwe Dagblad
Kortenaerstraat 1
ROTTERDAM

Dordtsch Dagblad
Schefferplein
DORDRECHT

Dordtsch Nieuwsblad
Bagijnhof 58
DORDRECHT

Eindhovenensch Dagblad
Keizersgracht 2
EINDHOVEN

Nieuwe Leidsche Courant
Hogewoerd 103
LEIDEN

Bloemendaalsche Post
Cederstraat 12
HAARLEM

Son Exc. le Jhr. F. Beelaerts
van Blokland
Vice-President van de Raad van State
Binnenhof 1
DEN HAAG

Monsieur N. de Graan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Korte Vijverberg 5
LA HAYE

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Afdeling Voorlichting
Plein 23
LA HAYE

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Oorlog
Plein 40
LA HAYE

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Handel en Nijverheid
Bezuidenhout 30
LA HAYE

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
LA HAYE

Monsieur le Directeur
Pers en Propagandadienst
Nederlands Volksherstel
Paleisstraat 1
LA HAYE

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen
Prinsessegracht 21-22
LA HAYE

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening
Bezuidenhout 30
LA HAYE

Monsieur le Dr. Lovink
Secrétaire-Général du
Ministère des Affaires Etrangères
Plein 23
HAGA

Nieuwe Twentsche en
Almelosche Courant
Grote Straat 3
ALMELO

Kamer van Koophandel en Fabrieken
voor Zuid-Holland
Coolsingel 58
ROTTERDAM

Son Excellence Monsieur le Ministre
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Binnenhof 19
LA HAYE

Bibliothèque de l'Université
Zwanenstraat 33
GRONINGEN

Bibliothèque de l'Université
Rapenburg
LEIDEN

Légation du Saint-Siège
Carnegielaan 5
LA HAYE

De Bedumer
Molenweg 8
BEDUM

Nieuwe Haagsche Courant
Groote Marktstraat 7
DEN HAAG

Legation de Suède
Jan van Nassastraat 26
LA HAYE

Association Nederland-URSS
W. Buytewegstraat 97
ROTTERDAM

De Rotterdammer
Witte de Withstraat 30
ROTTERDAM

Légation de Suisse
Lange Voorhout 42
LA HAYE

Sociëteit Pulchri Studio
Lange Voorhout 15
LA HAYE

Het Parool
N. Z. Voorburgwal 225
AMSTERDAM

Légation de Tchécoslovaquie
Stadhouderslaan 1
LA HAYE

Bibliothèque du Palais de la Paix
Carnegieplein 2
LA HAYE

Het Parool
Nieuwe Schoolstraat 3
DEN HAAG

Légation de Turquie
Prinsessegracht 29
LA HAYE

Nationale Rotterdamsche Courant
Witte de Withstraat 73
ROTTERDAM

Rotterdamsch Nieuwsblad
Schiedamsesingel 1
ROTTERDAM

Légation de Vénézuëla
Groot Haesebroeckseweg 17
WASSENAAR

Algemeen Handelsblad
N. Z. Voorburgwal 234
AMSTERDAM

Trouw
N. Z. Voorburgwal 225
AMSTERDAM

Légation de Yougoslavie
Jan van Nassastraat 114
LA HAYE

De Groene Amsterdammer
Frederiksplein 22-24
AMSTERDAM

Trouw
Huyghensplein 1
DEN HAAG

De Heer Karold Caljouw
Vijzelstraat 32
AMSTERDAM-C.

Critisch Bulletin
Koninginnegracht 26
LA HAYE

Trouw
Witte de Withstraat 73
ROTTERDAM

N. I. M. O.
Jonkerlaan
WASSENAAR

De Nederlander
Plaats 23
LA HAYE

De Tijd
N.Z. Voorburgwal 65-73
AMSTERDAM

Monsieur Alfred van Dam
Valeriusstraat 256 hs.
AMSTERDAM-Z.

Elservier Weekblad
Spuistraat 118
AMSTERDAM

De Waarheid
Heemraadsingel 185
ROTTERDAM

Monsieur S. Pragano
Barendszstraat 19
LA HAYE

Het Dagblad
Noordeinde 29
LA HAYE

Persbureau van de Ned. Herv. Kerk
Javastraat 100
DEN HAAG

Mr G. W. Putto
Valkenboschlaan 162
LA HAYE

Monsieur le Directeur
U. S. Information Service
Lange Voorhout 48
LA HAYE

Alliance Française, Comité Local
Javastraat 3
DEN HAAG

Mademoiselle Adèle Gobiet
Veerdam 16
PAPENDRECHT

Monsieur l'Attaché de Presse
British Information Service
Lange Voorhout 29
LA HAYE

Alliance Française, Comité Local
Baronielaan 155
BREDA

Monsieur le Dr Boon
Ministerie van Buitenl. Zaken
Plein 23
DEN HAAG

Bibliothèque de l'Université
Snijderstraat 13
NIJMEGEN

Alliance Française, Comité Local
Frans Halsstraat 9
UTRECHT

Pers-Associatie
N. Z. Voorburgwal 130
AMSTERDAM

Ambassade des Etats-Unis d'Amérique
Benoordehoutseweg 7
LA HAYE

Légation de Cuba
Hôtel des Indes
LA HAYE

Persagentschap Belga
Parkstraat 32
DEN HAAG

Ambassade de Belgique
Andries Bickerweg 1 c
LA HAYE

Légation de Danemark
Sophialaan 13
LA HAYE

Persbureau Argus
O. Z. Achterburgwal 191
AMSTERDAM

Ambassade de Canada
Sophialaan 1 a/b
LA HAYE

Légation de la République Dominicaine
Hôtel des Indes
LA HAYE

Nederland-Frankrijk, Comité Local
Velperweg 18
ARNHEM

Ambassade de Chine
Alexanderstraat 16
LA HAYE

Légation d'Egypte
Surinamestraat 20
LA HAYE

Nederland-Frankrijk, Comité Local
Albertus Perkstraat 60
HILVERSUM

Ambassade de France
Lange Vijverberg 15
LA HAYE

Légation d'Equateur
Hôtel des Indes
LA HAYE

Nederland-Frankrijk
Anna van Burenlaan 46
HAARLEM

Ambassade de Grande Bretagne
Laan 19
LA HAYE

Légation de Finlande
Nassaulaan 2
LA HAYE

Utrechtsch Nieuwsblad
Drift 23
UTRECHT

Ambassade de l'Union des Républiques
Socialistes Soviétiques
Andreis Bickerweg 2
LA HAYE

Légation de Hongrie
Oranjestraat 8
LA HAYE

Het Vrije Volk
Schoutenstraat 145
ROTTERDAM

Légation de l'Union
de l'Afrique du Sud
Alexander Gogelweg 2 C
LA HAYE

Légation d'Italie
Zeestraat 65 F
LA HAYE

De Waarheid
N. Z. Voorburgwal 345
AMSTERDAM

Légation d'Argentine
Buitenrustweg 3
LA HAYE

Légation du Luxembourg
Oostduinlaan 16
LA HAYE

De Waarheid
Prinsegracht 60
DEN HAAG

Légation d'Australie
Lange Voorhout 18
LA HAYE

Légation des Etats-Unis Mexicains
Van Lennepweg 47
LA HAYE

Het Vrije Volk
Zwanestraat 20
GRONINGEN

Légation d'Autriche
Koninginnegracht 31
LA HAYE

Légation de Norvège
Laan Copes, van Cattenburch 69
LA HAYE

Het Vrije Volk
Prinsegracht 49-51
DEN HAAG

Légation de Brésil
Lange Voorhout 58 a
LA HAYE

Légation du Pérou
Hôtel Kasteel Oud-Wassenaar
WASSENAAR

Brummensche Courant
Marktplaatsplein A 41
BRUMMEN

Légation de Chili
Jan van Nassastraat 32
LA HAYE

Légation de Pologne
Alexanderstraat 25
LA HAYE

De Tijd
Stationsweg 10
DEN HAAG

Légation de Colombie
Breitnerlaan 26
LA HAYE

Légation du Portugal
Wassenaarscheweg 34
LA HAYE

Legatia Brazilia	Columbia	Danemark
" " Austriaca	Chilii	Norvegia
Ambas. Suetica	Belgii	Cheoslovakia
Africa de Sud	Lusenburg	Suedia
Argentina	Ungaria	Pero
Polonia	Cuba	

J. de G. Spijkers	Sleedestraat 81	Tilburg
Jan Hoken	Loopende Diep 20	Groningen
Benno J. Stokvis	Oosteinde 25	Amsterdam Centrum
de Leuwe	Asterstraat 89	den Haag
J. Schouten	Dr. Kupperstraat 3	den Haag
Gerber Wagenaar	Roemer Wischerstraat 4	Amsterdam
Sz. P. Zandt	Stationstraat 84	den Haag
Biblioteca Univ.	Sinijderstraat 13	Nijmegen
Pres. Inf. Servic	Lange Vorhout 29	den Haag
E.A. Plate-Lan-Van	Leeuwenseis 1	Voorburg-Z.H
Biblioteca Nederland	Hogeschool Hooflaan 70	Rotterdam
J. Brandenburg	Africanerplein 47	huis Amsterdam
Kon. Van Koophandelen	Fabrik. Looisingel 58	Rotterdam
Bibl. Universitair	Zwanenstraat 33	Groningen
Pres. Associatie v.z.	Voorburgwal 130	Amsterdam
Poul. Dr. Grot	Taaspstraat 46	Amsterdam Zuid
Jan Hoogcarper	Rochussenstraat 30 9.5	Rotterdam Vest
Fred Schoonenberg	Trausvaalstraat 93 ^a	Amsterdam
Associatie vider. W.S.S.	Buylwegstraat 97	Rotterdam
Biblioteca Frederic	palat	Haga
Pres. Associatie v.z.	Voorburgwal 16	Amsterdam
U.S. Infor. Servis	Lange Vorhout 48	Haga
W. J. Anobriessen	Koninginnegracht 40	Haga
H. W. Tillanus	Statenlaan 125	Haga
Biblioteca Bek.	Leergangen-Dossereg 95	Tilburg
Mijzenberg Willense	Prinsengracht 1105	Amsterdam Centrum
K. Voorink	Benedictusweg 267	den Haag
J. A. H. Bodehanssen	Deurshade 1	den Haag
Biblioteca Universitair	Laiden	Laiden

NIEUWS UIT ROEMENIË

Bslage 3

Bulletin van de Legatie der Roemeense Volksrepubliek

BEZUIDENHOUTSEWEG 9 - 's-GRAVENHAGE - TELEFOON 77.12.08

No.2.

27 Augustus 1949.

Ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van de bevrijding van Roemenië van het fascisme door de zegevierende Sovjetstrijdkrachten, heeft de Secretaris-Generaal van de Roemeense Arbeiderspartij Gheorghe GHEORGHIU - DEJ het volgende artikel gepubliceerd in het blad van de Roemeense Arbeiderspartij "Scanteia"

VIJF JAREN NA DE BEVRIJDING VAN ROEMENIË

Vijf jaren zijn verlopen sinds de bevrijding van ons land van het fascistische juk. In deze jaren hebben in Roemenië diepgaande veranderingen plaats gevonden op politiek, economisch en sociaal gebied. Oude instellingen, die het volk onderdrukten en ongelukkig maakten zijn vernietigd en men is begonnen met de opbouw van een nieuwe maatschappelijke orde, die vrij is van uitbuiting en van de ongeneselijke euvelen van het kapitalisme. Van een half koloniaal land, onderworpen aan het internationale kapitalisme, zijn plaats hebbende onder de achterlijkste landen van Europa, is Roemenië veranderd in een volksrepubliek, aldus zijn plaats innemend tussen de landen die het verst gevorderd zijn in politiek opzicht. Nooit heeft de Roemeense geschiedenis een dergelijke sprong voorwaarts gekend. Wij zijn ons volledig bewust, dat deze weg ons vijf jaar geleden geopend is door onze grote bevrijdster, de Sovjet Unie. Het Roemeense volk gevoelt voor deze grote bevriende en ons verbonden mogendheid een diepe en eeuwige dankbaarheid wegens de redding van de dreigende ondergang en de bevrijding van de imperialistische slavernij.

De 23e Augustus blijft in de geschiedenis van ons volk de dag van de bevrijding van Roemenië door het roemrijke en onoverwinnelijke Sovjetleger, de dag op welke de vaderlandslievende krachten uit het volk, geleid door de Communistische Roemeense Partij, de fascistische dictatuur van Antonescu hebben omvergeworpen - als gevolg van de toestand ontstaan door het verpletterende Sovjet offensief op het front Iasi - Chisinau - en hebben bereikt, dat de wapenen gekeerd werden tegen het fascistische Duitsland. De Roemeense Communistische Partij, die de beproefde leidster is geweest van het illegaal antifascistisch verzet, heeft de daad van de 23e Augustus georganiseerd en voltrokken.

De arbeidersgarden, gewapend en georganiseerd door de Partij, hebben die dag de leiders van het regiem van Antonescu gevangen genomen en vastgehouden, zij hebben een reeks strategische punten aan de handen van de Duitse fascistische troepen ontruikt en hebben deze ontwapend. Vol vastberadenheid en vaderlandsliefde hebben de Roemeense soldaten hun wapenen gekeerd tegen de ware vijand, het Duitse fascistische imperialisme, en zijn zij aan de zijde getreden van de Sovjetlegers in de gevechten voor de bevrijding van Zevenburgen en daarna van Hongarije en Tsjechoslovakije.

Van het eerste ogenblik af hebben de arbeiders van ons land in het Sovjetleger niet maar een willekeurig leger gezien maar het leger van de Socialistische Staat, het leger van de Sovjetarbeiders die onder het vaandel van Lenin en Stalin strijden voor de bevrijding der volkeren. Het feit, dat het leger van de Socialistische Staat was en niet een ander leger, dat Roemenië is binnengetrokken, zoals in de andere landen van Oost- en Zuid-oost-Europa, heeft de loop der historische ontwikkeling in dit deel van Europa beïnvloed. De bevrijde volkeren hebben voor de eerste keer een werkelijke onafhankelijkheid en nationale soevereiniteit gekregen. De weg van de volksdemocratie en van het socialisme werd geopend voor de revolutionaire krachten. In de landen, waar de imperialistische legers van Amerika en Engeland zijn binnengedrongen, heeft de ontwikkeling der gebeurtenissen een geheel andere wending gekregen. In Griekenland, Italië, Frankrijk, Benelux enz. hebben de volkeren slechts gedurende een ogenblik de illusie der bevrijding gehad. Met het verloop van de tijd gaven zij zich rekenschap hoe bitter de werkelijkheid was. De bourgeoisie van deze landen heeft zich verstaan met de nieuwe overweldigers en toonde aldus opnieuw aan, dat in onze tijd de bourgeoisie zich nationaal verraad tot taak heeft gesteld. Zij houdt zich thans bezig met een ware klopjacht op de verzetsstrijders, terwijl de verwerpelijke Quislingen tot staatsambten zijn geroepen.

De klik van de nationalistische bourgeois van Belgrado hebben Joegoslavië in het imperialistische kamp gedrongen. In zijn slaafse ijver jegens de imperialisten heeft de verrader Tito Tsaldaris, de Gasperi en Franco overtroffen. De helden van de anti-fascistische oorlog dragers van de orde "Spomenitsa 1941", trouw gebleven aan de grote zaak van de bevrijding der volkeren, zijn vermoord of hebben tot kerker de met bloed bezoedelde kazerematten van de beul Rankovitsj. De volkeren van Joegoslavië herbelevden de zwarte dagen der bezetting. Maar stormachtig klimt de woede van de Joegoslaafse patriotten tegen het contra-revolutionaire agentschap Tito-Rankovitsj.

Het Roemeense volk heeft na harde strijd het regiem verkregen, dat het wenste. Het steunt met al zijn krachten de volksdemocratie en gaat vastberaden voort naar het socialisme. Onder deze omstandigheden wordt de vaderlandsliefde der arbeiders een bron van grootse daden, de bewegende kracht van de ontwikkeling van onze samenleving. Deze werkelijkheid verschijnt met kracht in de strijd van het volk voor de bouw van de economische grondslagen van het socialisme.

Het regiem van bourgeois en grootgrondbezitters hield Roemenië in een staat van economische en culturele achterlijkheid.

De arbeidersklasse echter nam de politieke macht in haar handen en zij begon, verbonden met de werkende boeren, onder de leiding van onze Partij, de strijd voor het inhalen van deze vernederende achterstand. Door de landbouwhervorming hebben de grootgrondbezitters opgehouden als klasse te bestaan. Op 11 Juni 1948 vond de nationalisatie plaats van de belangrijkste industriële productiemiddelen, de banken, de verzekeringsmaatschappijen en de transportmiddelen. De kapitalistische eigenaren zijn verjaagd. Na de voltrekking van deze revolutionaire daad heeft de werkzaamheid van het proletariaat in de productie een weergaloze vlucht genomen. Reeds in 1948 heeft de industriële productie die van 1938 overtroffen in een reeks belangrijke takken van industrie, b.v. gietijzer, staal, walserijproducten, ijzererts en methaangas. Maar de strijd voor de socialistische industrialisatie van ons land heeft eerst na de overgang tot planmatige economie een georganiseerde vorm aangenomen.

Het Staatsplan voor 1949 voorziet een toeneming van de productie van 40%, een mate van ontwikkeling, die men zich onder een kapitalistisch regiem niet had kunnen dromen. Evenwel zijn de ramingen van het plan reeds overtroffen in de loop van de eerste twee kwartalen met 7,3 en 7,4%, terwijl men de taak voor het tweede kwartaal reeds hoger had gesteld. Deze successen vormen een ander bewijs voor de kracht die van de socialistische planvorming uitgaat voor de economie.

Vergelijken wij enige resultaten van de industriële productie in de eerste zes maanden van 1949 met de overeenkomstige periode van het jaar 1948. Voor de ijzergieterij zullen wij een toename vinden van 64,4%; voor het staal 33,2%; voor de walserijproducten 18,2%; voor het ijzererts 57,8%, voor de steenkool 19,2%. Even veelbetekenend zijn de toenemingen in de takken van de lichte industrie: leren en huiden 196,1%; katoenen weefsels 46,3%; wollen weefsels 59,1%; suikerproducten 544,2%. De arbeiders krijgen thans meer kleren en meer schoeisel. De suikerproducten vroeger voorbehouden voor de bourgeoisie alleen, zijn thans artikelen, die op grote schaal verbruikt worden. De Roemeense industrie produceert thans: tractoren, landbouwwerktuigen, dorsmachines, uitrusting voor de petroleumindustrie, elektrische motoren, compressors, locomotieven, spoorwagens met grote inhoud en automotoren. Sinds korte tijd is men in ons land begonnen met de vervaardiging van kogellagers. De metaalindustrie heeft zijn eerste gecombineerde maai-dorsmachine en zijn eerste spinmachine afgeleverd. Vroeger werden al deze zaken uit het buitenland geïmporteerd. Wat een vernietigend antwoord aan de imperialisten en hun cosmopolitische agenten, die al het mogelijke hebben gedaan, om in de harten der Roemeense arbeiders en technici wantrouwen in eigen krachten te zaaien! De investeringen door het Plan voor 1949 geraamd, zijn bijna vijf keer zo groot, als die voor 1948: 82 milliard Lei. Men bouwt nieuwe hoogovens, martinovens, cokesovens in de ijzerindustrie, een reusachtige elektrische fabriek te Moroieni, een grote petroleumraffinerij in Moldavië, twee grote spinnerijen enz.

Nochtans werd het mogelijk, dank zij gunstige resultaten bij de uitvoering van de begroting, om in de loop van de eerste twee kwartalen een investeringsfonds te vormen dat de ramingen van het Plan met 23 tot 24 milliard lei overschrijdt, zodat het thans gaat om een bedrag van 100 milliard lei in totaal! Reeds nu heeft men de werken kunnen aanvangen voor het Donau - Zwarte Zee-kanaal, een werk van grote afmetingen, dat zich uitstrekt over verscheidene tientallen vierkante kilometers, waarbij duizenden nieuwe arbeidskrachten worden gebruikt en waardoor een gehele streek tot nieuw leven zal worden gewekt.

Nu reeds worden de Staatsuitgaven gedekt door inkomsten van de socialistische sector van de nationale economie. Daardoor wordt het mogelijk, de inkomstenbelasting van de werkende mensen allengs te verlagen. Zo voorziet het nieuwe fiscale regiem voor het platteland in een algehele verlaging van 25% van de inkomstenbelasting van de opbrengst der landbouwbezittingen van de arme en middelgrote boeren.

De levensstandaard en het culturele niveau van de arbeiders stijgen meer en meer. Door de toepassing van het socialistische principe van bezoldiging volgens prestatie, groeit het beschikbaar salarisfonds elke maand in evenredigheid met de groei van de arbeidsproductiviteit. Om een voorbeeld te nemen: in de zware industrie is het salarisfonds gegroeid van 250.847.000 lei in Februari tot 289.836.000 in Maart en gedurende Mei en Juni was het gemiddelde 409.487.000 lei.

Al deze successen zijn ondenkbaar zonder de broederlijke hulp van de Sovjet-Unie, die zich uitte door financiële hulp, door levering van grondstoffen en van producten, evenzeer als door een belangrijke rechtstreekse technische hulp. Hoe gemeen schijnt dan - in het licht van deze werkelijkheden bezien - de poging van de imperialistische agent Tito, de verrader, om de grote Socialistische Staat te belasten met zijn bewering, dat deze getracht zou hebben Joegoslavië in een agrarisch "hinterland" te veranderen. Deze huichelachtige onscrupuleuze politicus lijkt op de dief, die de aandacht van zijn daden van banditisme wil afleiden door in een andere richting te wijzen en "houdt de dief!" te roepen. Intussen weet iedereen, dat Tito Joegoslavië aan 't marshaliseren is, wat in de praktijk neerkomt op de afschaffing van de nationale industrie en het verlies van de Joegoslavische onafhankelijkheid. De hulp die de Sovjet Unie aan de Volksdemocratische landen geeft is een socialistische hulp, een broederlijke hulp die in de eerste plaats de ontwikkeling van de nationale industrie van deze landen beoogt.

Een bijzondere doelmatige vorm van economische samenwerking met socialistisch karakter is die van de "Sovroms". Dit zijn gemengde Sovjet-Roemeense maatschappijen, die geschapen werden op het gebied van het transportwezen, van het verzekeringswezen, evenals ook in een reeks belangrijke industrietakken. Niet alleen de inbreng van kapitaal, van technische gereedschappen en van grondstoffen, die zo waardevol zijn voor een achterlijke economie als de onze, zijn typerend voor deze Maatschappijen, maar ook het feit, dat tot de directie behoren sovjet-specialisten en -technici, die er van werkelijke haarden maken voor de versprei-

ding van de ervaring op het gebied van de meest vergevorderde socialistische organisatie van de arbeid en voor de rationele leiding en administratie van de socialistische ondernemingen. Zo overschreed bijv. de "Sovrompetrol" het boorplan voor de eerste zes maanden met 22,2%; het is een voorbeeld met betrekking tot rationeel gebruik van de gereedschappen en moedige invoering van nieuwe methodes. De arbeiders van "Sovrompetrol" hebben voor wat de boringen betreft het hoogste gemiddelde bereikt.

In de transportsector te land, te water en in de lucht spelen de "Sovroms" een beslissende rol. Dank zij de "Sovromtractor" produceren wij tractoren in serie. Het Roemeense volk zou niet in die mate kunnen vooruitgaan in de industrialisatie van het land, indien er geen "Sovroms" geweest waren.

Wat de landbouw betreft, heeft de Roemeense Arbeiderspartij duidelijk haar politiek kenbaar gemaakt door een constructieve toepassing van de grootse ervaring van de Sovjet Unie met betrekking tot de collectivisatie. De klasse-politiek van onze Partij op het land wordt geleid door de leuze van Lenin en Stalin: "Wij steunen op de arme boeren, wij consolideren het bondgenootschap met de middelgrote boeren en voeren een ononderbroken strijd tegen de Koelakken".

De Partij en de Regering hebben een reeks maatregelen genomen die bestemd zijn de middelgrote boeren te helpen, de macht der uitbuitende Koelakken te beperken en de materiële en politieke voorwaarden voor te bereiden voor de socialistische verandering van de landbouw. De belangrijkste hefboom in deze strijd vormen de op nieuwe grondslag gereorganiseerde coöperaties. Kamerad Stalin leert ons, dat de toepassing van het coöperatief-plan van Lenin betekent, dat de boeren van de verkoops- en inkoopscöperatie overgaan tot de productie-coöperatie, tot de kolchoze-coöperatie.

In overeenstemming met deze Leninistische stelling zijn in ons land de eerste collectieve boerderijen opgericht op basis van de vrijwillige toestemming van de werkende boeren. Zij zijn tot stand gekomen in een sfeer van een machtig revolutionair elan. Dit vormt een overwinning van de Partij op het land. De taak van de Partij is om deze bedrijven te consolideren, hun organisatie te versterken en hun praktische werkzaamheid op gang te brengen.

Maar wij vergeten niet, dat de dominerende trek in onze landbouw thans is het individuele eigendom. Door het verbod van grondaankoop, door een klassepolitiek op belastinggebied voor wat betreft de inzamelingen en de credieten, steunt de Regering de arbeidende boerenbevolking en beperkt zij de uitbreiding van de klasse der Koelakken. Bij de inzamelingsactie heeft de massa van de arbeidende boerenbevolking gehoor gegeven aan de oproep van de Partij en de Regering. De vijandiggezinde Koelakkelementen worden meedogenloos ontmaskerd en met kracht aangegrepen door de toepassing der wetten van de Roemeense Volksrepubliek.

Het Staatsapparaat wordt iedere dag sterker. De Voorlopige Comité's van de Volksraden - de politieke basis van het regiem der volksdemocratie - vormen een machtige hefboom om ook de grootste massa's in beweging te brengen in de strijd voor het so-

cialisme, om mensen uit het volk tot staatsambten te verheffen, om het werkende volk te hergroeperen om de macht van de Staat van het proletariaat en van de arbeidende boerenbevolking. Het regiem der volksdemocratie verkrijgt aldus een duurzame basis in de massa.

In het stadium van de toespitsing van de klassestrijd, op het ogenblik waarin de woede van de klassevijand toeneemt naar mate de arbeiders zegevierend voortschrijden naar het socialisme in ons land en in de gehele wereld, overstelpt en demoraliseert de kracht van het regiem der volksdemocratie de vijanden. De Partij als leidende kracht, de vakverenigingen met hun geweldige arbeidersmassa, de in de strijd geharde bouwers van het socialisme, de Unie der Arbeidersjeugd met haar honderdduizenden krachtige jongelieden die besloten zijn onze revolutionnaire veroveringen te verdedigen, de coöperaties met de millioenen boeren, verenigd in de strijd voor een beter leven, de Volksraden (Voorlopige Comité's) met hun organisaties die met de massa's zijn verbonden door ontelbare draden, dat alles vormt de toepassing van het Stalin-systeem van de dictatuur van het proletariaat, die op onhoudbare wijze Roemenië naar het socialisme leidt, gereed om krachtdadig ieder verzet tegen onze voortgang te verstikken.

De manier waarop het werkende volk van ons land in zijn geheel strijdt en werkt om het grote nationale feest - de 23e Augustus - te eren is veelbetekenend in dit opzicht. In hun strijd om de ramingen van het Plan te overtreffen, tonen de arbeiders door daden hun vurige vaderlandsliefde. Gehoorgevend aan de oproep van drie leidende ondernemingen, heeft de grote massa der arbeiders zich aan wedijver gewijd. Talrijke arbeiders, ploegen en secties, die in de eerste rijen staan, hebben meer gepresteerd dan was voorzien in hun plan voor 1949 en werken voor rekening van het jaar 1950. Bijzonder veelbetekenend is de socialistische wedijver die begonnen is in de grootste metaalbedrijven, onder de leuze: "Laten wij onze fabriek in bedrijf houden zonder leningen". Op de grote fabrieken Resita en Hunedoara hebben de werklieden, technici en beampten zelfs hun beloften om verder te gaan dan het Plan overschreden. Gebruikmakend van de ervaring van de Sovjetarbeiders in de strijd voor de leiding der ondernemingen door hun eigen middelen, hebben onze arbeiders enorme interne reserves ontdekt en gemobiliseerd voor de verwerkelijking van het Plan. Dit weerspiegelt de verruiming van de horizon en de verheffing van het politieke peil van onze arbeidersklasse, de toeneming van het socialistische bewustzijn binnen haar.

In de scholen evenals op de Sport- en atletiek-terreinen valt een geestdrift als nooit tevoren waar te nemen. Het aantal scholen en het aantal leerlingen en studenten zijn toegenomen. De invoering van de studie van het marxisme-leninisme op onze faculteiten en instituten en van de Russische taal in de scholen van alle graden heeft het peil van het onderwijs verhoogd. Er verheft zich een jonge generatie, krachtig, vol geestelijke en lichamelijke gezondheid, een generatie van bouwers van het socialisme.

Voor het werkende volk van de Roemeense Volksrepubliek vormt de campagne ter ere van de 23e Augustus een vastberaden antwoord voor de Anglo-Amerikaanse oorlogsophiters. De werkers zijn bewust van het feit, dat heden ten dage het in de eerste plaats

hun taak is om te strijden om de verdediging van de vrede. De verhoging van de strijdbaarheid der massa's in de vaderlandslievende strijd tegen het Anglo-Amerikaanse imperialisme en zijn oorlogsplannen weerspiegelt zich duidelijk in de groter wordende rol van de Roemeense Volksrepubliek als actieve factor in de strijd voor de vrede van het democratisch-socialistisch front, dat door de Sovjet-Unie geleid wordt. Het werkende volk van de Roemeense Volksrepubliek volgt met sympathie de heldenstrijd van de arbeidersklasse in de imperialistische landen en van de koloniale volkeren, met wie zij solidair zijn. Zij halen nog nauwer de banden van vriendschap en verbondenheid aan met de Sovjet Unie, de belangrijkste pijler van de wereldvrede. Zij koesteren een diepe liefde en een gevoel van grenzeloze dankbaarheid jegens de grote Stalin, wiens waarlijk vaderlijke zorg voor de grote en zelfs voor de kleinere moeilijkheden waarvoor ons land gesteld is, voor ons een bron vormt van kracht en moed.

NIEUWS UIT ROEMENIË

Bijlagen

Bulletin van de Legatie der Roemeense Volksrepubliek

BEZUIDENHOUTSEWEG 9 - 's-GRAVENHAGE - TELEFOON 77.12.08

No.1

23 Augustus 1949

23 Augustus 1949

Vijf jaren zijn verstreken sinds de 23e Augustus, toen de fascistische dictatuur van Antonescu weggevaagd werd, toen het land door het Sovjetleger bevrijd werd. Nu, vijf jaar na de bevrijding, legt Roemenië, dat vroeger een van de achterlijkste landen van Europa was, de grondslagen van een socialistische maatschappij en neemt een plaats in tussen de meest actieve landen in het kamp van de vrede en de democratie.

De strijd tegen de dictatuur van Antonescu werd geleid door de Communistische Partij die de bevrijding van 23 Augustus heeft georganiseerd. Onder haar leiding heeft het Roemeense volk het fascistisch regiem omvergeworpen, heeft het zich aangesloten bij de Sovjetlegers en heeft het bijgedragen tot de overwinning op Hitler-Duitsland.

Roemenië's bevrijding door het Sovjetleger heeft de verovering van de onafhankelijkheid en vrijheid van de natie mogelijk gemaakt en heeft de weg geopend tot de volksdemocratie en het socialisme.

Dank zij de Sovjetunie heeft Roemenië zich kunnen bevrijden van de greep der imperialisten en was het in staat een nieuw leven te bouwen, gebaseerd op de wensen van het soevereine volk.

De arbeidersklasse en de werkenden die vroeger onderdrukt en uitgebuit werden, vormen heden ten dage de leidinggevende kracht van het volksdemocratische regiem. Zij bouwen nu, in samenwerking met de werkende boeren en met de niet proletarische werkenden lagen van de bevolking aan hun eigen toekomst. De landbouwhervorming, de gelijkberechtiging van de vrouwen en van de verschillende nationaliteiten, de nationalisatie van de belangrijkste productiemiddelen, de planvorming voor de nationale economie en de een paar dagen geleden gestichte eerste collectieve landbouwbedrijven zijn enkele van de grote verwezenlijkingen op politiek, economisch en sociaal gebied.

De ontwikkeling van de zware industrie, van de coöperaties en van de nieuwe mentaliteit van de Roemeense boeren, die het scheppen van de eerste collectieve landbouwbedrijven mogelijk hebben gemaakt, bewijzen, dat de opbouw van het socialisme ook op het land een levensvatbare werkelijkheid wordt.

De planvorming voor de nationale economie is van overwegend belang voor de opbouw van het socialisme. De in de verwezenlijking van het Staatsplan gedurende het eerste halfjaar van 1949 bereikte successen in de hele industrie, in de landbouw, in de bosbouw, op transportgebied etc. doen de deuren wijd open voor een vijfjarenplan en geven het volk het vertrouwen in zijn eigen krachten.

De socialistische wedijver is een massaverschijnsel geworden. Tegenwoordig heeft deze wedijver een nieuw stadium bereikt, zowel wat betreft de denkbeelden die eraan ten grondslag liggen als wat betreft de bereikte resultaten.

De socialistische wedijver en het enthousiasme van de arbeiders zijn uitdrukking van het revolutionaire bewustzijn en de doelbewuste vaderlandsliefde van de werkers met hand en hoofd, van stad en land.

Het Roemeense volk gaat het zesde jaar na zijn bevrijding in met het bewustzijn, dat het door het opbouwen van het socialisme bijdraagt tot de versterking van de vrede en van de democratie in de wereld.

DE SOCIALISTISCHE WEDIJVER

Vele fabrieken en ondernemingen hebben de belofte gedaan, het productieplan voor de maand September ter ere van de 23e Augustus vóór die datum uit te voeren. Er zijn zelfs vele fabrieken en ondernemingen wier arbeiders voor rekening van het jaar 1950 werken.

De mijnwerkers van Schela-Gorj bijv. hebben op zich genomen het programma voor 1949 vóór 23 Augustus uit te voeren en daarna de productie met 100 t. kolen per dag te vergroten.

Op de buizenfabriek "De Republiek" werken Serbanescu Nicolae en Ionescu State nu al voor de rekening van het jaar 1950. De wedstrijden die aangegaan zijn door de arbeiders van de fabrieken "Resita" tonen aan, dat deze wedstrijden in een nieuw stadium gekomen zijn. Hier tonen de arbeiders belangstelling niet alleen voor het productie-programma, maar ook voor het financieringsprogramma.

De socialistische wedstrijden van de fabrieken "Resita" zijn bijzonder belangrijk, omdat zij de weg hebben gebaad voor de beweging van de socialistische wedijver in zekere sectoren, waar men nog geen organisatiemethoden had gevonden, die het organiseren van wedstrijden mogelijk maakten, bijv. in de diensten van administratie, van financiën, van bevoorrading en van transport.

In navolging van de arbeiders van Resita komen er iedere dag nieuwe ploegen naar voren die voor rekening van de volgende maanden werken.

Op 23 Augustus zullen de arbeiders van de fabriek "Ilie Pintilie" alle bestellingen voor de Staatsmetaalbedrijven, de mijnwerkers van de kolenstreek Doicesti het productieprogramma voor September uitgevoerd hebben enz.

Alle arbeiders willen de nationale feestdag van 23 Augustus vieren met nieuwe successen bij de uitvoering van het Staatsplan.

DE OPBOUW VAN HET SOCIALISME OP HET DORP

Het nieuws over de schepping van de eerste vijftien collectieve landbouwbedrijven verspreide zich over de dorpen van

de Roemeense Volksrepubliek als een lopend vuurtje.

Sinds de regering Groza aan 't bewind is gekomen en sinds de landbouwhervorming tot stand gekomen is, dat is in vier jaar tijd, heeft elk dorp en iedere boer een volledig historisch tijdperk doorlopen.

Volgens de gegevens van de volkstelling van 1940 bezaten 12.200 grootgrondbezitters, die meer dan 100 ha hadden, 41,5% van alle landbouwgrond van het land, d.i. twee keer meer dan de 2.460.000 boeren, wier bezit de 5 ha niet bereikte. De uitrusting, waarover de kleine boerderijen beschikten waren absoluut onvoldoende, ze was oud en versleten, ploegen met scharen van hout waren nog in gebruik. De toestand op veeteeltgebied was niet beter. Op de platelandsdorpen hadden 43% van de bedrijven geen trekdieren. Wat de levensomstandigheden van de boeren betreft, kan men zich in het buitenland moeilijk voorstellen, dat niet meer dan 8% der artsen in de dorpen gevestigd waren.

Op grond van de landbouwhervorming heeft men in 1945 meer dan één miljoen hectaren verdeeld tussen de arme en middelgrote boeren; deze ontvingen daarbij de nodige bedrijfsuitrusting. De hele regeringspolitiek was gebaseerd op de intensieve steun van de grote massa der boeren.

De versterking van het bondgenootschap tussen de arbeidersklasse en de boeren was en blijft het belangrijkste vraagstuk waarvan de socialistische verandering van de landbouw afhangt.

De nationalisatie van de kapitalistische ondernemingen en de overgang tot de planmatige ontwikkeling van de industrie en van het gehele economische leven was de belangrijkste voorwaarde voor de socialistische verandering van stad en land. De ontwikkeling van de zware industrie heeft de schepping van 80 machine- en tractorstations mogelijk gemaakt, die meer dan 4.000 landbouwmachines, een paar duizend ploegen, tractoren enz. bezitten.

Tegenwoordig huren ongeveer 60.000 boeren, samengebundeld in werkgemeenschappen, gemeenschappelijk landbouwmachines van de machine- en tractorencentra; ze zijn al gewend geraakt om de grond mechanisch te bewerken. Het bestaan van deze centra opent de weg voor het oprichten van werkelijk collectieve bedrijven. De coöperatieve beweging is in volle vlucht. Ze telt meer dan 5 miljoen leden en niet minder dan 5.969 bevoorradingscoöperaties.

De arme en middelgrote boeren ontvingen een hele serie voordelen en faciliteiten. De Staat heeft de oude schulden van de kleine boeren kwijtgescholden en de belastingen worden nu volgens een progressieve schaal geheven: de zeer kleine grondbezitters betalen helemaal geen belastingen. De graaninzamelingen ten behoeve van de Staat vinden ook plaats met inachtneming van een klassenstelsel.

Het geheel van de regeringspolitiek beoogt de liquidatie van de kapitalistische uitbuiting op het dorp en de verdediging van de belangen van het landbouwproletariaat, van de arme en middelgrote boeren. De schepping van de eerste collectieve boerenbedrijven is het gevolg van de vooruitgang op de weg van de opbouw van het socialisme, van de vooruitgang in de mechanisatie van de landbouw, in de bevoorrading van de dorpen met industriële produc-

ten en in de revolutionaire verandering in de mentaliteit van de boeren. De schepping van collectieve landbouwbedrijven is beperkt door de Regering en door de Roemeense Arbeiderspartij die deze stichtingen slechts op die plaatsen toestaan, waar de materiële voorwaarden goed zijn en waar de boeren in hun geheel overtuigd zijn van de voordelen van de collectivisatie.

De hulp die de nieuwe collectieve bedrijven van de Staat gekregen hebben in de vorm van wijngaarden, bossen, landbouw-gereedschappen en de vrijstelling van belastingen voor de volgende twee jaren, vergemakkelijkt hun organisatie en hun ontwikkeling. De grote steun ontvangen van de Sovjet Unie zoals de grote ervaring die dat land gekregen heeft met betrekking tot de socialistische verandering van de landbouw zijn de giften van de Sovjetvolkeren aan de arbeidersklasse en aan de werkende boeren uit de volksdemocratiën.

Het bezoek, dat de delegatie van 150 Roemeense boeren vorige maand gebracht heeft aan de Sovjet-Unie, waar zij de grote vorderingen van de Sovjet-landbouw heeft kunnen aanschouwen, is een waardevolle ervaring voor de Roemeense boeren in het stadium van het opbouwen van de eerste collectieve landbouwbedrijven.

De schepping van de eerste collectieve landbouwbedrijven vormt een historisch moment. De blikken van alle werkende boeren van het land zijn gericht op de vijftien collectieve boerderijen die zo juist gesticht werden. Ze zullen de rol spelen van model-boerderijen die de arme en middelgrote boeren zullen bewijzen hoe een collectief bedrijf de armoede en de ellende kan overwinnen.

DE ONTWIKKELING VAN HET VOLKSTOERISME

Het toerisme wordt meer en meer een zaak van het volk in de Roemeense Volksrepubliek. Er is geen sprake van, dat men het huidige volkstoerisme kan vergelijken met dat onder het oude regiem, omdat zoiets toen niet bestond. Het is voldoende om de cijfers van dit jaar (280.000 deelnemers tot het einde van Juli) te vergelijken met die van het vorige jaar, die een elfde van dit getal beliepen, om een beeld te hebben van het volkstoerisme sinds de vestiging van de Volksrepubliek. Van belang is op te merken, dat van de 280.000 gesalarieerde werkkrachten die dit jaar de mooie plaatsen van Roemenië bezocht hebben, meer dan 60% tot de arbeidersklasse behoren. Het Algemene Roemeense Vakverbond organiseert deze excursies. Zij ondervindt bij haar streven alle medewerking van de Staatsorganen, zowel voor de inrichting van verblijfplaatsen aan zee als in het gebergte, groot genoeg om de wassende stroom van bezoekers te ontvangen, als voor het verkrijgen van belangrijke tariefsverlagingen van de Spoorwegen en van andere transportmaatschappijen te land en te water.

NIEUWE ARBEIDERSWONINGEN

Naar aanleiding van het voorstel van de Roemeense Arbeiderspartij heeft de Minister van Industrie besloten tot bouw van een arbeiderswoonwijk in de nabijheid van het metaalbedrijf "Rode Vlag" in een voorstad van Brasov (Zevenburgen). Het bouwen van de woningen zal de volgende maand beginnen. Zij zullen bestaan uit

appartementen die twee tot drie hoofdvertrekken zullen omvatten, welke zijn voorzien van het modernste comfort. In de volgende lente zal worden begonnen met de bouw van scholen, bewaarplaatsen voor kinderen en babies, een schouwburg, een bioscoop, een markt, enz.

De opleidingsschool voor vakarbeiders, die in aanbouw is, zal op 1 November a.s. voltooid zijn. Deze school zal dienst kunnen doen voor de opleiding van ongeveer 1200 leerlingen, die er hun kost en inwoning zullen ontvangen.

DE VACANTIE VAN DE KINDEREN

64.000 arbeiderskinderen zijn deze zomer gezonden naar vacantiëkolonies die hiertoe aan zee en in de bergen in het leven waren geroepen door de zorgen van de "Commissie voor bescherming van moeder en kind".

Dit cijfer is meer dan het dubbele van het aantal kinderen, dat het vorig jaar naar vacantiëkolonies gezonden werd.

TEGEN DE ONDERDRUKKING IN ARGENTINIË EN BRAZILIË

Het Permanent Comité voor de Verdediging van de Vrede van de Roemeense Volksrepubliek heeft op 9 Augustus zitting gehouden te Boekarest. Het nam kennis van de vijandelijke houding van de Argentijnse en Braziliaanse autoriteiten met betrekking tot de strijders voor de vrede van deze beide landen. Het Comité zond telegrammen aan de comité's van de strijders voor de vrede van Argentinië en Brazilië, waarin uitdrukking werd gegeven aan de solidariteit van het Roemeense volk en de overtuiging dat geen enkele daad van onderdrukking de stem van de strijders voor de vrede zal kunnen verstikken. Het Comité heeft evenzeer een telegram gezonden aan de Argentijnse Regering, waarin geprotesteerd wordt tegen het verbod van het congres van de strijders voor de vrede in Argentinië. Eveneens werd een protesttelegram gezonden aan de Braziliaanse autoriteiten wegens hun daden van agressie tijdens een bijeenkomst voor de vrede die het leven van een jonge manifestant hebben gekost.

DE ROEMEENSE REGERING VERZOCHT DE TERUGROEPING VAN DE HEER R. SARRELL, SECRETARIS VAN HET BRITSE GEZANT- SCHAP TE BOEKAREST

De Gezant van de Roemeense Volksrepubliek te Londen heeft aan de Britse Regering een nota overhandigd, waarin wordt verzocht om de terugroeping van de Heer Roderick Sarrell, Secretaris van het Britse Gezantschap te Boekarest en Chargé d'Affaires a.i., wegens handelingen in strijd met de wetten van de Roemeense Volksrepubliek en met de diplomatieke gebruiken. De Heer Sarrell was betrokken bij een zaak, die buiten enig verband stond met de vervulling van zijn diplomatieke functies. Bij de ondervraging van een bende smokkelaars, die frauduleuse grensoverschrijdingen organiseerden, verklaarde een der gearresteerde personen, tot grote verrassing van de volksmilitie van Boekarest, dat hij op de Britse Legatie woonde en dat hij daar de functie van secretaris uitoefende. Het was de Heer R. Sarrell, die in vrijheid werd gesteld na overleg met het Mi-

nisterie van Buitenlandse Zaken. Een onderzoek heeft uitgemaakt, dat de Heer Sarrell de organisator was van een poging tot frauduleuse grensoverschrijding in de richting van Wenen van acht der gearresteerde personen, die allen dit feit hebben bevestigd. Nader werd vastgesteld, dat deze personen waardevolle voorwerpen zoals juwelen, schilderijen, tapijten enz. hadden ondergebracht bij het Britse Gezantschap te Boekarest.

De Roemeense Regering, van oordeel, dat de houding van de Heer Roderick Sarrell onduldbaar is, verzocht zijn onmiddellijke terugroeping.

CULTUREEL NIEUWS

Enige cijfers betreffende de vooruitgang van het onderwijs.

Hieronder geven wij enkele van de resultaten en voorde-
ringen, verwezenlijkt door de Roemeense scholen in de loop van het
jaar, volgende op de hervorming van het onderwijs.

Het aantal kleuterscholen nam toe tot 3.267 (in 1947/
1948: 1.878). 15.237 lagere scholen waren werkzaam (in 1948:14.569).
De middelbare scholen namen toe van 576 tot 738. Het aantal gespe-
cialiseerde hoge scholen nam toe van 56 tot 129, hetgeen betekent,
dat hun aantal is verdubbeld. In 2.800 scholen zijn de verschillen-
de moedertalen van de niet-Roemeense nationaliteiten voertaal ge-
weest. 1.989.350 schoolboeken zijn voor de leerlingen van deze scho-
len gedrukt.

Het aantal leerlingen nam toe van 1.380.000 tot meer
dan 2122.000. Om het analphabetisme onder volwassenen tegen te gaan,
waren 14.163 bijzondere scholen werkzaam, die 501.005 leerlingen
hadden.

Het onderwijs is genationaliseerd en de school is een
goed van het gehele volk geworden. De Minister van Onderwijs heeft
kosteloos schoolboeken aan arme leerlingen doen uitreiken. Een
groot aantal beurzen is toegekend. In de 880 in bedrijf zijnde can-
tines zijn warme maaltijden verstrekt aan 85.000 leerlingen en stu-
denten.

De grote krachtsinspanningen, die de Regering en de
Roemeense Arbeiderspartij zich getroost hebben ter bestrijding van
het analphabetisme en ter verheffing van het culturele peil van de
arbeidende massa's van stad en land werden ondersteund door deze
bevolkingsgroepen zelf. Deze droegen bij tot de bouw van nieuwe scho-
len en tot de inrichting van oude scholen door hun vrijwillige ar-
beid.

- - - -

gebruikt door
Peter de Leest
Prinsensloot
Den Haag
in de boek van
postkantoor

AGENCIAS A. B. ...
de TONAS DE JOS

Bjlgj 56

La Roumanie Nouvelle

BUREAUX
REDACTION: Bucarest, 5-7 str. Biserica Amzei Tél. 3.68.15
ADMINISTRATION: 27, strada Brezoianu Tél. 4.66.76

2e année — No. 27

Paraît deux fois par mois

20 août 1949 — Prix | En Roumanie 10 lei
| A l'étranger 20 francs

23 août, jour de la libération nationale de la Roumanie

Rn Le 23 août, le peuple roumain fête le 5ème anniversaire de la libération de la Roumanie de sous le joug des impérialistes fascistes allemands, par la glorieuse Armée Soviétique.

Nombreuses et profondes sont les transformations révolutionnaires qui ont marqué de leur sceau ces cinq années de la vie du peuple roumain.

D'un pays qui pouvait être compté parmi les plus arriérés d'Europe, la Roumanie s'est transformée en un pays de démocratie populaire, s'engageant d'un pas décidé dans la voie du socialisme. Cette lutte a été menée par le peuple roumain aux côtés de la classe ouvrière, guidée par son Parti marxiste-léniniste, dirigeant éprouvé, dans l'illégalité, de la lutte antifasciste; réalisateur courageux de l'histoire.

Août 1944. Entrée de l'Armée Soviétique. Proj. de fresque au Statu Constantinien

Rebours
Recht 2

reçu

Don Haag

Bylagen 2

Tubantse

Alliance Française, Comité Local
Frans Halsstraat 9
UTRECHT

La Roumanie Nouvelle

BUREAUX
REDACTION: Bucarest, 5-7 str. Biserica Amzei Tél. 3.68.15
ADMINISTRATION: 27, strada Brezoianu Tél. 4.66.76

2e année — No. 25

Paraît deux fois par mois

15 JUILLET 1949 — Prix 20 francs

L'HOMMAGE DU PEUPLE ROUMAIN A LA MEMOIRE DE GUEORGUI MIKHAILOVITCH DIMITROV

C'est avec une profonde douleur que le peuple travailleur de Roumanie a appris la mort de Guéorgui Mikhallovitch Dimitrov, secrétaire général du Parti Communiste bulgare et président du Conseil des ministres du pays voisin et ami, la République Populaire de Bulgarie.

A l'annonce de cette triste nouvelle, M. Gh. Gheorghiu-Dej, au nom du Comité Central du Parti Ouvrier Roumain, a adressé un télégramme de condoléances au Comité Central du Parti Communiste Bulgare.

Le Comité Central du Parti Ouvrier Roumain, — est-il dit dans ce télégramme — est profondément affligé par la mort du camarade Guéorgui Dimitrov, président du Conseil des ministres de la République Populaire de Bulgarie et secrétaire général du Parti Communiste Bulgare.

Le Parti Ouvrier Roumain, les travailleurs manuels et intellectuels de la République Populaire Roumaine, aux côtés des travailleurs du monde entier, prennent part à la grande douleur du peuple travailleur de la République Populaire de Bulgarie. Le deuil du peuple bulgare pour la mort de son fils bien-aimé est également le deuil du peuple roumain et de toute l'humanité progressiste.

L'image de Guéorgui Dimitrov, (1882-1949)

Gheorghe Apostol, au nom du Comité Exécutif de la C.G.T. de Roumanie; par le prof. Trajan Savulesco, au nom de l'Académie de la R.P.R.; par le Comité de l'organisation de Bucarest du Parti Ouvrier Roumain; par M. Gheorghe Floresco, au nom du Comité Central de l'Union de la Jeunesse Travailleur; par Mme Constantza Craiciu, au nom de l'Union des Femmes Démocrates de Roumanie; par le Conseil Général de Direction de l'A.R.L.U.S., etc.

Par des meetings, dans les entreprises et institutions de la Capitale et de tout le pays, des dizaines de milliers d'ouvriers et de fonctionnaires ont exprimé leur solidarité avec le peuple bulgare pour l'irréparable perte qu'il vient de subir.

Au cours de l'un de ces meetings, M. Vasile Luca, secrétaire du Comité Central du Parti Ouvrier Roumain, a évoqué la vie de Dimitrov, lutteur infatigable pour la cause du prolétariat, pour la cause du communisme et de la paix.

Discours de M. Vasile Luca

„Il n'y a pas de coin sur la terre

Bulgare, ayant à sa tête son Comité Central.

L'oeuvre commencée par Guéorgui Dimitrov se trouve en mains sûres, dans les mains du prolétariat, du peuple travailleur et du Parti Communiste Bulgare, éduqué par Dimitrov dans l'esprit de l'internationalisme prolétarien, dans l'esprit du marxisme-léninisme.

Sous l'étendard de Marx-Engels-Lénine-Staline, le peuple bulgare, la classe ouvrière bulgare, ayant à sa tête le Parti Communiste, conduira la cause du socialisme à la victoire dans la République Populaire de Bulgarie", a conclu M. Vasile Luca.

La séance solennelle de la Grande Assemblée Nationale

La Grande Assemblée Nationale de la R.P.R. a tenu une séance de deuil consacrée à la mémoire de Guéorgui Mikhallovitch Dimitrov.

Au cours de cette séance, a pris la parole M. Gh. Vasilki, membre du Bureau Politique du Comité Central du Parti Ouvrier Roumain, ministre des Mines et du Pétrole, qui a évoqué la vie et la lutte de Guéorgui Dimitrov, consacrée à la grande

12 Iunie 1948

1889

Confidential

Doamnă MINISTRU,

Dela 15 Noembrie 1947, dată când am preliat conducerea acestei legațiuni, până astăzi la Iunie 1948, am avut de întâmpinat o serie de dificultăți, cărora nu am putut face față decât parțial și asupra cărora îmi permît să insist, deoarece rezolvarea lor este strâns legată de felul cum în viitor se va rezolva și problema completării personalului ajutător penlângă această Legăție.

În prezent, munca mea este ușurată prin venirea tovarășei Boeriu, care mi-a făcut o bună impresie, dă dovadă de multă bunăvoință și cunoștințele ce posedă vor fi de mare folos pentru citirea publicațiilor și bunetinelor cari apar în Olanda în limba engleză.

Din nenorocire prin plecarea D-lui Pragano, dacă această Legăție nu va fi completată cu personal administrativ, chestiunile consulare și de contabilitate riscă să absoarbă prea mult timp util pînă la urmă viața politică și informativă.

1/ Necunoașterea limbii olandeze a fost și continuă să fie o piedică foarte serioasă pentru informarea mea personală asupra problemelor politice și economice din Olanda. Neputînd citi personal presa în fiecare zi, am angajat o persoană, care pentru motive de siguranță politică nu lucra în interiorul Legăției și care îmi transmitea în fiecare zi un raport de presă în limba franceză.

. / .

Domniei-Sale

Doamnei ANA PAUKER, Ministrul Afacerilor Externe .

Nu am siguranța însă că aceste rapoarte oglindesc cu fidelitate situațiile importante care se pot ivi de la zi la zi. Totuși, pentru a-mi asigura independența în acest domeniu, m'am hotărât să învăț limba olandeză și în acest scop am și început să iau lecții; cunoștințele ce posed în limba germană, cu care limba olandeză este foarte frudită, îmi vor permite în scurt timp să abordez singur citirea publicațiilor olandeze.

2/ Contactele cu presa olandeză, atât de importante pentru afirmarea noastră în Olanda, sunt îngreuiate pentru următoarele motive:

a/ Toate ziarele mari apar la Amsterdam iar acest oraș se găsește la o distanță de o oră cu trenul (dus și întors și șederea în oraș răpesc o jumătate de zi). Neavând până la venirea secretarului de legație pe nimeni care să mă înlocuiască în timpul lipsei mele, am fost obligat să renunț la anumite vizite în acest oraș pe care le-ași putea folosi pentru dezvoltarea propagandei noastre în aceste cercuri ale presei.

b/ Lipsa de fonduri până în ultimele săptămâni - cele trimise acoperind strictul necesar pentru funcționarea normală a Legației - a întârziat apariția unui buletin asemănător celor care apar la Londra și Paris. Sunt de părere că un astfel de buletin ar fi bine primit și ar fi foarte folositor dacă accentul este pus pe realizările economice din România, deoarece cercurile oficiale olandeze se interesează din ce în ce mai mult de economia țărilor din Estul Europei. Primesc regulat din țară presa și publicații românești suficiente pentru a întocmi în bune condițiuni o astfel de publicație.

3/ Am observat că în ultimul timp organele economice românești manifestează oarecare interes pentru reluarea relațiilor economice cu Olanda. Exemplu: semnarea unui ranjament în Februarie trecut cu guvernul olandez, însumând un total de 42500.000 dolari; vize de intrare în țară acordate la diferiți comercianți olandezi care vor să călătorească în România; oferte adresate sucursalei Creditului Minier de la Rotterdam pentru plasarea petrolului românesc.

Din partea Olandezilor, am observat deasemeni un mare interes pentru reluarea acestor relații economice, care se încadrează în planul general de a intensifica legăturile și schimburile economice cu țările din Est. Exemplu: semnarea a diferite acorduri economice cu Jugoslavia, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia; actualmente se găsește la Moscova o delegație olandeză, care tratează în același sens.

În plus, părerea atașatului comercial actual român pentru țările Benelux-ului, Dl. Bodnar, este că Olanda este menită să joace în viitor în ceea ce privește schimburile economice cu România - un rol mai mare decât oricare altă țară din Benelux, chiar din Occident.

Afirmația este, poate, exagerată dar conține o parte de adevăr, dacă ținem cont încăodată de interesul manifestat de Olanda pentru Estul European.

Din nenorocire, activitatea și dezvoltarea acestor legături - care s'ar putea dovedi folositoare pentru economia românească - sunt întârziate din următoarele considerente:

- a. Totalitatea chestiunilor în legătură cu exportul produselor petrolifere românești în Olanda, sunt concentrate în mâinile unui om care nu pare a fi un prieten și care nu dă nici o dovadă de bunăvoință pentru a întreprinde ceva pozitiv pentru binele țării. Este vorba de Dl. Popovici, delegatul Creditului Minier la Rotterdam. Din discuțiile avute împreună, reiese că este mai degrabă avocatul intereselor olandeze decât a celor românești. Se prevalează de încrederea ce preținde a fi câștigat pe lângă Dl. Lasershon; se complăce în situații pur negative sau se mărginește la critici rău voitoare la adresa autorităților noastre, care, după el, sunt sau incompetente sau prost informate asupra prețurilor, calității produselor petrolifere căutate în Occident, etc.

Pe de altă parte, se pare că Dl. Lasershon s'a deplasat de mai multe ori la Paris pentru a discuta și a se informa asupra problemelor petrolifere și a lua contact cu diferite sucursale ale Creditului Minier din Occident. Prezența Domniei sale în Olanda i-ar fi permis, fără îndoială, să pună la punct chestiunile actuale

de aici și să se informeze la fața locului asupra stării de spirit de care este animat Dl. Popovici.

În concluzie, dacă în locul D-lui Popovici, care ocupă la Rotterdam un post atât de important, s'ar găsi o persoană devotată intereselor țării, Legațiunea și Consilierul economic ar avea astfel în plus un prețios colaborator, extrem de util pentru a contacta largile cercuri economice din Olanda. Fără îndoială, și câștigul politic ar fi însemnat.

- b. Pe lângă Legațiunile tuturor țărilor din Est, funcționează, în afară de personalul diplomatic, consular, de presă și consilieri economici, care informează guvernelor țărilor respective despre posibilitățile economice din Olanda, preparând astfel terenul pentru acorduri, tranzacții etc. Mai mult-sediul acestor oficii este la Amsterdam (capitala țării și primul oraș comercial din Olanda) și nu la Haga, oraș de reședință și diplomatic. În ce privește România, atașatul comercial în persoana D-lui Bodnar, nou venit, rezidează la Bruxelles și nu și-a făcut decât două scurte apariții la Haga. În aceste scurte intervaluri de timp, nu și-a putut creea decât legături foarte slabe și nu cred că informațiile de care dispune sunt suficiente pentru tratarea problemelor concrete care se vor ivi poate în foarte scurt timp. Dacă, așa cum am aflat de la Dl. Bodnar și de la prietenii noștri de la Legația din Bruxelles, Guvernul ro-

eu intenționează să trimeată o delegație economică în țările Benelux-ului, aș dori să fiu informat câteva zile înaintea pentru a pregăti terenul și a strânge informațiile în legătură cu scopul imediat urmărit de această delegație.

xx

Cu ocazia prezentării scrisorilor de acreditare, misiunea mea în Olanda este mult ușurată, deoarece îmi asigură un acces mai direct și mai ușor cu autoritățile olandeze. Pot face astfel vizite utile, de ex: judecătorilor Curții Internaționale de Justiție, fără riscul ca aceste vizite să nu-mi fie întoarse, situație delicată pentru prestigiul țării ce reprezintă. Pot, de asemenea, precăda la anumite vizite la miniștrii din Guvernul olandez-protocolul Externelor ușurând aceste contacte.

Pentru săptămâna viitoare am obținut astfel următoarele audiențe:

Luni 14 Iunie -- Ministrul Finanțelor

Mărgi 15 Iunie - Ministrul Economiei Naționale

Vineri 18 Iun. - Ministrul Agriculturii

Mărgi 22 Iunie - Ministrul Instrucțiunii Publice

Chiar 12 Iunie am făcut o vizită Ministrului Afacerilor Sociale (Muncă și Higienă publică) și fiind introdus de el pe lângă diverse servicii am obținut material informativ interesant înaintat de pe acum Ministerului.

Tin să subliniez că aceste audiențe mi-au fost obținute telefonic în prezența mea de Secretarul General al Ministerului de Externe olandez, care în toate împrejurările se arată curtenitor și servilabil. Este un om profund reacționar; a fost ambasador în anul trecut în U.R.S.S. și se pare că nu a lăsat o prea bună impresie acolo. Totuși pot afirma că raporturile personale cu el cât și cu toate persoanele oficiale cu care mă găsesc în contact la Ministerul de Externe, sunt bune.

A făcut o foarte bună impresie la Minister acordarea în ultimul timp a vizelor de intrare în țară pentru comercianți, cetățeni olandezi, care merg în România pentru afaceri.

1889

Voi folosi pe viitor ușurințele de a pătrunde în Minister
pentru a obține materialul informativ necesar pentru documentare
Ministerului nostru.

Primiți, vă rog, Doamnă Ministru asigurarea considerațiilor
mele cele mai înalte,

MINISTRU,

M. Neculce

Doamnei Sale

Doamnei Ministru Ana Pauker

Ministerul Afacerilor Externe

I

In de besizing deser legatie heb ik vermeld dat ik op 14 Junij 1948, ben ik op een menigke maatschappien geschikt die ik slechts gedeeltelyk heb hoord, heb kunnen bescien en waarschynlyk ik mij versoorde mij heb De H. Meulen, omreden de oplossing (doarvorn) moeter verbondien is met de mijne maerop ind de boekomst het vraagstuk der Complicering van het helpersonnel bij dese legatie dieht te worden opgelost. Op het ogenblik word mijn werk vergemakkelijkt door de komst van kameradsche Boerin, die een goede indruk op mij heeft gemaekt. Hij geeft blyk van veel goede wil en de kennis die hij besit. Hoel van groot nut zijn voor het leren van publicaties en berichten, welke in Nederland in de Engelse taal verschijnen. Ongelukkigermijne hullen door het verrek van dhr. Pragens, indien dese legatie niet aangevuld word met adm. personel, de consulaire vraagstukken en de boekhouding te veel kostbare tijd gaom ontbreken aan mijn politieke en informatiene activiteit.

1) De onbekendheid met de Nederlandse taal is en blyft een ernstig beletsel voor mijn persoonlijke informatiene ombrent de politieke en economische vraagstukken in Nederland. Niet in staat zijnde zelf de bladen iedere dag te leren heb ik niemand geengageerd, die om redenen van politieke zichtigheid niet binnen de legatie werkt, doch mij dagelyk een persrapport in het Frans soervalt. Ik heb echter niet de zekerheid dat dese rapporten een getrouwe weerspiegeling der belangrykste gebeurtenissen zijn die zich van dag tot dag voordoen. Ten einde op dit terrein onafhankelijckheid te verkrijgen heb ik besloten van de Nederlandse taal te leren en ben ik reeds begonnen les te nemen; de kennis die ik van het Duits besit, noornmede de Nederlandse taal word is verwant, hoel mij in korte tijd in taal stellen zelfstandig van Nederlandse publicaties kennis te nemen.

... de ...

2) Die grote ...

6) Het gebrek aan fondsen ...

3) Het is mij opgevallen ...

Dinsdag 14 Juni:
 Donderdag 16 Juni:
 Vrijdag 18 Juni:
 Zaterdag 22 Juni:

Op 22 Juni heb ik een bezoek gebracht aan het Ministerie van Sociale Zaken (arbeid en volke gezondheid). Hierdoor geïntroduceerd bij verschillende diensten heb ik interesseant inlichtingenmateriaal verkregen dat reeds aan het Ministerie is voorgelegd. Oh! stel er prijs op de ondertekening dat deze audienties telefonisch werden verkregen in mijn tegenwoordigheid door de Secretaris-Generaal van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken die reeds onder alle omstandigheden hoffelijk en zeer dienstig voort. Hij is een ondvoorgroondelicht reactionair, hij is herleden jaar Ambassadeur in de Soefetunie geweest en het schijnt dat hij aldorax een niet al te beske indruk heeft achtergelaten. Niettemin mag ik beweren dat de persoonlijke rapporten met hem evenals met alle andere officiele personen waarmede ik of het Ministerie van Buitenlandse Zaken in contact sta goed zijn. De, in de laatste tijd verkregen overeenkomsting voor visa aan Nederlandse Hoekenheden heeft op het Ministerie een zeer goede indruk gemaakt. Ik wil in de toekomst de faciliteiten van de Ministeries te kunnen betreden benutten om inlichtingenmaterieel te verkrijgen dat noodzakelijk is voor de documentatie van ons Ministerie.

Uitdrangt u, Mevrouw de Minister, de verzekering mijner hoogachting

De Minister,
 M. Neulcea

Aan Mevrouw Anna Pauker
 Minister van Buitenlandse Zaken

Bylage g.

17

12 Iunie 1948

1890

Doamnă MINISTRU,

Am onoare a vă aduce la cunoștință următoarele:
In dimineața zilei de Sâmbătă, 5 Iunie a.c., am prezentat Regentei Iuliana, fiind de față Ministrul Afacerilor Externe Olandez, scrisorile de acreditare și scrisorile de rechemare.

Am trecut in revistă compania de onoare a Palatului.

Am pronunțat in limba franceză următoarea alocuțiune:

Altesse Royale,

J'ai l'honneur de présenter à Votre Altesse Royale, au nom du Présidium de la République Populaire de Roumanie, les lettres qui m'accréditent auprès de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, en qualité de envoyé extraordinaire et de ministre plénipotentiaire, ainsi que les lettres de rappel de mon prédécesseur.

A urmat apoi o conversație de 30 minute, pur personală, cu întrebări despre impresiile mele asupra Olandei, regentei, și ministrul abținându-se de a pune vre'o întrebare asupra stării politice din România. Abia la sfârșitul întreținerii s'a interesat de situația recoltei din România, ministrul reamintind recentul aranjament prin care România a livrat Olandei cereale in valoare de 4. mil. \$ dolari S'a abținut de a-și fi manifestat nemulțumirea că Romania nu a cumpărat nimic din Olanda in cadrul aceluia aranjament, nemulțumire manifestată verbal cu o săptămână înainte cu ocazia sosirii la Haga a D-lui Hasselman, Ministrul Olandei la București.

12 iunie 1948

1890

Am avut totuși impresia că aluzia era directă.

Primiți, vă rog, Doamnă Ministru, asigurarea
înaltei considerațiuni ce vă port,

MINISTRU,

M. Neculcea

Domniei Sale

Doamnei ANA PAUKER

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE.

- 14-8 is de minister Titulescu met de secretaris Luca met Brussel aangekomen, eigen bagage van de gouverneur Raucense, kanzel de Amsterdam, Rotterdam, Edam etc.
- 23-8 is de heer van Buren met de secretaris uit Brussel gekomen.
Bagage 1 verzegeld zak boeken en tijdschriften.
- 24-8 is de heer van Buren met de secretaris uit Brussel gekomen.
Bagage 1 verzegeld pakket met H.N.P.-berichten en Nederlandse economische tijdschriften.
- 25-8 is de Legatiesecretaris Luca met vacantie vertrokken. Bagage 3 verzegelde pakketten inhoudende 11 films. De pakketten heeft hij naar de Raucense Legatie te Brussel gebracht. Persoonlijke bagage een verzegeld koffer.
- 4-8 is de minister Titulescu met de secretaris Luca uit Brussel aangekomen. Bagage 2 pakketten, 1 verzegeld pakket, inhoud 18 lakens en 16 slopen voor de Legatie 1 bed 2 matrasen.
- 6-8 vertrokken naar Brussel. Bagage 1 pakket met linnengoed voor de minister Birsac uit Boekarest.
- 18-8 9 uur Aangekomen uit Parijs per vliegtuig dhr. Fisse. 12-8 per trein naar Rotterdam en Amsterdam vertrokken. 13-8 Telefoonint. met Tilburg gesproken № 2046
14-8 is uit Tilburg een heer gekomen, waarmee hij onderhandeld heeft over de aankoop van apen offerte 45 dollar de kleine en 60 dollar de grote apen afgeleverd te Praag.

16-8 plecat ministru Nitulescu la Brusel
laot 5 tablouri Proprietarii Fostului Consul Român
la Amsterdam Adamus

23-8 venit curierul de la Brusel ora 6 cu trenul
Bogoye 1 sac sigilat carti si Reviste

24 plecat curierul ora 6 pm Bogoye
1 Pochet sigilat cu Bul An pe ANP si
Reviste economice olandeze

25. plecat Secretarul Legotiei Lucoa in
vacanta Bogoye 3 pochete sigilate
continund 11 Filme de cinema pochetele
lea dus la Legotia Romina Brusel Bogoye
personal 1 valiza ne sigilata

4-8. Sint ministru Nitulescu cu Secret Lucoa
de la Brusel Bogoye 2 pochete
1 pochete sigilat continnd 18 cercasuri si 16 Felc perina pentru
Legotia 2 pect 2 pailuri de poit

6-8 plecat la Brusel Bogoye 1 Pochet
cu lina pentru ministru Mirza din Bucuresti

18-8-ora 9. Sosit de la Paris cu Avionul. de
Firu 12-8. plecat cu trenul Rotterdam si Amster
dam 13-8 vorbit la telefon cu Tilburg 20-46
14-8 venit de la Tilburg un donon cu care a tratat
cu născoria de mai multe a feta 45 dolari mici si
60 dolari moimute mori livrate la peaga

9-8 4 uur Auto van de Israël-Delegatie
aangekomen. De handelen van acht-
godde ingestopt. 7³⁰ uur terug.

11-8 Stefan Kesseler, zeeman uit Amsterdam
om paspoort gevraagd.

Cadres (Kleine Willemsburgerstraat 4. A. de Vries).

Deze zeeman is in de tijd van Antonesees
in Engeland geïnterneerd en heeft
aldaar geruime tijd in een kamp
vertoeft.

Bosch Bagda geluid met Herber
Amsterdam Halinlaan N: 30^{II}.

met een collectief eionistisch paspoort
uit Roemenië naar Palestina vertrokken.

wenst naar Roemenië terug te keren.
preferert de Volksrepubliek Roemenië
boven het „kapitalistische“ Palestina.

17-8 11³⁰ uur de heer en mevrouw Lucca
brengen bezoek aan de Sovjet-Amb.

17-8 4 uur aan de Hongaarse Delegatie

19-8 12³⁰ Ter Delegatie de zaakgeldstijde van Tsjecho-
Slowakije.

1- Verhoor en Excursief van de Sovjet-
Ambassade.

15-7-49

Gerechts, Hobbes, Land, p. 1000 2000
Incaudien, Bekhouwensweg 185

relatie van

Albert van Tuenhout Sec. C.P.K.
Prov. Noord-Brabant
Paspoort 532527 4-8-48
Gemeente Eindhoven.

Ana Maria Moscu Carinca Ronda 41

Tomas, C.A. Janors Leg C.P.O. (C.P.K.)
Philips Eindhoven. 15 II 1949

- . -

Gerechts woont te Eindhoven en
werkt bij Philips, wil naar Roe-
menie vertrekken om daar te
huwen met Ana, Maria Moscu.
Maakt hiervoor gebruik van de be-
middeling van Albert van Tuenhout.

Ulygme breven

Aug. 7 - 48... .. korespondol Teinisor

- " 3 " Koninklijke. Sep. de Presoi Utrecht. postoi 080
- " 9 ESTHER Weidmann Hammer
Nieuwe Plantage 4 Delft
- 19 8 ^{visa} cere Fabrik ELANAT. helperwestingel 33-35 Groningen ^{Helpman}
- 10 " Firma Boers-Zoon Grote-Wittenburgerstr 164 Amsterdam

Stefan ^{cere passport} Terzescu. Kleine-Wittenburgerstr 1 Amsterdam

Schippers van voor 1940
diens kunnen vragen
in passport

relativ la Italicanus

Gerretsen John Paul nascut Essex. mechanic
13-8-49 rebots surpree lui

URKHOUENSEWEG 6785

Albert van der Turnhout. Sec. P.E.O. Reymon.
pwp. 532527-4-8-48 Prim E in Orléans
Ana Maria Morcu Corineo Bondo 41

po

Hotel Terminus

Thomas C. A. Jones. Leg. C.P.O.
Philips Eindhoven 1 XII 1949